

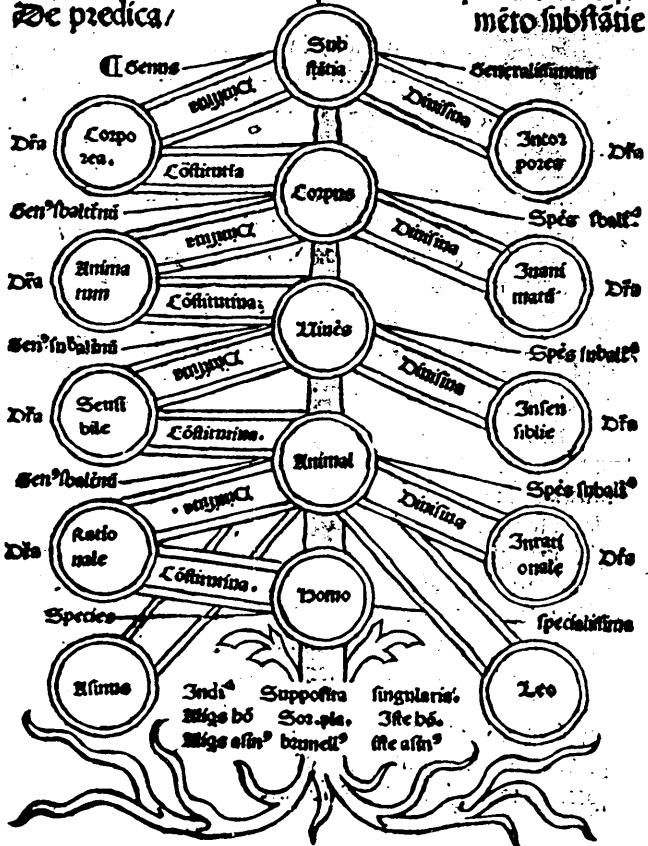
Compendium perclarum ad

introductionem iuuenium in facultate Logice per clarum Artiu
doctorem ac Theologie professorem Magistrum Paulum per
gulensem nuperitate compilatum quamfaustissimum incipit.

Mnes qui aliquid memoria dignum suis poste/
ris reliquunt: aut magnitudine aut dispositio/
ne predarum aliquid ediderunt. Linqz per tot flo/
rantisima igenia i unaqaz artiu res ipse dige/
ste ad sumum sue magnitudinis sere puerent:
nibz mibi aut expancissim noue inventiois i rebz ipsis super/
perspexi: nisi iocunda quadam dispositione omnia logice pre/
cepta: adeo faciliter qm oculos omnium studiorum configuran/
do prescribere: vt sensus pariter et intellectus firmam quadam una/
gine facilitatem et memoriam omnibus preferrent. Quia in re
illud ausus experimto permittere: vt longe amplius per mens
studentes erudiri hoc ordine valcant: qd si per triplum aliter
insudauerint: et ne longi a proposito: nostra pugredia oratio
ad seriem nostram accedo dummodo emulos si qui fuerint pmo/
nuctim: ne ante me mordeant qd buius rei vbcrrun fructum
intelligant: et posteris nostris viam facilitatis non preclu/
dant: sed potius bonis artibz iter latissimum pbcant. nibz. n.
pcripsi usqz ad minimu lata qd no certa aliq rone cofecerim:
vt utilitati studentium moderatissima breuitate proficcrem.
Alliuscum autem opus viij tractabus necessarijs conficit.
Primo sumulis: 2o suppositionibus: 3o terminoz pbaqonibz.
4o consequentie: 5o obligationibus: 6o insolubilibz: 7o summa/
lanu suppositionum et consequentiaz obsecctionibus designa/
bitur: deo mibi semper et vobis fauente: qui omnibus prebet
gratiam affluenter: modo ad dei laudem omnia vota nostra
pcedant: et ad gloriam et honoram.

Transcendentia sunt sex videlicet. Ense Aliquid. Unum
 Bonum. Verum. et Res. Et dicuntur transcedentia quia
 in se oia inducentur: et de omnibus verificantur.
 Predicamenta sunt decem. scilicet substantia. qualitas. quantitas.
 relatio. actio. passio. sive posibilitas. et. et. et. et. et. et.
 modo substantie

De predica.

De quantitate.

Genus Quantitas gñalissimum.

- Genera Continua Discreta Subst:
Spes Linea superficies corp^o locis tēpus Binari³ 4² zē spe.
Indi³ Iste ista stud illa illud
Q³ Quantitas continua ē cui³ p̄tē copulanū ad aliquē cōem tūminū
Q³ Quantitas discreta ē cui³ p̄tē nō copulanū ad aliquē cōez ē
Q³ Linea ē p̄tētis lōga sine latitudine et p̄funditatem ē extrema si/
Q³ Superficies ē quantitas longa et lata sine p̄funditatem. iij. pūcta
Q³ Corpus est quantitas longa et lata et p̄funda.
Q³ Locus est ultima superficies corporis ambientis locatum.
Q³ Tempus est duratio successiva.
Q³ Numerus ē multitudo ex unitatibus aggregata.

Q³ Unitas nō est numerus sed principiū numeri:

De qualitate.

Genus Qualites gñalissimum.

- Habitus nāl potētia v̄l impo³ passio v̄l passi forma v̄l circa
v̄l dispō bil³ q̄litas aliqd p̄stas
grāmatica: intellect³: mollices: amorof³: lumen figura
logica memoria obliq³tas obdolus sny³ circulus
pbia voluntas debilitas inuidus color monangul³
theo³ visus audax sensus triangulus
virtus auditus fractus odor triangul³
vitium odorat³ fetor quadrangul³
gustus sapor pentangul³
rectus caliditas
- Indi³ Iste ista stud v̄l hic bec hoc.
Chabitus ē qualitas de difficili-mobilis a suo subiecto.
C³ Dispositio ē qualitas de facilis-mobilis a suo subiecto.
C³ Nālis potētia ē q̄litas q̄ nālē aliqd agere v̄l pati sum³ idonei
C³ Nālis ipotētia ē q̄litas q̄ nālē aliqd agere v̄l pati iepsi sumus.

C Passio est qualitas quae indinatur ad aliquem actum appetitus sensitivus
C Possibilis qualitas est qualitas sensibilis aliquo sensu.
C Forma vel figura est qualitas terminorum vel terminis clausa.

De relatione.

Genus	Kedatio vel Ad aliquid		gnalissimum.
Genera	equiparantia	suppositio	supposito subal.
Spes	similitudo	paternitas	filiatio. special
	fraternitas	dominiū	scrutitus.
	amicitia	maioritas	minoritas.
Individualia	Iste. iste. istud	et hic	bec hoc.

De Agere ijdati.

Scansus Agere Pati generalissimum.
 Omnare corūpere angere minuere aliterare hī locū mutare.
 dominē leonē i longū pſūdū frigefacē lursū retroſū
 calcfacē deorsū dextroſū
 būectare sū antroſū ſint/ ſiccāre.
 stroſū

Judi^o būc sic sic liccare. sic

Generatio est mutatio de non esse ad esse.

Corruptio est mutatio de esse ad non esse.

Augmentatio est mutatio de minori ad maiore quantitate.

Diminutio ē mutatio de maiori ad minorem quantitatē.

ALTERATIO EST MUTATIO DE QUALITATE IN QUALITATEM.

Sicut locum mutatio est progressus de loco ad locum.

De Situ vel positione.

Dennis	Situs vel positio			generalissimum
Genera	stare	iacere	sedere	subalterna.
Species	sic	sic	sic	Spalassime.
Individualia	hoc	hoc	hoc	

Debabim.
Genus *habitus* generalissimum.
Genera *vestitus* *coronatus* *ornatus* *subalma*.
Spes sic sic sic specialiss.

Indi bic bec poc spaliss.

De quando.
Genus *Quando* generalissimum.
Genera *in eternitate* *in evo* *in sepoce* *subalma*.
Spes in anno. spaliss.

Individualia tunc vel ille illa illud utroque
De ubi.

Genus *Ibi* generalissimum.

Genera *In loco* *In spacio* *subalma*.
Spes *In orario* *in campo* spaliss.

Individualia bic bec hoc bic vel ibi

De definitione.

Difinitum Diffr. ni n. o.
Homo est animal rationale [differentia ad dñiam hinc]

[ad dñiam] Genus quia omnis homo est animal et non conuersus.

C. Difinitio et difinitum convertuntur.

C. Omnis bona difinitio constat ex genere et dñe vel dñis.

De terminis.

Difinitum Diffr. n. o.
Terminus est ips. oronis / ppinq. dñe ad dñiam;

genus quia ois termino est p. et non est in dñam

Difinitum Diffr. n. o.
Terminus est signu. oronis constitutum ut p. ppinq. eiusdem

gen. qui ois est dñe ad dñiam / dñe ad dñiam lira /

est signu. et non est in picturam / rū vel syllabam.

De divisione terminorum.

Terminus

Incomplexus est solum significatio: ut si bō.

Complexus est significatio: ut bō alio.

Incomplexus bō currit.

Per se significatus ē q̄ tam p̄ se q̄ cum alio posuitur significatur: ut bō.

No p se significatus ē qui p̄ se positus nihil significat: ut omnis nullus.

Per se significatus.

Latibegoromaticus vel distinctus est qui tam per se q̄ cum alio posuitur bō significatur: ut bō.

Indistinctus est qui tam per se q̄ cum alio posuitur bō significatur: ut bō.

Non per se significatus.

Sinibegoromaticus ē q̄ nec p̄ se nec cum alio posuitur significatur: ut bō in officiū: ut omnibus nullis.

Depedēs ē q̄ p̄ se posuitur: nihil significat: ut cum alio et relatione et propria determinata q̄ ex dimostracione et relatione habet significatum:

Terminus

Univocus ē finit⁹ simplex p̄ se significans uno nomine et ea de ratione: bō al rōnale.

nomē ratio:

Equivocus ē finit⁹ simplex p̄ se significans uno nomine: sed diversis rationib⁹: et canticis: scil. p̄f. latrabile.

nomē ratio a. f. b:

C. Unicus

G. Genus S. Specie D. Differentia P. Proprium A. Accidens

Est ita univocum predicabile per plures

C. In quid

Differetib[us] sp[ecie] d[icitur] n[umeris]
 ut al[bus] p[er] de bo/ n[umero] ut r[ati]o p[er] v[erbi]
 mine et animo solu[em] vt e[st] en[ti]t[ate] de de boie.
 bo p[er] o[mnis] bonie
 for et pla. Senns

C. In quale — Accidentaliter

No[tr]o puer
 tibiliter
 us albū
 p[er] o[mnis] boie

G. Similium est minimus q[ua]d sic est genus quod non potest esse species.

G. Subalenum est tenuis q[ua]d sic est spes quod non potest esse genus.

S. Species

G. Spalissima est minimus q[ua]d sic est species quod non potest esse genus.

G. Subalterna est tenuis q[ua]d sic est spes quod potest esse genus.

P. Predicatio

E. Essentialis D. Differentia A. Accidentalis.

S. D. S. P. A.

P. Predicatio

G. Directa quia superius p[er]tur de suo inferiori: vt bo[vis] est animal.

G. Indirecta quia inferius p[er]tur de superiori: vt animal est bo[vis].

Zermürung

Cū nālit significatiū? ē q̄ apō
oēs ē eiusdē rei rep̄ificatiūs
vt similitudo leonis: z homi-
nis in mente.

CPrime ē cīmīn⁹ significās rē q̄ nō
ē cīmī⁹ vt li bō e dato q̄ cēt signifi-
cans rē q̄ ē cīmīn⁹ vt li cīs dūmō si-
gnificat rē q̄ nō ē cīmī⁹ adhuc ē pīne sicut sūt oīa trāscendentia.

Terminus

CIntentiōis ipositiōis si
si sūt i enīma se i voce vñ
vñ de aḡles ce i scriptura
lū bo rosa idē tñni **Terminus**

Genitus ut homo animal
Terminus **G**enitio ut non bo.

Conpositum ut visus auditus - **C**onformatum ut cœcordatum.

Lois ē q. p. significat vt hō **D**iscret' ē q. vñū vt sor.
Denomine.

Dissimilis dissimilis quodvis et nullus non sunt nota sive propria. 18.
C. Nom. est. significans sine teste ^{cum} non de aliud significare.

Dispositio dicitur propter hoc quod idem dicitur in modis diversis
Conceptum significans et non significat separata et extra
genus dicitur pro nomine dicitur pro oratione / dicitur pro gratia

De oratione
Credo est significans cuiuslibet pars significat separata
genus dicitur pro nomine et hoc est dicitur pro nomine et hoc est

Orationum

Concepta est illa quae generat
conceptum sensum in oculo auditoris.

Perfecta quadruplex

Conceptio. **I**mperatio. **O**ratio. **S**ubiectio.
Imperfecta duplex

Conceptio.

Infectio.

De propositione

Conceptio est oratio indicativa vera vel falsa significans.
genus quod omnes proprieatis est oratio dicitur pro alias sicut dicitur dicitur
Propositionum sicut et ceterum.

Categorica

Informativa.

De propositione

Categorica est quod subiectum copula et predicatum principales partes sunt ad

propositionem pertinentes. subiectum copula est pars quae notam coniunctionis

Conjunctio est ut unus est sapientia.

Conceptum est illud de quo aliterum dicatur.

Categoricarum

Affirmativa est illa in qua principale verbum affirmatur.

Negativa est illa in qua principale verbum negatur.

Ex^o affirmatū bō ē de?. bō ē nullus asin^o. bō q̄ ē al̄ ē substā
ext̄ negatū homo nō est capra. bō q̄ est asin^o non est al̄:
bō ē asin^o significat p̄marie et adeq̄te boiez ē asin^o. Secundarie si
gnificat multa vera: vt boiez esse substantiā et boiem esse corp^o.
Propositio vera ē illa cuius p̄marū significatū et adequatum
est verum. vt homo est animal: boiem esse animal. ē vēr̄ siḡtē
Propositio falsa cīt illa cīt p̄marū significatū et adequatum
est falso. vt homo est asinus: boinem esse asinū. etē
Propositio possibilis est illa cuius p̄marū significatum et
adequatum est possibile: vt homo est papa boiem esse papam.
Propositio impossibilis est cuius p̄marū significatū et adeq̄
tum est impossibile: vt bō est capra: boinem esse capram. etē
Propositio contingens est cuius p̄marū significatū et adeq̄
tum ē contingens. vt homo est albus: boinem esse album. etē
Propositio necessaria est cuius p̄marū significatum et ad
equatum est necessarium. vt dens est deum esse. etē.

Eatbegoricarum

Quanta	Non quanta	Exempla
Universalis	Exclusiva	Tm̄ bō currit.
Particularis	Exceptiva	ois bō p̄ē sor.cur.
Indefinita	modal' d̄ sēlū cōposito	nc̄tio ois bō cur.
Singularis	Ablativus i. p̄ntia.	solv.oritē sit dies
Propō v̄lis	i. q̄ subijcit tm̄? cois signo v̄li determinatus.	
Particularis	ē i. q̄ subijcit tm̄? cois signo p̄tidari d̄minat?	
Indefinita	ē i. q̄ subijcit tm̄? cois sine aliquo signo	
Singularis	ē i. q̄ subijcit t̄? discret' l̄ t̄? cois t̄? p̄nole venon stratiō singularis numeri determinatus.	Exempla
		Die bō currit.
		Aliq̄s bō currit.
		bō currit.
		Sor.currit.
		vel
		Hste bō currit.

Que ca. vd yp. qual' ne. vel af. v. grata par. in. sfp.

Modi sunt sex

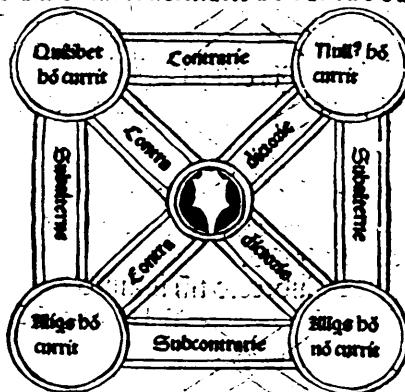
Possibile ipossibile necessarium contingens verū falso
potest nō pot oportet p̄singit ita ē n̄ ita ē
possibilit ipossibilit necessario. contingenter vere false

Propositionum

C Modalis ē i q̄ ponit mod⁹
vt necessario deus est
De inesse ē i q̄ n̄ pot⁹
modus vt hō ē aial.

C Propositionis modalis de sensu diverso ē in qua modis modia
inter partes dicti: vt homo necessario est aial.

C Propositionis modalis de sensu cōposito est in q̄ mod⁹ p̄cedit
l' subseq̄t totalit̄ dictū: vt necessario bō ē al: l' bō ē al' necessario.

In neutro genere

C Omne lumen ē clarum ~~Aliquod lumen est clarum~~ Nullū lumen est clarū.

~~Aliquod lumen est clarum~~ Aliquod lumen nō ē clarū

In obliquis

~~¶ Quib; bois i stré log.~~ Nulli⁹ bois infest loqui.

~~Alici⁹ bois infest log.~~ Alici⁹ bois nō infest log.

~~In feminino genere~~

~~¶ Quelibet stell. lucet.~~ Nulla stell. lucet.

~~Aliqua stell. lucet~~ Aliqua stell. non lucet.

~~In communi.~~

~~¶ Omnis virgo rida.~~ Nulla res q̄ ē virgo ridet.

~~Aliq; qd̄ ē virgo rida.~~ Aliq; qd̄ ē virgo non rida.

~~In obliquis~~

~~¶ Quilibet boi parco~~ Nulli homini parco.

~~Alici⁹ homini parco~~ Aliaci homini non parco.
Et sic in omni casu & numero excepto vocativo in quo fieri non
potest ex defectu dicti casus.

De subiecto tñ infinito

~~¶ Oe n̄ bonū ē malū~~ Nullū nō bonū ē malum.

~~Aliq; n̄ bonū ē malū~~ Aliquod nō bonū nō ē malū

~~¶ De predicato tñ infinito~~

~~¶ Oe iustū ē nō malū~~ Nullum iustū ē non malum.

~~Aliq; iustū ē nō malū~~ Aliquod iustū nō ē nō malū

De subiecto & predicato infinito.

~~Omne nō bonū ē nō iustū~~ ~~Nullū nō bonū ē nō iustū~~
~~Aliqđ nō bonū ē non iustū~~ ~~Aliqđ nō bonū nō ē nō iustū~~

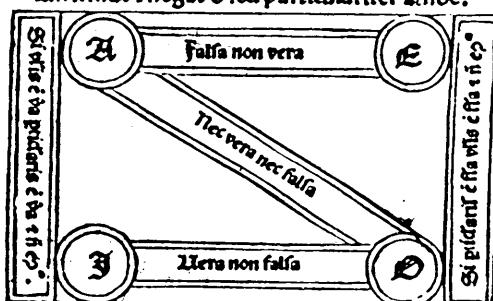
De sensu dīmiso:

~~Quilibet bō potest mori.~~ ~~Nullus bō pōt mori.~~
~~Aliquis homo potest mori~~ ~~Aliquis bō nō pōt mori~~

De sensu composito.

~~Necessē est deum esse.~~ ~~Impossibilē deū esse:~~
~~Possibile est deum esse.~~ ~~Possibile ē deū nō ē.~~

Affirmat & negat e sed universaliter ambe.
Affirmat i negat o sed particulariter ambe.

CWlis affirmativa et universal negativa de cōsilibus subiectis
p̄dicatis et copul supponētib⁹ p̄cise p̄ eodē v̄l p̄ eisdē: sūt p̄rie.
CWlis affirmativa et particularis affirmativa d̄ p̄silib⁹ subiectis p̄tis
et copul supponētib⁹ p̄cise p̄ eodē v̄l p̄ eisdē: sunt subalterne.
CWlis negativa et particularis negativa de p̄silib⁹ subiectis p̄tis et
copulis supponētib⁹ p̄cise p̄ eodē v̄l p̄ eisdē: sunt subalterne.
CWlis negativa et particularis affirmativa d̄ p̄silib⁹ subiectis p̄tis et
copul supponētib⁹ p̄cise p̄ eodē v̄l p̄ eisdē: sunt contradictorie.
CParticularis affirmativa et particularis negativa d̄ p̄silib⁹ subiectis
p̄tis et copulis supponētibus p̄cise p̄ eodē v̄l eisdē: sunt subp̄rie.

CSortes currit.

Im̄ homo currit

Ois homo p̄ter sor. currit

Omn̄ hoie currite tu es aſin⁹

Et hec de figuris categoricarū dicta sufficient.

Sortes non currit.

non tm̄ homo currit:

non ois bō p̄ter sor. currit:

nō oī hoie currite tu es aſin⁹.

Cde equipollentiis.

Nōe. p̄tradic. post. p̄tra. p̄c. post q̄z subalter.

C Negatio p̄posita fa. Negatio postpo/ Negatio p̄posita et
cit equipollere suo con/ sita facit equipol p̄posita facit eq/
tradicorio. lere suo cōtrario. pollē suo subalēno

C Quilibet homo currit
nullus bō non currit
nō aliquis bō nō currit
non aliquis bō nō currit

X Nullus homo currit:
quilibet bō non currit.
non aliquis bō currit
nō eliqs bō nō nō currit

C Aliquis homo currit
non nullus homo currit
nō quilibet bō nō currit
aliquis bō nō nō currit

X Aliquis homo nō currit.
non quilibet homo currit.
non nullus bō non currit:
aliquis bō nō non currit.

~~C Nec esse est deum esse
impossible est deum non esse
non possibile est deum non esse
non possibile est deum non esse~~

~~Impossibile est deum esse:
necessitatem est deum non esse.
non possibile est deum esse:
non possibile est deum non non esse~~

~~C Possibile est deum esse
non necessitatem est deum non esse
non impossible est deum esse
non possibile est deum non esse~~

~~Possibile est deum non esse
non necessitatem est deum esse
non impossible est deum non esse
non possibile est deum non esse~~

De equipollentijs dicta sufficient.

C De conversionibus:

Conversio est transpositio subiecti in predicatu et inverso ut bo
est animal: al est bo: et prima quiesca: secunda convertens dicitur.

C Conuersio:

Simplex per accidens per positionem.
Conversio simplex est transpositio subiecti in predicatu et in
manente eadem quantitate et qualitate.

Conversio per accidens est transpositio subiecti in predicatu et
inverso manente eadem qualitate sed mutata quantitate.

Conversio per positionem est transpositio subiecti in predicatu et in
manente eadem quantitate et qualitate: sed in mutatis terminis finitis
in terminos infinitos et conuerso. *Hec simpliciter conuertitur eva per acci.* *A isto per contra sic fit conuersio tota.*

*Hec simpliciter Nullus bo est angelus. Nullus angelus est bo
aliquis bo est angelus aliquis angelus est bo*

Eva per acci Nullus bo est asinus quidam asinus non est bo

*Ois bo est aial. aliquod aial est homo
Ois bo est animal omne non al est non bo*

Casto ptra Aliquod non est al non est non bo

De pueris in obliquis.

Con obliquo casib⁹ pmo redit⁹ ad rectū deinde p̄vras: ut ani
mā meā redet vite mee. reduc⁹ ad hoc mō aia mēa est illa res quā
redet vite mee: et tunc p̄uerte sic: res quam redet vite mee est aia
mea. Et nota qđ: qđ rectus p̄cedit cum obliquo dependente ab
eo: tūc totū aggregatū ex recto et obliquo ē subiectū: cū hō obli/
quis p̄cedit tunc solū obliquus est subiectū. exēplū p̄nu: si sinus
domini currit: exēplū scđ: boīs alīnus currit: li alīnus boīs in
p̄mo est subiectū: i scđo li boīs tm. De cōversionib⁹ dicta sūf/
ficiāt.

Cypothetica est oīo in qua coniungunt̄ plures ppōnes cathe/
gorice p̄ notā coniunctōis: et sunt tres species p̄ncipales. s. condi/
tionalē copulatiōe distinguita.

De ypothetica conditionali.

Conditionalis ē oīo in qua p̄iungunt̄ plures ppōnes cathe/
gorice p̄ notā p̄ditionis: ut si deus est: p̄ima causa est.

Conditionalis.

Affirmativa ē i q̄ nota p̄ditionis
affirmat: ut si bō currit: bō mouet

Negativa ē i q̄ nota p̄di/
tionis negat: ut n̄ si bō
currit homo mouetur.

Conditionalis.

Vera ē qđ p̄dictoriū p̄ntis
repugnet aīti: ut si tu curris
tu moueris qđ ista non stant
si tu curris et nō moheris.

Falsa ē qđ p̄dictoriū p̄ntis
non repugnat aīti ut si tu
curris tu es alb⁹. qđ stat te
correre et nō es album.

Nota qđ oīis p̄ditionalis vera est necessaria: et omnis falsa est
impossibilis: et nulla est que sit contingens.

De ypothetica copulatiōe.

Copulatiōe est oīo in qua coniungunt̄ plures ppōnes cathe/
gorice p̄ notā copulatiōis: ut tu es bō et tu es animal.

Copulativa

Affirmativa ē i q̄ nota co/
pleratōis affirmat: vt bō car/
rit et bō mouet. **Negativa** ē i q̄ nota co/
pleratōis negat: vt n̄ tu es
bō et tu es a iale.

Vera ē q̄n̄ q̄libet ps ē v̄a
vt dēē et bō est animal.

Falsa ē q̄n̄ q̄libet ps ī v̄na est
fia vt tu es bō et tu es asin?

Copulativa

Possibilis ē q̄r̄ q̄libet ps ē
possibilis ē v̄na alī si r̄pugnat
seu nō ē icōpossibilis: vt tu es
bō et tu es papa.

Impossibilis ē i" ad quā
sufficit v̄na p̄cē ē icōpossi
bilis: vt dēē et bō ē asin?: vel
v̄na altī icōpossibile; vt

Copulativa

Necessaria ē c̄ q̄liber ps ē
necessaria: vt dēē et bō ē al'

Obligata ē illa ad quā
suffici v̄na p̄cē ē pr̄igatē
et alterī n̄ r̄pugnatē

De disiunctiva

Disiunctiva ē oīo in q̄dīgūmē plures catēgorice p̄ nota di
lūctōis: vt tu es bō vt tu es asinno.

Disiunctiva

Affirmativa ē i q̄ nota
disiunctivis affirmat: vt

Negativa ē i q̄ nota disiunctiv
is negat: vt n̄ tu es bō &
tu es animal.

Disiunctiva

Vera ē ad quā sufficit v̄na
p̄cē esse vera: vt dēē vt bō ē
asinno.

Falsa ē q̄n̄ v̄raq̄s pars
est falsa: vt deus non est
vt bō est capra.

Disiunctio

C Possibilis est quodlibet posse ut
enarratur ad minima est possibilis: ut
bomus currit sed bomus est animal.

C Impossibilis est quodlibet posse
est impossibilis: ut deus non existat
sed homo est animal. ut

Disiunctio

C Necessaria est quodlibet posse l' una
est necessaria l' una propositio altera: ut de
est ut tu curris et tu es l' unus et tu es.

C Contingens est quodlibet posse est
contingens et non aliud impugnatur
nec propositio altera impugnatur
ut tu es albus et tu es papa.

C Nota quod copulativa et disiunctiva de pribus propositis contra
dicuntur: ut Tu curris et non moueris. tu non curris l' moueris.

C Diversi propositiorum si unum est necessarium reliquorum impossibile et
Tu curris et non moueris. **C** Impossibilis
Tu non curris et non moueris. **C** Necessaria

C Diversi propositiorum si unum est contingens et reliquorum diversi
Tu non curris et moueris. **C** Contingens
Tu curris et non moueris. **C** Contingens.

C De Syllogismo
C Syllogismus est ratio in qua quibusdam positis et processis per quod
que posita sunt et processa necesse est aliud recipere: ut

modi extremitas

	Omnis homo est animal. Maior: ppō:
Primum propositum	modus
Secundum propositum	modus ex tremitas
Tertium propositum	Socrates est homo. Minor: ppō:
Conclusio:	Ergo Socrates est animal.

Omnis silogismus ostet ex tribus terminis tuis:

Conclusio

**Drecta est q̄n maior extre
mitas p̄ d̄ minor i. p̄tōe**

**Indirecta est q̄n minor extre
mitas p̄ d̄ maior i. p̄tōe**

De figura
Cfigura est debite dispositio minorum q̄ principalit̄ sit penes me
dium i sunt tres figure. **Unde**

Sob. p̄x. p̄ma. Bis p̄x. scda. Tertia bis. sub:

Classe modis prime figure directe p̄cludentibus

Bar. *Omne eternum est immortale.*

Bz. *Omne infinitum est eternū.*

Ko: *Omne infinitū est immortale.*

Le. *Nullum finitum est infinitum.*

Le. *Omne creatum est finitum.*

Kent. *Nullum creatū est infinitum.*

Da. *Omne creatū est dependens.*

ri *Nullum est creatum.*

I *Nullum est dependens.*

Se *Nullum dependens est propter se.*

ri *Homo est dependens.*

O *Homo non est propter se.*

De modis prime figure indirecte concludentibus:

Ba *Omne sterile est infecundum.*

R *Omnis mala est sterilis.*

Lipton *Infructuosum est mala.*

Le *Nullum lucidum est obscurum.*

tan *Omnis stella est lucida.*

tes *Nullū obscurum est stella.*

De: **Omnis pulchritudo est selectabilis.**
bi: **Formositas est pulchritudo.**
ne: **g. Selectabilis est formositas.**

Sep: **Omne dulce est suave.**
pe: **Nullum amarum est dulce.**
mo: **g. Suave non est amarum.**

Gris: **Aliquis studens est sanctus.**
scr: **Nullus idiota est studens.**
Somox: **g. Acutus non est idiota.**

De modis secundae figure
Lef: **Rulla semina est stabilis.**
ya: **Omnis constans est stabilis.**
re: **g. Nullum constans est semina.**

Le: **Omnis beatus est contentus.**
mes: **Nullus viator est contentus.**
stres: **g. Nullus viator est beatus.**

Gel: **Nulla virtus est sine labore.**
sti: **Letitia est sine labore.**
no: **g. Letitia non est virtus.**

Be: **Omne sapiens est intellectuum.**
roc: **Aliquod brutum non est intellectuum.**
abo: **g. Aliquod brutum non est sapiens.**

Cu secunda figura ex parte affirmativa nihil sequit.
De modis tertie figure
Da: **Omnis fidelis est constans.**
rap: **Omnis fidelis est fortis.**
pn: **g. Fortis est constans.**

Se. Nulla bonitas est maligna.
Iep. Omnis bonitas est desideranda.
Ton. Desiderandum non est malignum:
Dls. Filius est genitus.
A. Omnis filius est imago:
Dfif. Imago est genitus.
Da. Omne vivens est electabile.
Lil. Viveris est existens.
R. Existens est electabile.
Broc. Aliqua pena non est iusta:
Lar. Omnis pena est dolor:
Do. Dolor non est iusta.

Se. Nullum dubium est scitum:
Kif. Dubium est contradictorium:
Ton. Contradictorium non est scitum.
CEx puris particularibus nihil sequitur
CEx puris negationibus nihil sequitur.
C Versus declarantes viā reducendi silogismos ad quatuor prīmos modos prime figurez. Simpleriter veri vult S. P.
eo per acci. C D. vult transponi L. p. impossibile duci. Et hec de summis dicta sufficiant.

Tractat⁹ de suppositiōib⁹ secūd⁹
C Suppositio ē acceptio tñni i ppōe p aliquo vñ p aliqbus.

C Personalis ē acceptio tñni i ppōe p suo pñalt signific⁹

Significatum.

C Personale est hoc aliquis tunc signatur, p. quo vnde dicitur personaliter. **C** Corporeale est quod aliquis tunc significatur, p. quo lumen dicitur corporealiter. **C** Significata personalia. **C** Significata mala.

Sorites plato hoc dicitur. **I**sta dictio bonum. **I**ste enim bonum. **H**oc est homo. **E**st ly homo.

Terminorum aliquibus.

C Unum significatum. **C** Duo significata. **T**erminus unus unum significatum est. **T**erminus habens duo significata non est significabile nisi cum unum significatum.

Primum.

Unum	Duo	Unum	Duo.
Ens	Dicitur	Terminus	Oratio.
Aliiquid	angulus	signum	sylleba.
Aeternum	homo	dictio	ppositio.
Sonum	celum	nomen	album.
Intelligibile	sol	minus	genus.
Qualitas	luna	vis	phenomen.

Stella. Prima regula.

C Omnis terminus unus unum solum significatum est solum personaliter supponibilis: ut ens est ly ens: virtus ens supponit personaliter.

Secunda regula.

C Ois tunc unus duo significata si sibi additur signum male supponit mali.

Si p̄fōale p̄fōalit: vt ly de⁹ ē aliq̄s de⁹, p̄ sup̄pōit māl̄r. sc̄dūm
Tertia regula

Cuiuscumq; ppōnis extrema si sunt tñi p̄me tā subiectū q̄ p̄t̄
supponat p̄sonalit: et hoc n̄st addat signū māle: vt dēfī ē i seū
da regula.

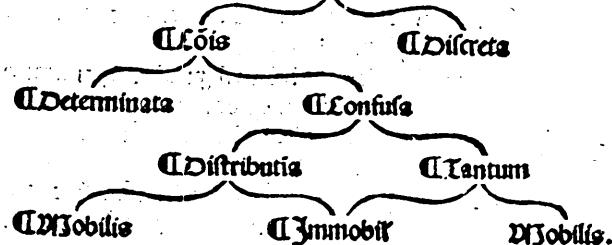
Quarta regula

Cuiuscumq; ppōnis si subiectū sit sc̄de p̄t̄ p̄me sc̄de. subiectū sup/
ponit māl̄r p̄t̄ p̄sonalit: vt bō ē dictio duab⁹ ditionib⁹ obser/
uatis. p̄t̄ q̄ subiectū bēat duo significata: q; si bēret solū vñū
starct p̄sonalit p̄ p̄ma regula: vt ens ē termin⁹. sc̄de q̄ subectō nō
addat signū p̄sonale: q; tūc starct p̄sonalit p̄ regula antiquā. Ia/
lia sunt subiecta q̄lia p̄mittit eoz pdicata vt aliq̄s nō bō ē dictō
ly bō p̄pōit p̄sonalit.

Cuiuscumq; ppōnis si subiectū ē sc̄de p̄t̄ p̄me tam subiectū q̄
p̄t̄ supponit p̄sonalit: n̄si p̄to addat signū māle: vt dictō ē bō
suppoit ly bō p̄sonalit: s̄z dicen⁹ dictionē ē ly bō suppoit ly bō māle
Cū ambo extrema sunt sc̄de nō p̄t̄ dari regula ḡnialis: q; in/
terdū n̄ supponit p̄sonalit et interdū māl̄r. p̄s dicendo silogi/
simus ē oīo ambo extrema supponit p̄sonaliter. sed dicendo si/
logismus ē nōmen supponit ly silogismus māl̄r. s̄lī dicendo si/
logismus ē terminans cōplexus abo extrema supponit p̄sonalit
Chec igit regula ē sine regula: et oīz cā reducere ad cōes modū lo/
quendi acceptates aliq̄s ppōnes cā veras cā aliq̄s cā falsas.

De dīfīsione suppositionum in particulari

Suppositio

CNota q̄ sub termino cōi potest fieri triplex dēcensus scilicet copularius disunctionis et disunctus.

Copularius

Omnis homo currit et isti sunt omnes homines. ergo iste bō currit et ille homo currit et.

Disunctus

Chō currit et isti sūt oēs boies. s̄ ille bō currit. l̄ ille bō currit et.

Disunctionis

Onus ducatum et isti sunt oēs ducati. ergo volo bunc vel hūc vel hunc ducatum.

De suppositione discreta.

CSuppositio discreta ē acceptio termini singularis vel cōis cum pnoie demonstratio singularis nūcri: vt soz. currit. iste bō currit sūt in suppositione māli: vt hoc bō ē nomē hoc petrus ē neutrē pprīum:

Et nota q̄ petrus psonaliter sumptus ē terminus singularis sed māli cōis ideo concedit q̄ petrus est nomen pprīū et petr⁹ non est nomen pprīum: quia ista sunt t̄vo sub̄st̄ia: sed non pce ditur q̄ petrus sit nomen pprīum et nullū petrus sit nomē pro pprīum: quia ista sunt duo contradictoria: ita dicas q̄ tu ē pro nomen et tu non est phomen.

Et nota q̄ dictio mālis ē semper neutrī generis et indeclinabīle nomen. et ideo sibi semper debet addi signū neutrī generis l̄māle.

Prima regula

Omnis terminus singularis vel cōis cū pnoie demonstratio c̄nīs p̄s p̄pōnis supponit discrete. et hoc tam in suppositione psonali q̄ māli: vt petrus currit et hoc bō ē terminus cōis.

De suppositione communī

Suppositio communis est acceptio termini cōmonis sine pnoi me demonstratio singularis nūcri. vt bō currit. bō est dictio.

De determinata

CSuppositio determinata est acceptio termini cōis sūt quo bō descendere ad oīa sua supposita disūctie cū debito mecio: exē/ plū in māli: vt petrus ē dictio: et bōc sunt oīa petr⁹ ergo hoc pe/ trus est dictio vel hoc petrus est dictio et sic de singul⁹ exemplar⁹ i psonali: aliquis homo currit et isti sunt omnes homines masculi. ergo iste bō currit vel iste homo currit et sic oī singulis ad isti/ uitum.

Regula

COis terminus cōis quē nō p̄cedit aliquod signū nisi forte pti/ culare supponit determinate. exemplū: bō currit vel bō ē dictio si bō est animal vel homo est terminus cōis tam subjecta q̄ p̄se/ stant determinate. silt si addit⁹ signū ptcularare: vt aliquis bō est/ aliquod animal: aliquod homo est terminus abduc omnes vi/ ci termini supponit determinate.

De confusa

CSuppositio confusa est acceptio termini cōis sub quo nō bō de/ scendere disūctie imediate. et notant̄ dico imediate pp supposi/ tionē confusam et distributinā sub qua pōt descendit disūctive sed hoc est mediate: quia primo pōt descendit copulativē: dein/ de disūctive sed hoc mediate vt statim patet.

De p̄fusa distributina

CSuppositio confusa et distributina est acceptio termini cōis sub/ quo merito signi distributi deberet descendit copulativē: vt oīs bō/ currit et isti sunt omnes homini. ergo iste homo currit et iste ho/ mo currit rē. Similiter omne petrus ē nomē: et ista sunt omnia/ petrus. ergo hoc petrus cīst nomē et hoc petrus est nomē. et sic/ de singulis supponit ly homo et ly petrus distributinē. Et nota/ ter dico merito signi distributinē: quia si non potest descendit me/ rito alterius signi impedientis descensum non minps stat ter/ minus distributinē: vt perchit dicendo: necessario omnis ho/ mo est animal. supponit ly homo distributinē sed immobili/ ter. et hoc rōne signi impedientis descensum.

De confusa distributiva mobili

CSuppositio p̄fusa distributia mobilis ē acceptō tñi cōis sub quo merito signi deberet et p̄t descendit cum debito medio co/pularine: vt omnis homo currit. et isti sunt oēs boies. ergo iste homo currit et iste homo currit etc. similic̄ omne petrus ē nōmē et ista sunt omnia petrus. ergo hoc petrus est nōmen et hoc p̄/trus est nōmen. et sic de singulis.

Prima regula

Cuiuslibet vniuersalis affirmatiue subiectū supponit confuse distributive mobiliter: vt omnis homo currit. et omne bō ē no/men vñiqz. ly bō stat confuse distributive mobiliter.

Secunda regula

Cuiuslibet exclusive affirmatiue p̄tum si fuerit termin⁹ cōis nō impeditus stat confuse distributive mobiliter: vt tñi aīal ē homo supponit ly homo confuse distributive mobiliter.

Tertia regula

Cuiuslibet particularis indefinitae et singularis negative d̄cō sueto modo loquendi p̄tum si fuerit terminus cōis sine aliquo impedimento supponit distributive mobiliter: vt homo nō est capra. iste homo non est asinus. aliquid bō non est deus. om̄ia p̄ta stant distributive mobiliter. sed si fuerit de inconsuetudo modo loquendi: tunc virtus signi von cadet supra ipsum p̄tum: vt bō aīal non est. supponit ly aīal determinate quia est terminus cō/minus sine signo.

Quarta regula

Cuiuslibet vniuersalis negative de p̄suetu mō loquendi tam subiectū q̄ p̄tum si fuerit terminus cōis deducto ipedimento al terius signi stat confuse distributive mobiliter: vt nullus bō ē an/gelus: tam ly bō q̄ ly angelus supponit confuse distributie mo/biliter. similic̄ omnis bō nullus angelus ē vñ oīis bō nō angel⁹ ē sed dicendo omnis bō animal non est supponit ly homo distribu/tine et ly aīal confuse tantum: vt patchit ex hoc quia est de incon/sueto modo loquendi.

De confusa distributiva immobili

CSuppositio confusa distributiva immobilia est acceptio termini ad
mutatis subi quo h[ab]eret signi habere descendit in nō pot: vt i[n] possibilis est omnem boiem non esse. ly boiem stat distributie immobiliter. quia non sequitur impossibile est omnem hominem non esse. et isti sunt omnes homines. ergo impossibile est istum hominem non esse. et impossibile est istum boiem non esse: q[uod] a[n]s est v[er]um et p[ro]p[ri]us falsum.

Prima regula

CQuislibet exceptive proprie subiectu stat distributiae immobilitate ut omnis homo per se currit. supponit ly homo confusa distributiae immobiliter. quia si descendere fieret exceptio propria.

Secunda regula

CQuislibet modalis de sensu composito de terminis communibus distributis subiectum stat distributiae immobilitate: ut necessario omnis homo est animal. supponit ly homo distributiae immobilitate.

Tertia regula

CQuislibet conditionalis de terminis communibus distributis supponit quilibet illoz distributiae immobilitate: ut si omnis homo currit omnis homo currit. supponit ly homo confusa distributiae immobilitate: quia non licet descendere. et hoc in ordine ad totam hypotheticam.

De confusa t[er]mī

CSuppositio confusa termini est acceptio termini cois sub quo nō habere descendere disiunctie nec copulatio: ut ois b[ea]tū e[st] al[ia] stat ly al[ia] confusa

De confusa t[er]mī mobilis

CSuppo[ne]t[ur] confusa termini mobilis est acceptio t[er]minū cois sub quo h[ab]eret immedia te descendere disiunctum cu[m] debito medio: ut omnis homo currit. supponit ly currit confusa tantum mobiliter. quia bene sequitur omnis homo currit. et hec sunt ois currentia. ergo ois homo est hoc currentis vel hoc et cetera.

Prima regula

Cum libz eniversalis affirmative predicatorz si fuerit animalis non impeditus stat confuse tñm immobiliter: ut omnis homo est animal stat ly animal confuse tñm immobiliter.

Secunda regula

Cum libz exclusive affirmative subjectum si fuerit terminus cois non impeditus stat confuse tñm immobiliter: ut tñm homo est animal supponit ly homo confuse tñm immobiliter.

De confusa tñm immobili

Suppositio pñfusa tñm immobilia est acceptio tñmini cois sub quo licet merito signi sine soli deberet descendere disiunctum tñ non potest: ut necessario homo est animal. supponit ly homo confuse tñm immobiliter. nam si descendereatur ains est verum et pñs falsum.

Prima regula.

Cuiuslibet modalis de sensu composito de terminis communibus non distributis supponit quilibet illoꝝ confuse tñm immobiliter. et hoc in ordine ad totam conditionalem: ut si homo non est homo non est supponit ly homo confuse tñm immobiliter: quia non sequitur si homo non est homo non est et isti sunt omnes homines. ergo si iste homo non est homo non est: quod antecedens est possibile et pñs impossibile. quia pñs est una conditionalis cuius antecedens est possibile et consequens impossibile.

Tertia regula

Cuiuslibet reduplicatio pñ si fuerit terminus cois non impeditus stat pñfusa tñm immobilia: ut homo inquantuꝝ homo est animal supponit ly animal confuse tñm immobilia: quia non sequitur homo inquantuꝝ homo est animal: et hoc sicut omnia animalia. sed homo inquantuꝝ homo est hoc animal: vel hoc animal. quod ains est verum et pñs falso.

De signis confundentibus

Prima regula.

Conne signum univiale affirmatiuum non impeditum e procedens totam propositionem confundit confuse distributi te mobiliter termini immediate sequentem: et mediate sequentem capacem confusionis confundit confuse tantum mobiliter deducit distributione alterius signi: ut omnis homo est animal. vel omnis homo animal non est: utrobius supponit li bono cōfuse distributione mobiliter: et huiusmodi p̄fusus tamen mobiliter.

Dico autem non impeditum quia dicendo non oīs bō carrit: supponit li bō determinate propter duo signa se impeditia: ut patet inferius: Dico et procedens totā propositionē: q̄ si inter p̄reas propositionis ē: tunc nō distribuit nec p̄fundit nisi cūm hū quē detinat: ut fidēs oīm boīz ē dē. li oīz nō distribuit nisi boīz et li videns et li de: stat determinate: q̄ s̄ tñi cōmunes sine signo: Dico etiā deducta distributione alterius signi quia dicendo omnis bō est oīc aīal. stat li aīal distributione et nō p̄fusus tamen:

Secunda regula

Conne signū negatiū non impeditum e procedens totā propositionē confundit confuse distributioe mobiliter oīm sūmū nūm cōmunes tamen immediate q̄ mediate sequentem capacem p̄fusione et omni alia distributione dedicata: ut nullus homo est animal. nullus homo animal est. tam li homo q̄ li aīal stat confuse distributione mobiliter. et hoc q̄ h̄c negatio ē tam maligna/ tis nature q̄ qualquid impenit destruit id ē distribuit et sc̄d op/ positiū inducit sūmū diuini angustiūm.

Tertia regula

Comparatim gradus et significatioe et isti tñini ita sicut dif/ ficit aliud non idem ex eo careo indigeo sine absq̄ cofundit cō/ fuse distributione mobiliter tñini oīm sequentem non impeditur et rectum a parte post: ut sum fortior grecus: fortissimus grecus ita fortis sicut leo. et sic de singulis supponit dici tñi p̄fusus di-

15
tributie mobilis. Sed dicendo: boie est fortior equus. stat li boie determinare: et sibi ly equus: quod virtus signi non transire in aliquo illo peratio. huius regule est propter negationem implicitam in dictis signis.

CNota tamen quod copiarum gradus regit duos ablativos primi et secundi compunctionis: alterum ex natura exclusus. prius distribuitur. secundum confundit profuse tam mobilitatem. ut sum gravior plumbum. vnde vincia. ly plumbum stat distributio mobilitatis. et ly vincia profuse tam mo-

Quarta regula

CDictio exclusiva confundit profuse tam mobilitatem minus coem im-/mediate sequente: et confundit distributio mediate sequente et hoc si fuerit primi ordinis et minus capax confusionis alio impedimento deducatur: ut tam ait est homo supponit ly al' confuse tam et ly homo confuse distributio mobilitas.

Quinta regula

CDictio exceptiva suu casuale profundit confuse tam mobilitate si fuerit terminus causae non impeditur: ut de ait puer boies currit supponit ly boiem confuse tam mobilitate.

Sexta regula

CDictio reduplicativa suu casuale profundit confuse tam mobilitate et suu patrum profuse tam immobilitate. et hoc si fuerit terminus causae non impeditur: ut boi igitur boi est al' supponit ly boi profuse tam mobilitate. et ly al' profuse tam immobilitate.

Septima regula

CTermini pertinentes actu mentis profundit profuse tam mobilitate ut volo pacem. ly pacem stat profuse tam mobilitate.

Octava regula

CAdiectbia numeraria ut bis ter profundit confuse tam mobilitate ut bis bibi vinum. supponit ly vinum confuse tam mobilitate. Idem facit copulatum et disjunctum divisive sententiam: ut bic et rome vendit piper. ly piper stat profuse tam mobilitate. Idem facit hoc adiectbum immediate: ut immediate post hoc erit homo: ly boi stat confuse

tūm mobiliter. **Nonā regula.**

CTermīni modēles notātē verbalē t̄ adierbiatē sumptū. ī sen-
su cōposito p̄fundit p̄fusē tūm imobilē cōs nō di-
stributōs: vt necessario bō est al: t̄ bō ē al necessario:

Decimā regula.

CIta verba insipit definit p̄fundit p̄fusē tūm imobilē t̄mīnū
cōem non distributū: vt insipit esse aliquod tēpus futurū:

Undecimā regula.

CVerba obligatoria p̄fundit p̄fusē tūm imobilē t̄mīnū cōem
non distributū: vt p̄mitto tibi panem. tercoz tibi dare pecunia:

Duodecimā regula.

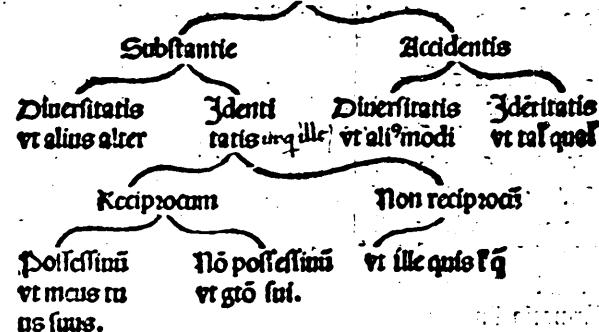
CNota conditionis z rōnis p̄fundit p̄fusē tūm imobilē t̄mīnū
cōem non distributū: vt si bō non est bō non est.

CNota q̄ signoym p̄fundentū aliq̄ sunt que indifferēt p̄fū-
dunt ante se e post se sicut sūt t̄mīnī facientes sensum cōpositū
z nota p̄ditionis z dōnis vt necessario bō est animal. t̄ bō ē al
necessario: si homo non est risibile non est. dōs dicti t̄mīnī cōes
supponit confuse tūm imobilē. sed omnia alia signa nullo mō
p̄fundit t̄mīnū p̄cedente: vt bō non est ab hoie differens: de-
nariū tibi p̄mitto supponit dei termini cōes determinate.

CNota q̄ si duo signa distributia cardūt sup aliquē t̄mīnū cōes
illa se ipediūt q̄ h̄ cōis nō stat distributie: vt nō ois bō ē al
supponit ly bō determinate. vñ adverte q̄ vñ abo signa distributia
se affirmatis l̄ neḡ si affirmatio tūc t̄ cōis stat determinate: vt t̄
differe ab omni hoie supponit li homine determinate si negati-
va immediate cadentia: vt non nullus homo currit li bō suppo-
nit determinare. si vero cadant mediate termi cōis stat distributie: tūm
vñ ymē affirmatū t̄ aliud negatū istū stat determinate: vt nō
ois bō currī stat li bō determinate: vt pat̄ per equipollentes.
Attende tamē q̄ si illi signa non caderet talis supra t̄mīnū cōes

q̄ quodlibet p se distribueret illū tūc se non impeditur: Et dicit
do: A sorte differt oīs bō. Supponit li bō distributive: q̄ li differt
nō bēt vim vt p̄fundat li homo: q̄ nō distribuit nō casū rectū
et positiū ē p̄e post: sed dicendo: sortes differt ab omni homine
stat li boie determinate: q̄ signa cadunt taliter q̄ si impeditur.
Cum nota q̄ si duo signa cadunt sup l' cōēz ita q̄ vnu illoꝝ sit
distributū et alterū p̄fundēs p̄fusēt m̄ tūc sp̄ fū? cōisstat distribu
tione: s̄; aliquā imobilit̄ et aliquā mobilit̄. Iō vide. Si signū p̄fundēs
p̄fusēt m̄ tūc mobilitādi v̄ imobilitādi. Si p̄mo tūc si a
bit distributive mobilit̄: vt scio dēm p̄positionez supponit ly
p̄positionem distributive mobilit̄. Si scio mō tūc statit distri
butio imobilit̄: vt necessario omnis homo est animal. supponit
ly homo distributive imobilit̄.

De relatiis Relatuum

Pro quo relativa supponunt

Relatum diversitatis substantie et possessum. Similiter re
latum accidentis tam identitatis q̄ diversitatis non supponit p
illo pro quo lux antecedens supponit sed p alio. exemplum de
relatio diversitatis substantie: aliquis homo carrit et sicut do
mit p alio supponit ly alius et p alio ly bō. exēplū de possessu

aliquis homo vult suum seruum. p alio supponit. h̄ bō: p ro
alio, h̄ seruum. quia aliquis p oño & relativū p suo seruo; Exē/
plum de relativo idētatis accidentis: vt aliquis bō ē albus: et
talis est cognitus non supponit h̄ talis p albedine bovis: s̄z p alia
sibi sili. Exemplū de relativo diuersitatis accidentis: vt cognitus est
albus aliismodi est corvus. supponit h̄ aliismodi p diuersibili illi
p quo suum antecedens supponit.

De relativo idētatis substantie.

Catellatum idētatis substantie temp̄ supponit p illo p quo
suū aīs supponit: nisi fuerit possessor: & hoc similit̄ si fuerit ca
tēgorice relati vel in cōpatōe ad alterū extremon: si fuerit ipo
tētice relatum. exemplū p̄m: sortes currunt q̄ monēt. supponit h̄
q̄ p sor. exm̄ sc̄i. aliquis bō ē latro & tu es ille. supponit h̄ ille p ali
quo boe nō similit̄ s̄z p eo q̄ ē latro & bō ē sp̄. venū q̄ relati p̄o
tētice relati refert suū aīs nō similit̄: s̄z i cōpatōe ad alterū ex/
tremon: nisi aīs sit distributivus: q̄ tunc nō refert n̄ illi solū aīs
vt quilibet bō currit & ille monēt: supponit h̄ ille p quilibet bo/
mine & non refert antecedens replicando: s̄z solū similit̄. s̄z & ille
idest quilibet homo mouet.

Quomodo relativa supponuntur.

Prima regula.

Omne relatiū supponens p alio q̄ suū aīs excepto possit/
suo nō sequit̄ regulā sui aītis sed sui signi v̄l̄ situs v̄bi aliqui. sup/
ponit eodē mō: vt aliquis bō currit alias doceat: ambo supponit̄
determinate. aliqui relatiū p̄fusus: vt bō ē albus & natus tal. vi/
gilat. aīs supponit̄ determinate: & relatiū distributivus. aliqui e/
converso: vt quilibet homo est albus & talis currit. aīs stat p̄f/
se distributivus & relatiū determinata.

Secunda regula.

Omne relatiū idētatis substantie in eadē catēgorice su/
antis supponit̄ eodē mō sicut suū aīs nisi aīs sit̄ p̄fusus t̄m: q̄
tūc relatiū stat̄ determinata: vt bō currit q̄ monetur. supponit h̄ qui

de minimis sicut suā aīs: vt omnis bō q̄ currit mouet. supponit
ly qui distributivē. sed dicendo oīs bō ē al' qd ē rōnale supponit
ly qd determinate. Et nota q̄ cū vī oīs bō videt se supponit re/
latīm distributivē sicut aīs: non simpliciter sed referendo singula sin-
gulis. z iō non significat q̄ oīs bō videt oīm boiem; sed q̄ iste
videt se z iste se z sic de singulis.

Tertia regula

Omne relativū id est trātis substātie ypochētice relativū stat sicut
suā aīs: sed magis limitatē nīfī aīs supponat p̄fusē tīm: q̄ tuē
nō stat magis limitatē h̄z determinate: exīm regule ē si dixerō: Ali/
quis bō ē al' z tu es ille: ita supponit determinatē ly ille stat ly bō
sed tīn ly ille magis limitatē quia refert replicando totam cōpo/
sitionem sūi antecedentis: z ideo significat q̄ tu es aliquis bō q̄
est animal z nō solū q̄ tu es aliquis bō: in hoc differt a relativō
catbegorice relato: quis id refert non replicando: z hoc q̄ cīt in
eadē catbegorica. z ex his p̄z q̄ bēc est falsa. a: quis bō est z q̄li/
bet bō est ille: quia sc̄da p̄s significat q̄ aliquis bō q̄ est quilibz
bō cīt: quod est falso: z nō significat q̄ quilibet bō ē aliquis bō
q̄ relativū stat determinate z nūc aīs positiū loco relativi stat
p̄fusē tīm: iō nō sp̄z loco relativi ponere suā aīs: nīfī servat sup/
positio z si nō pot fieri in eodē situ oī facē ppōnes aliq̄s de i/
consuelo mō loquendi: vt sint p̄vertibiles cū prioxi. Vbi gratia
ista est falsa: aliquis bō est z nullus bō est ille: nōc significat. se/
cūda p̄s q̄ nullus bō ē aliquis bō qui ē: sed significat q̄ aliquis
bō qui cīt nullus bō est: vt salutē suppositō. Ex hoc si p̄fundit
p̄tum z tamē p̄cedit totā ppōnen z p̄tum est terminus cōis: vt
patuit de ista: nullus bō est ille vbi ly ille stat determinate: huic dī
p̄cedendo totū q̄ p̄dicatum non est capax confusionis: z hoc
semper superioris fucrat expressioni: z ideo nil est contra p̄ie/
dicta.

Dē ampliatione

Cl Ampliatio est acceptio termini ultra significationem ubi p̄cipiū palis vel participijs eiusdem: ut homo fuit: supponit ly bō nō solum p̄ boie qui est nec solū p̄ boie qui fuit sed diffīcilius p̄ boie q̄ est vel fuit.

Prima regula

Cl Omnis terminus supponens a pte ante respectu verbi de p̄ferto vel sui p̄cipiū ampliat ad supponendum p̄ eo quod ē vel fuit vel fuerat ut bō fuit: supponit ly bō p̄ eo boie q̄ est vel fuit. et ita ligat ista regula nisi fiat restrictio: ut bō qui est fuit non supponit ly homo ampliative. et iuxta hanc regulam conceduntur tres conclusiones.

Cl P̄p̄i⁹? Aliquis homo fuit ab eterno

Cl Sc̄da⁹? Puer fuit senex

Cl Tertia p̄? Pater fuit sine filio et filia. Eadē ex p̄p̄i formari de participijs.

Secunda regula

Cl Omnis tū supponens a pte aī respectu verbi de futuro vel sui p̄cipiū ampliat ad supponendum p̄ eo quod est vel erit. et iuxta hanc regulam proceduntur tres p̄ditiones.

Cl P̄p̄i⁹? Aliquis bō erit qn̄ erit mortu⁹: et hec ē vera de Iesu christo dño nro aī passionem suam:

Cl Sc̄da⁹? M̄joratus cantabit

Cl Tertia p̄? Albus erit sine albedine.

Tertia regula

Cl Ois termin⁹ supponens a pte ante et a pte post respectu istorum verborum incipit definit potest contingit et siue p̄cipiōrum et tñmē nominum verbalium significantium aptitudinem: ut verbalia tñmē nata in bilis vel in bile: ut amabilis vel amabile. similiter cursor et scriptor que non significant actum sed aptitudinem. nam aliquis non scribens nec currens est scriptor et cursor: ampliatur

ad supponēdū p eo qđ ē vel pōt esse v̄l incipit v̄l desinit v̄l cō/
tingit esse. et iuxta hoc pcedunt̄ tres p̄duſiones:
¶ P̄rī 2° Albū pōt esse nigrum
¶ Scđa 2° papa pōt esse laicus
¶ Tertia 2° Licans potest esse deus q̄uis nibil creet.

Quarta regula

¶ Omnis t̄ supponens a pte post in actiūs et a pte aū in passi
uis respectu v̄boꝝ v̄l terminoꝝ potentiu extēdere actum suu
tam in ens q̄ in non ens ampliat ad supponēdū p eo qđ est v̄l
potest esse vel intelligi: v̄l intelligo chimerā supponit ly chimera
p eo qđ ē v̄l pōt cē v̄l intelligi vel imaginari chimera.
¶ Idem dicas de istis verbis imaginor colligo cogito significat
et supponit. quicqđ. n. contingit intelligere contingit et significa/
re et supponere. et iuxta hoc tres p̄duſiones pcedant̄.
¶ P̄rī 2° Intelligo non ens
¶ Scđa 2° Intelligo non intelligibile
¶ Tertia 2° Intelligo chimerā q̄nis nulla sit nec possit esse.
¶ Ex dictis sequitur q̄ a tertio adiacente ad scđm adiacens nō
valet q̄na affirmative in terminis ampliatiis vñ non sequitur
Adam est mortuus ergo adā ē. ¶ Sequit̄ scđo q̄ ista nō est bo/
na p̄uersio: Adā est mortuus ergo aliquod mortuū ē adā. sed
sic debet converti: aliquod mortuum est v̄l fuit adā et ita ob/
sernes in verbo de futuro et in ceteris ampliationibus. ¶ Sequi
tur tertio q̄ iste non est bonus silogismus: Omne futurū ē. an/
tichristus est futurus. ergo antichristus est. quia ly antichristus
in minori supponit ampliatione et non in p̄clōne. et quia ly futu/
rum in maiorī est nomen et in minori est p̄cipiū: quia qñ par/
ticipium immediate non postponit verbo est nomen: qz tūc nō
sit vñ cō verbo et participio: ideo minor debuit cē istū: antichri/
stus est aliquod futurū: et tūc minor est falsa. vnde non sequi
tur: Antichristus est futurus: ergo est antichristus futurus.

De appellatione.

Appellatio est acceptio tñni in ppositõe limitati. vel p verbis
vñ participiis: vt sor. est bō ly sor. et ly bō appellat iep' pñs. i. sup
ponit solū pro sorte qui est et pro homine qui est.

Appellatio

Ampliationis Temporis Forme

De appellatione ampliationis

Appellatio ampliationis est acceptio tñni in ppositõe limi
tati p verbis ampliatiis et pte an et a pte post vel siu participiis
vñ verbale vt sor. incipit esse papa: tam ly sor. qd ly papa stat am
pliatio. p co qd est vel incipit esse sed different: qd ly papa ap
pellat inceptione ita qd ly stat p co qd est vel incipit esse: tñ restrin
git ad standu p co qd incipit esse: sor. vo stat absolute ampliatio.

Regula

Omnis tñmin sequens aliquo istoꝝ verbis incepit. definit pte
contingit vel suorum participiorum vel verbalium significantiis aptitu
dinē appellat ppxia ampliatione illoꝝ vi in exemplo pater su
perius posito.

De appellatione temporis

Appellatio temporis est acceptio tñni in ppositione limitati
p tñminu verbale secundu natura temporel verbi vel participiis vt
sor. est bō: supponit ly sei. et ly bō solū p pñti sicut copula verba
lis solū præstentialiter consignificat.

Prima regula.

Omnis tñmin supponet sū a pte an qd a pte p respectu verbi
d pñti sine principio pñcipli huius tñmio vñali sequente appellat ipse
pñcipes vt anima pñcipli est spiritus tam ly anima qd ly spiritus et ly
pñcipli stent p co quod est tñm.

Secunda regula

Omnis terminus sequens verbum de pterito vel futuro vel su
am participium appellat iepus pteritorum vel futurum: vt sortes

fuit albus: supponit ly albus p eo solū quod fuit. Similic for.
erit albus: supponit ly albus p eo solū qd erit albus.

Prima conclusio

CEt ideo procedit qd aliquod albū fuit sortes: et m̄ sortes nō fuit
aliquod albū dato q sortes nūc p̄mo sit alb⁹ et an hoc fuerit niger.

Secunda conclusio

CSimilic Ep̄m videbis e nō videbis ep̄m dato q videbis for.
tem q p̄ hoc erit eps et nūc sit laic⁹: et q videbis t̄p̄ q̄ erit laic⁹

De appellatione forme

CApellatio forme ē acceptio t̄mini in p̄pōne limitati p̄ verbis
l̄ pticiū significās actū vel habitū mentis.

Regula

COmnis t̄i⁹ non simpliciter demonstratius sequēs verbū l̄ pticiū
significās actū vel habitū mentis appellat formā. i. significat
significatiū suū sub p̄pā rōe: vt cognosco sortē. ly sortes appellat
suā formā. i. significat qd cognosco sortē sub rōe q sortes: I⁹ dicē
cognosco hoc: ly b⁹ nō appellat qd nō ē dīa t̄n significatiū et rōe:
ppnā: iō esset negatio. **Prima conclusio**

CEx quib⁹ sequit q christi crucifixū de virgine natū adoravit
Aristoteles. I⁹ nō adorauerit xp̄m crucifixū de virgine natū. silr.

Secunda conclusio

CPatrem meū velle esse in fonea et non velle patrē: meum
esse in fonea. **Tertia conclusio**

CPotū venenosū desidero bibere t̄m non desidero bibere potū

De probationibus terminorum

Propositionum

CUscidata ē que habet
in diū quo potest p̄bari.

CImmediata ē q nō b̄
mediū q p̄p̄bari: vt b̄ ē

Mediata quincuplex

CKeſolubil. Exponibil. Officib⁹. Describibil. Probabil p̄ cōs

De resolibili propositione

CResolubilis est triplex. s. indefinita particularis singularis non demonstrativa simpliciter quod phantasmatica proponit. demonstrativa simpliciter quod ex parte substantio propria resolubilis. et scilicet in recto: ut p3 in exemplis: si hoc ostenditur nos.

CIndefinita est hoc amittit hoc est bo*m* amittit homo currit.

CParticularis est hoc amittit hoc currit Alijs bo*m* currit hoc est aliquis bo*m*.

CSingularis est hoc amittit hoc est sortes.

CSortes amittit hoc est sortes currit.

CAmpliative hoc disputabilis.

CHoc disputabilis hoc est vel erit hoc.

CHoc incipit currere hoc incipit curare.

CIn definito casu hoc est vel incipit et hoc.

CIn definito casu unus est bona societas.

CAngeli est bona societas.

CIn dativo casu hoc placito.

CDeo placito hoc est deus.

CIn adverbio nunc lego.

CAliqui lego.

CTunc disputabilis.

CCras disputabilis tunc est vel erit cras.

CCras disputabilis.

bō vel
ēsīnus
ē sīn⁹

C De disiunctio collectivae sūptio

hoc est ēsīnus
hoc est bō vel ēsīnus
g. bō vel ēsīnus est ēsīnus. hoc ē falsa.
De disiunctio divisiōe tento:
hoc vel ēsīnus est ēsīnus
hoc est homo
g. bō/vel ēsīnus ē ēsīnus. hoc ē 4a

C Ita dicit de copulato: vi sortes et plato cumit et de p̄dictione/
to: ut si sortes est homo est risibilis.

D e particulari indefinita et singulari negativa

C Particularis eo indefinita et singularis negativa p̄nt p̄bari da-
pliciter: p̄mo resolutorie. et hoc vbi subiectū p̄ aliquo supponit:
vbi eo p̄ nullo supponit nō p̄t p̄bari resolutorie: q̄ minor est
falsa. debet iūrū tunc aliis p̄bari. s. p̄ suū p̄dictionū: vbi grā: dū
incra non est bō p̄baē hoc mō suū p̄dictionū est falso. ergo ista
est vera. Et iuxta hoc p̄ceduntur p̄mo.

Tertia p̄clusio

C Minor te et quolibet maior te tu es maior
D Major te et quilibet minor te tu es minor. et hoc sumēdo istas
et sunt de copulato subiecto.

Secunda p̄clusio.

C Album pot est nigrum. C Predestinat⁹ pot est prescius.
C Just⁹ pot est iniust⁹. Tertia p̄clusio
C Album sicut q̄n non sicut albu. C huius episcopus predicanit q̄n
non predicavit episcopus. C Justus iustissime p̄flet⁹ pro pec-
cato suo. D e exponibili
C Exponibilis p̄pō multas bz spēs: et p̄mo de v̄ib⁹ affirmati-
uis est dicendum. C De v̄l affirmativa
C Universalis affirmativa exponit p̄ duas exponētes. s. p̄ p̄ia/
centē et v̄lēm negativā in q̄ ponit ly quin int̄ totū subiectū et p̄m̄
et ei subiectū hoc p̄nomē relatū ille illa illō i casu p̄sili subiecto
exponibilis. Ecce exempla:

CEx dictis infero aliquas conclusiones

Prima conclusio

Omne quod Deus fecit est in hoc instanti: *Sicut tu ois hoc?*

Omne quod fuit et erit et nunc: *Sicut tu ois hoc?*

Omne quod erat est nunc:

Sicut tu ois hoc? **S**ecunda conclusio: *Sicut tu ois hoc?*

CSortes est omnis homo: et tu sortes habes non es ois homo. *Sicut tu ois hoc?*

Tu es ois homo modo: et tu hoc modo tu non es ois homo. *Sicut tu ois hoc?*

Tu es ois homo videns forsan: et tu tu non es ois homo videns boicet.

Tertia conclusio

Quelibet singularis bulletis vobis est vita: et tu non quibus singulari
laris alicuius vobis est vera. **S**imiliter dis filii obnamis alicuius est alicuius:
et non ois filius alicuius alicuius est alicuius: iste ois appollis
tiones possunt probari exponitur: illae sunt ois viucentales.

Sed ideo eas aggregant sibi: quia multis locis describiuntur.

De positivo

Positum copabiliter sicut pote exponitur per tres exponen-
tes duas in quibus ambo, ex ante cognitione premuntur et tertiam
negationem per negationem sui oppositum salve suppositionem rempla-
ciunt: Exempla sunt ista: *petrus est fortis* et *ira fortis sicut petrus*.

Tu es fortis *Petrus est fortis* *Non petrus est fortis* *re*

Tu es ira fortis sic ois boi

Tu es fortis *boi est fortis* *Non omnis homo est fortis* *re*

Prima conclusio

*Tu es ira fortis sicut omnis boi mundi: et tu non es ira fortis sicut
aliquis homo mundi.* **S**ecunda conclusio

*D*iabolus non est ira malum sicut deus: et tu diabolus est pessimam creatura

Prima conclusio

¶ Deceſſont genera gnatissima e nulli iſtoꝝ ē gnatissimum illoꝝ.

Secunda pcluſio

¶ Tu es fortissimus illoꝝ et tu non es fortissimus.

Tertia conclusio

¶ Tu es calidissim⁹ diuin⁹ boīam: et tu es frigidissim⁹ oīam boīam.

De differt aliud non idem

¶ Differt aliud non idem exponit p̄ trice exponentes: duas af
firmatiuas et tertiam negatiuam salva ſep̄ ſuppoſitioē terminoꝝ:
et te poris idētate. Exempli ſunt iſta:

¶ Sortes differt ab oī boīe.

¶ Sortes eſt homo eſt. Et sortes nō ē oīs boī.

¶ Sortes differt a platonē.

¶ Sortes eſt. Plato eſt. Sortes non ē plato

¶ Sortes differebat a platonē.

¶ Sortes erat. Et plato erat ſecū. Et sortes nō erat plato

¶ Sortes differt ab antichristo

¶ Sortes eſt. Antichrist⁹ eſt ſecū. Et sortes nō eſt antichrist⁹.

¶ Tu es aliud a deo et tu non es aliud ab aliquo ente.

Secunda pcluſio

¶ Tu non es idem chimeræ: et tu nō es non idem chimeræ.

Tertia pcluſio

¶ Licet in diuinis p̄ aliiſt alius a filio: tu p̄ non eſt aliud a filio.

Nā iſta p̄ eſt alius a filio p̄bat ſic: p̄at ē et filius eſt et pater nō

eſt filius: et hoc eſt verum: ſed illa pater eſt aliud a filio p̄bat.

ſic: pater eſt et filius eſt: et pater non eſt eadem res que eſt filius

et hoc eſt fatu. vñ p̄cedit in diuinis q̄ p̄ eſt idem filio: et non ē

idē filio tenendo ly idē in pmo in neutro genere: & in secunda in
masculino genere & ideo non contradicunt.

De exceptiis & primo affirmativa De exceptiis &
CExceptiva affirmativa exponit p duas exponentes in quaz pma
mē remouet p̄mū a pte extra capta: & in secunda affirmat idem
p̄dicātū de subiecto cū pte extracapta infinitata: Exempla sūt ista:
Omnis homo p̄ter sortē currit.

Sorites nō currit. Omnis bō nō sor. currit.
Ista vero Nō omnis bō p̄ter sor. currit p̄bat p suū h̄dicatorū.

De exceptiis negativa De exceptiis negativa
CExceptiva negativa exponit p duas exponentes in quaz pma
affirmat p̄dicātū de pte extra capta: & in secunda negat p̄dica/
tum de subiecto cū parte extra capta infinitata: Ex sunt ista.
Nullus bō p̄ter sortē currit. Omnis bō p̄ter sor. nō currit

Sor. currit & Nullbō n̄ sor. cur. Sor. currit & Dis bō n̄ sor.

De exceptiis propria currit De exceptiis propria
Cad exceptiis propria requiriūt duo:

Prīmū q̄ illud a quo fit exce/ Scēdū q̄ pars extra capta sit
ptio sit p̄fusē distributie. mīn⁹ cōis illo & q̄ sit exceptio:
Condarīū. Nō omnis exceptiva repugnat suo p̄tacēti p̄z de
ista omni cōs p̄ter obliterā est cōs. Aliud condarīū.
Cdictio exceptiva bz vīm imobilitandi t̄mīnū p̄cedētē patet
d̄ illa cōs bō p̄ sor. cur. ly bō supponit p̄fusē distributio cimobilit̄
q̄ si t̄cēderē fieri et exceptia ip̄opā p̄pter defactū p̄me p̄diti/
onis & nō habet illā vīm ab aliquo signo nisi a ly p̄ter vt patet

Conclusiones

CIn non differe nisi ab alio e non a nullo nisi ab alio dif/
fere: p̄ma pars p̄t̄z q̄ differe ab alio e nō differe ab alio q̄
ab alio: p̄ma exponens p̄z. s. tu differe ab alio & secunda p̄bat

q; si nō det̄ oppositū tu diff̄ers ab alio q; ab asinō ergo tu non
es aliud q; asinus quod est falsū. p; p̄ntia ab exposita ad tñaz
suarum exponentiū. deinde p̄bat q; non a nullo nisi ab asino
diff̄ers: q; si non det̄ oppositū q; a nullo nisi ab asino diff̄ers:
igit a nullo nō asino diff̄ers. p; p̄ntia vt p̄us. et p̄is s̄tū ē. q; suū
p̄dictoriū est vez. f. ab aliquo non asino diff̄ers q; ab equo. et tō
cediū q; non diff̄ers ab alio q; ab asino: et tñ ab alio q; ab asinō
no diff̄ers.

De exclusiōni

Quincū modis exclusiōne fieri p̄nt sine negatione sequente. p;
mo cum nota exclusiōis p̄cedit et cadit supra subiectū tñ et expo
nitur p̄ copulatum. exī tñ sortes currit. sortes et nibil non sor.
currit: ita q; sit copulatum et nō copulatiua. Secundo cū cadit su
pra totū. et tūc exponit p̄ copulatiua. Exemplū.

Tñ sortes currit.

Sortes currit.
illa vocat preiacens.

Et nibil nō sor. currit,
illa ē negatio d̄ subicō iſinito

Tertio cū nota exclusiōis cadit iter p̄tes subiecti et tūc expōit
p̄ copulatū. v. grā: Sortes tñ disputās plac̄.

Sortes disputans

Et hō nō disputās plac̄;

Quarto cum nota est inter subiectū et p̄tūm sine p̄cedat sine
sequā copulā p̄ncipalē. et tūc p̄bat p̄ copulatiua. vbi grā:

Sortes tñ ē bō

Sortes ē homo.

Sortes est tñ bomo

Et sortes non ē non bō:

ita q; una negatio sit ad tñ p̄ncipale et alia infinitatio ad p̄tū:

Quinto cū nota exclusiōis ē int̄ p̄tes p̄dicati: et tunc exponit p̄
copulatiua: v. grā. Sortes ē al' tñ bipes

Sortes est al' bipes

Et sor. nō ē al' nō bipes

ita q; cadat infinitatio vbi nota exclusiōis p̄ius erat.

CUltra istos quinq^z modos sine negatiōe sequente sūt alij q/
tuor cū negatione sequente de quib^s p ordinē dant exempla &
expositiones: p̄mo cū nota p̄cedit & solū cadit sup̄ subiectū & nūc
exponit p copulatiā. v. grā.

CIm sortes nō currunt.

CSortes Et nūbil non sortes nō cur.
Et ista significat q̄ illud quod ē sortes & nō aliud q̄ sortes id vi
co non currunt. Scio cum cadit in totam p̄positionē & tūc p̄baſ
p copulatiā mediante signo distributiō affirmatiō hoc mō

CIm sortes non currunt.

CSortes non currunt Et quodlibet nō sor: cur.
q̄z̄ cū cadit inf̄ p̄tes subiectū & tūc p̄baſ p copulatiū: vt i exēplo

CSortes tm̄ disputans nō currunt.

CSortes disputans Et non nō disputas nō currunt

CQuarto cū nota ē inf̄ subiectū & p̄tū & p̄cedit copulā tūc p̄baſ
p. copulatiā. **C**Sortes tm̄ non ē disputas

CSortes nō ē disputans Et sor. ē quodlīz nō disputas

CQuinti modi nō p̄t dari regla cū negatiōe sequente: q̄i tunc
neḡ seqr̄t̄ v̄bū p̄ncipale: & sic cēt poti⁹ finitū q̄ ne⁹ & si dicis
q̄ poss̄ adhuc dari alia exclusiva q̄ n̄ cēt alia dictioꝝ. ix. modoꝝ
i. cū ly tm̄ seqr̄t̄ tota p̄pōnem vt dicēdo bō ē ridēs tm̄ huius dī
q̄ illa redūcis ad q̄tm̄ modū p̄ positiū. nā ista equalēt ad bonū
i. collectū. sor. ē ridēs tm̄. & sor. est tm̄ ridēs itaqꝝ. ix. exclusiōnū
sunt ordies seu mōl̄ i. uicē nō coicidētes: & nō p̄tū cē p̄les; q̄ nō
vidēt quō aliū poss̄t exclusionis nota i. p̄positiōe poti⁹.

Prima conclusio

Cu tantum es homo et tamen non tantum tu es homo.

Secunda conclusio

C Tantū sor. currit et nō tantū sor. currit. dato q̄ ly tantū cadat
solum supra subjectū in prima et i secunda supra totā p̄positionē

Tertia conclusio

C Ista p̄positio bō ē alius p̄cise significat vez et sūm possibile
et impossibile imo necessariū et impossibile.

C Postremo hic adverte q̄ dictio exclusiva q̄n cadit supra n̄
pluralis numeri potest exponi duplicitē p̄mo q̄ notā infinitatis
scđo q̄ notam pluralitatis. Vbi gratia.

C Tūn̄ onodecim sūt apli dei.

C Duodecim sūt apli dei
et nulla non duodecim sūt

apli dei. et hoc ē falsa.

C Duodecim sūt apli dei
et nō plures q̄ duodecim sūt

apli dei. et hoc mō est vera:

De reduplicatiis

De reduplicatiis

C Nota q̄ iste note siue dictiones s. in q̄tū pat p̄ se sūm qđ: p̄nt
tenere duplicitē p̄mo specificatīne. Scđo reduplicatiis: p̄mo modo
non exponunt sed describunt: sicut ego peto a te pecuniam iqn
tum heres. i. ego peto a te pecunia ea rōne q̄ heres. Scđo modo
exponunt p̄ tres exponētes duas absolutas et tertiam p̄ditione/
tam transcenderet: et in exemplis p̄ manifeste.

Et sine negatione sequente.

C Sortes in q̄tū bō ē aial.

C Sortes ē homo Sortes est aial: Et si aliqd ē bō illud ē al:
Chō nō in q̄tū bō ē angel⁹ cū negatōe seqnēte

bō est homo bō non ē angel⁹ Et si aliqd ē bō id h̄ ē angel⁹

C Si vō negatio p̄cedit notā reduplicatiis tuūc non exponit
sed p̄bat vel ip̄probat p̄ suū h̄dictoriū. Vbi gratia: volo probare

Q est hoc vera: sortes non inquitur, hoc est sortes, arguo sic: si uero hoc dicitur non est falsum, sed sortes inquitur, hoc est sortes, sed hoc est vera, sed sortes non inquitur, hoc est sortes. **P**rima conclusio.

C Deus hoc est infinitus et immensus; et non Deus hoc non inquitur, hoc est infinitus et immensus.

Secondia conclusio.

C Sortes inquitur, hoc est nescius; et non sortes non inquitur, alia est nescius.

Tertia conclusio.

C Aliqua inquitur, puenit; et non aliq inquitur, puenit.

unus puenit: tenendo i primis, inquitur reduplicatio; et in secundis,

specificatio. **C** Sit, procedit quod enis inquitur, enis est subiectum meta-

pbrisice tenendo, et inquitur reduplicatio;

ens est subiectum metapbrisice, tenendo, et inquitur reduplicatio.

De immediate.

C Immediate exponit, et duas exponentes, videlicet priam placen-

tem et secundam placitum negationem sibi correspondente in hunc modum.

Sic negatio sequitur, et de futuro.

C Immediate post hoc erit antichristus.

Post hoc erit antichristus?

Et nullus erit istans papa quoniam illud est hoc erit antichristus.

De immediate sine negatione sequente.

C Immediate an hoc fuit antichristus?

An hoc fuit antichristus.

Et nullus fuit istas annos papus quoniam illud est hoc fuit antichristus.

De immediate cum negatione sequente.

C Immediate post hoc non eris papa.

Post hoc tu non eris papa.

Et nullus erit istas annos papus quoniam illud est hoc tu non eris papa.

Ita dicat de ppterito suo modo.

De immediate cum negatione sequente.

C Immediate post hoc non eris papa.

Post hoc tu non eris papa.

Et nullus erit istas annos papus quoniam illud est hoc tu non eris papa.

Ita dicat de ppterito suo modo.

De immediate cum negatione sequente.

C Immediate post hoc non eris papa.

Post hoc tu non eris papa.

Et nullus erit istas annos papus quoniam illud est hoc tu non eris papa.

Ita dicat de ppterito suo modo.

De immediate cum negatione sequente.

C Immediate post hoc non eris papa.

Post hoc tu non eris papa.

Et nullus erit istas annos papus quoniam illud est hoc tu non eris papa.

Ita dicat de ppterito suo modo.

Si vero negatō p̄cedat tūc nō exponit s̄ mox p̄sueto p̄bat q̄ suū ḥdictoriū: vt bec ē fīa: Immodiate p̄ hoc tu eris papa. ḡ iſta negatio ē vera: nō immodiate p̄ hoc tu eris papa. s̄lī iſta ē fīa Immodiate p̄ hoc tu nō eris bō. s̄ iſta ē vera: nō immodiate post hoc tu nō eris bō.

Prima conclusio

Immodiate post hoc duo ḥdictoria iutē ḥdicētia erūt vā et falsa: e iñ n̄ s̄l̄ erūt vā nec fīa.

Secunda p̄

Immodiate post hoc erit aliq̄o iſtas: qđ nō immodiate s̄ me/ ditate p̄ hoc erit.

Tertia conclusio

Immodiate p̄ hoc aliq̄ ps b̄ spaci erit p̄mīta et iñ nolle ps

b̄ spaci immodiate post hoc erit pertransita.

De necessario

Necessario expōit p̄ duas exponētes. s. p̄ p̄mā placētē et sc̄daz
p̄ oppositas q̄litates s̄m̄ exigētiā v̄bi: vt i exemplō patet.

De necessario de presenti affirmatiōe.

Necessario deus est.

Deus est

Et nō p̄t eē qn̄ deus sit:

Cum negatione de presenti sequenti

Necessario vacuū non est

Vacuum non est

Et nō p̄t esse qn̄ vacuum sit.

De preterito affirmatiōe

Necessario deus fuit

De presenti aff.

Deus fuit

Et nō poterit eē qn̄ deus fuit:

De futuro cum negatione sequenti

Necessario chimera nō erit

De futuro cu...
le quēre

Chimera non erit

Et nō poterit eē qn̄ chimera erit

Si vō negatō p̄cedat tūc nō exponit s̄ p̄ suū ḥdictoriū p̄bat
vel ip̄obat. v̄bi gr̄s: bec ē vera: nō necessario chimera ē: q̄ bec ē

falsa: necessario obincia ē. **Prima** ¶
¶ Non necessario tu es: et tamē necessario tu es sumēdo. h. necessario in pīma adverbialis: et i sc̄a noīalīs et casus ablati: q̄ sic dī resolut. **Secunda conclusio**
¶ Necessario aliquid est quod contingēt ēt tñ nibil qd. necessario ē contingenter est. **Tertia conclusio**
¶ Necessario tu carris vel tu nō carris: et tñ nec necessario tu carris: nec necessario tu non carris.

De contingenter
¶ Contingent sibi exponit duas exponētes pīmā piacentem et secundam p̄ oppositas qualitates sibi exigentiam verbū.

De contingenter affirmatiōne de presenti
¶ Contingenter sortes est;

Sortes est et p̄t esse. Et potest esse q̄ sortes sit:
¶ Cum negatione de presenti postposita
¶ Contingenter antīxps nō ē. **Antīchristus non est** p̄t esse q̄ antīxps sit.

De p̄terito affirmatiōne
¶ Adam fuit. **Adam fuit** p̄t esse q̄ adam fuit.

De futore negatiōne
¶ Contingenter tu nō salhaberis: **tu nō salhaberis** p̄t esse q̄ tu salhaberis.
Tu non salhaberis. **Et potest ēt q̄ tu salhaberis**
Si vero negatō p̄cedat nō exponit s̄i mōre p̄dīo p̄ suū h̄dictoriū p̄batur vel improbatūr. verbi gratia: hec est vera. Contingenter sortes non salhabitur: quis hec est falsa. Non contingenter sortes nō salhabilis. **Prima conclusio**. **Prima conclusio**
¶ Omnis bō contingēt ēt tamē non contingēt: imo necessario

omnis homo est. **Secunda conclusio.** **C**ontingent tu curris: et tamē non prīgent tu curris: **v**el tu non curris. **Tertia conclusio.** **C**ontingenter deus fuit in a instāti: et tamē in a instāti deus necessariō fuit. **D**e ab eterno. **C**ab eterno noīaliē refutat. sed adverbialis p̄cūlātū exponit p̄ duas exponentes hī exigenīā v̄bi hoc mō. Exm̄ de p̄terio **C**ab eterno deus fuit.

Ante aliquod tēp̄ de futurō. **E**t nō ē v̄d fuit aliquod tēp̄ si nū q̄ntū p̄ illud aīs ille erit. **D**e futuro. **C**ab eterno sīa itēlecta erit

Post aliquod tēp̄ sīa itēlecta erit. **E**t nō ē v̄d erit aliquod tēp̄. **C**Si vero negatō sequere eodē mō exponit. si vero p̄cedit p̄ suū p̄dictoriū phas̄ l̄probat. **P**rima. **C**ab eterno tu fuisti; et tamen non eternaliter tu fuisti. **S**eunda conclusio.

Cab eterno fuit aliquod instās. et tñ nullū instās fuit ab eterno. **Tertia conclusio.**

Cet eternaliter erit aliquid quod non eternaliter erit. **D**e semper

Cemp̄ sumēt̄ v̄ nob̄ mōis p̄mo simplic̄. p̄ oī tēp̄ dīa: et sic sp̄ ppō talis in q̄ p̄m̄ tēp̄ ē falsa. sc̄o respectuēnō. p̄ oī tēp̄ oī exigenīā v̄bi. v. grā

De semper absolute

Cemp̄ de'fuit.

Aliquando deus fuit

Et nullū ē l̄ fuit l̄ erit. aliquod q̄n tūc de'fuerit

De semper respectine de presenti

¶ Semper in es

**De jomini respectu
de dicitu**

Aliquando in es **Et nō ē aliqd aliquā qn tūc tu sis**

De preterito

De p̄sente

¶ Semper d̄ens fuit

Aliquando de° fuit **Et n̄ fuit aliqd aliquā qn tūc d̄'fuit**

De futuro

De futuro

¶ Semper d̄ens erit

Aliqñ d̄ens erit **Et n̄ erit aliqd aliquā qn tūc d̄'erit.**

**¶ Si negatō sequit̄ codēmō exponit̄. si vo p̄cedat p̄bar. vt p̄us
dicāt̄ ē. s. p̄ p̄dictoriū suū.** **Prima conclusio**

¶ Semp fuit aliqua d̄ies; et nulla d̄ies semper fuit.

Secunda conclusio

¶ Omne quod monēt̄ sc̄p̄ se babet vno modo.

Tertia conclusio

¶ Semp erit aliqd bō; et tñ nullus bō viuet vtra ducentos ános:

¶ De totis **De totis**

**¶ Totus duplīcā p̄ot̄ tenet̄: p̄mo mō s̄incathēgoromatičē; et tñ
valet qñ bō cōplexū qlibet ps: et tūc ē exponibilis sicut vñis af
firmatia ip̄licite. sc̄d̄o cathegorice et valet tñtū qñtum ens cōple/
tū sine p̄sc̄m aut̄ nibil deest. Tñc̄t̄ at̄ p̄mo mō qn p̄cedit nullo ca/
tbegeoromate p̄cedente ip̄licite nec explicite: vt tot̄ sortes ē alb̄:
Sc̄d̄o mō tenet̄ qñ aliqd cathegoroma p̄cedit h̄y totis: vt sor. c̄st.
tot̄ alb̄. i. sor. ē qñdā ens p̄sc̄m aut̄ nibil de ē i albedic. sor. tot̄
ē bō vel sor. ē tot̄ bō. i. sor. ē bō p̄sc̄s aut̄ nibil deest i būanitate.**

¶ De tot̄ s̄incathēgoromatičē sine negatione sequēti.

¶ Totus sortes ē aliqd sortis

¶ Pars sortis ē aliqd sortis **Et nlla ē ps sor. qn i° sit aliqd sor.**

CSi vero negatio sequitur hoc: ut totus sit non est ab aliis: non exponit: quia enim valet vel negatio: sed probatio singularia est pro dictiorum: ut deinceps fuit sed si negatur per se ipsum est probatio pro dictiorum.

Prima conclusio
Clicet totus sortes sit aliquid sortis: non in totus sit. est minor sorte quam aia intellectiva non est minor cum non sit quia: et deinceps totus sit non est minor sorte.

Sed Secunda pars
Clicet totus sortes sit per sortis: non tamquam totus est per sortis.

Tertia conclusio
CIn capite tuo est totus quod est in mundo: sicut in aia tua est tota sapientia mundi: non in totus quod est in mundo est in capite tuo: nec tota sapientia mundi est in aia tua.

Dicitur.

De infinito
CInfinitus sicut potest teneri duplum: sicut categoromatis et categoriomatis valet tantum quoniam unum ens sine primo et sine fine. et tunc non exponit. **S**icut categoromatis quoniam procedit nullo categoromatis procedere. et tunc potest duplum exponi: **I**nfiniitum ipsum est duplex et modo in singulari. **I**nfiniitum ipsum est duplex et modo in singulari.

Aliquantum ipsum est duplex
Et duplex ad illud et tripulum
ad illud et sic in infinitum.

Primo in pluri numero **I**n finita si finita

Aliquantum ipsum est duplex
nullum est l'fuit aliquantum te/
per finitum duplex quoniam minus
illo sit duplex.

2mo in pluri numero.

Finita sunt finita et in duplo
plura et in triplo plura: sic in/
finitum sunt finita.

Finita sunt finita et non sunt
tot finita quoniam plura illa sunt
finita.

CSi vero negatio sequatur aut procedat probatur sicut totus.

Prima conclusio
In infinitum corpus potest dominus producere et non potest producere cor.

pus infinitū: q̄d oē corpus ē figuratū, ergo finitū: q̄d termino v̄ terminis clausum.

Secunda conclusio

C Infinitus numerus ē finit⁹: c̄ q̄ null⁹ numer⁹ finit⁹ ē infinit⁹ sicut infinitis finita sūt plura: v̄ tñ nulla finita plura sūt infinitis.

Tertia conclusio

C Infinitum numerū potes numerare: c̄ tñ non potes numerare numerum infinitum.

De off.

C Propositio officiabilis ē cui⁹ dictū sue oīo infinitiuā definiātur per terminū modelem v̄l conceruentem actum mentis in se su composito hoc modo.

C Possibile ē sor. currere

hec ppō ē possibil⁹ sor. currit q̄ significat adeq̄te sor. curre

C Necesse ē deū ee

hec ppō cit necessaria deē q̄ adeq̄te significat deū ee.

C Per sebō ē animal

hec ppō ē p se bō ē al q̄ adeq̄te significat boīez esse animal.

C Per se p̄mo bō ē risibilis

hec ppō ē p se p̄ bō ē risibilis q̄ adeq̄te significat boīez ee risibilem.

C Per se non p̄ sor. ē risibilis

hec ppō ē p se nō p̄ sor. ē risibilis q̄ adeq̄te significat sor. c̄e risibilcm.

C Per accīs bō ē alb⁹

hec ppō ē p accīs bō ē alb⁹ q̄ adeq̄te significat boīez ee albū

C Scio deū esse

D Ecce p̄pō ē scita a me deū ē que adeq̄te significat deū esse.
C Intellectum ē a me soriē sedere

D Ecce p̄pō ē intellecta a me sori. sedet q̄ adeq̄te significat sori. sedē!
C Dubiū c̄ mibi regē sedere

D Ecce p̄pō ē mibi dubia rex sedet q̄ adeq̄te significat regē sedē
Prima conclusio

C Albus pōt esse nigrū: et tñ ipossible ē album esse nigrū. similit̄
p̄destinatus pōt esse p̄scitus: et tñ ipossible ē p̄destinatū c̄ p̄scitum.

Secunda p̄clusio

C Omnem boiem p̄tingēs est dīc: tñ necessē ē oīm boiem esse
sicut ipossible ē oīm boiem non esse: et tñ oīm boiem possibile
est non esse. **T**ertia p̄clusio

C Tu scis alterū istoꝝ ē vñū d̄monstratis duobus p̄dictoris
tibi dubijs: et tamen neutrū illoꝝ scis dīc vñū: siſ ſor. ſcō eſe
coram mc: et tamen iſcō ſorē eſe in rū nā.

Mic nota q̄ iſti termini necessariū p̄tingēs rē. p̄nt ſum̄ duob⁹
modis: p̄mo r̄ſolubilit̄: vt ſunt quedāz adiectua ſubstantiuas
in neutrō genere. ſcō officiabilis: vt determinat orōne infinitaz
quasi ſuñ ſubstantiū ſue ſubiectū. Et iuxta hoc p̄cedit q̄ necel
ſanū eſt q̄ deus nūnq̄ fuit nec erit nec eſt: et tñ necessariū ē deū
fuiſſe forſe et eſſe. Siſ ſoſſible eſt q̄ nibil fuit nec erit nec eſt: et tñ
ipossible eſt nibil fuiſſe forſe et eſſe. **C** Similiter h̄ necessario po
tēſt teneri duplicit̄. f. r̄ſolubilit̄: vt ſit caſus dativi vel ablati
et exponit vt p̄ius patuit. et iuxta p̄dā p̄ceduntur aliquid condu
ſiones quarum p̄ma eſt illa:

Prima conclusio

C Necessario tu fuisti p̄ductus et tamen non necessario: imo co
tingenter tu fuisti p̄ductus.

Secunda conclusio

Concessum est te suisse et non necessario: immo contingens tu fui sti.

Tertia conclusio

Concessario aliquid est quod contingenter est: et tamē nihil, quod necessario est contingenter est.

De descriptibili propositione.

Conpositio descriptibilis est in qua terminus pertinens actum mentis determinat incomplexum: Et potest esse dupliciter: quod vel illud incomplexum non est signum complexi vel est signum complexi.

Si incomplexum non est signum complexi: sic describitur.

ILognoско sor.

Lognosco aliquod ea rōne q̄ sor.

Intellico bonū.

Intellico aliquod ea rōe q̄ bonū.

Desidero sciam.

Desidero aliquod ea rōe q̄ scia.

Recordor matri mea.

Recordō alicet ea rōe q̄ m̄ m̄a

Imagineor monte aureo.

Imagineor aliquod ea rōe q̄ m̄os

aureos.

CSi vero incomplexum est signum complexi: sic describitur:

Scio a propositionem.

Scio adeqū significatum a ppōne: qd scio adeqte significari

Dubito ab ppōnes

Dubito significata uideqta a et b ppōnū q̄ scio adeqte signif/

caria a et b ppōnes

Credo bāc ppōnem

Credo adeqū significatum b̄ ppōis q̄ scio adeqte significari

Cisti credit multas ppōnes

Credit isti adeqta significata multas ppōnū q̄ ip̄i credit ade

qte significari p̄ illas

CNota q̄ ista v̄tba scio credo dubito non possunt determinare

nisi complexum implique ut explicare: unde non bene dicit: scio
sortem: sed alia verba intelligo: cognosco possum in differente de-
termicare complexum et incomplexum: nam in differente possu-
mus dicere: intelligo sortem: intelligo et proponebam: et intelligo sor-
tem currere.

Prima conclusio
CDeus trinū et vñū cognovit aristoteles: et tamē aristoteles nō
cognovit deum trinū et vñū.

Secunda conclusio

CEt si indeus odit christum: in christū non odit sed amat.

Tertia conclusio

CVenientem cognosco: et tñ non cognosco venientem.

De probabilitibus per causas veritatis.

CProbabilis p̄cas veritatis ē illa p̄pō q̄ b̄z m̄blos: cas verita-
tis dissimilares sūptas: sicut incipit destrit et ablatuꝝ p̄sequetia.

De incipit

Incipit p̄bat p̄ dissimilariam cōpositā ex duabus copulatiſ
quarū p̄ma fit ex affirmatiſ de p̄nti: et negatiſ de p̄terito: et secū-
da ex negatiſ de p̄nti: et affirmatiſ de futuro: ut:

Sortes incipit esse alb⁹

Sortes est albus: Et nō i/ p̄p̄l. Sortes non ē alb⁹ Et i/
mediate aī istas qđ ē p̄les Sortes non ē alb⁹ Et i/
mediate p̄ hoc istas qđ ē
sortes sicut albus.

Prima conclusio

CTu incipis esse albus: Tu non incipis esse coloratus.

Secunda conclusio

CIncipit esse omne quod ē: et tñ non oē quod est incipit ē: nec
incipit esse aliquid quod ē: h̄z aliquid quod ē incipit esse.

Tertia conclusio

CTu incipis videre quemlibet boiem et nullam boiem incipis
videre: nec aliquem boiem incipis videre: nec incipis videre ali-
quem hominem.

De definitio. **D**e definitio. **D**e definitio.
Consistit probat per disjunctivam compositam ex dictioribus copulariis ad insipit: quoniam prima sit ex affirmativa de pretio et negativa de futuro: sed ex negativa de pretio et affirmativa de pretio.
verbi gratia: *Sortes definit esse in hoc instanti.*

Sortes est. et non immediate per se. Sortes non est. et immediate instantis quod est prius sortitur. et non est in b' istas quod est prius sortitur.

Prima conclusio
Cdens definit esse in hoc instanti: et tamen in hoc instanti de non definit esse. **S**ecunda conclusio.
Clicet densus definit esse in hoc instanti: tamen non definit esse in aliquo instanti. **T**ertia conclusio
Ctu definit scire omnem propinquum et non definit scire aliquem licet aliquam definit scire.

De ablativo in consequentia
Cablatinus in prima probatur per disjunctivam ex temporali conditionali et causalib' composita. verbi gratia
Sole oriente fit dies.

Quia sol oriente fit dies. Si sole oriente fit dies. Quia sol oriente fit dies.
Prima conclusio
CNon aliquo homine currente tu es asinus. nec nullo homine currente tu es asinus.
CNon sequitur non aliquo homine currente tu es asinus. ergo nullo homine currente tu es asinus.
Secunda conclusio
Clicet non aliquo homine currente tu es asinus. solum alio homine currente tu non es asinus.

CNota q̄ q̄āq̄ ppō pbā copulatiſ ſue reſolubiliſ ſue expo-
nibiliſ ſue offiſiabiliſ ſue deſcriptibiliſ ei⁹ p̄dicatoriū eſt pbaſiſle
p̄ cas ſiratis. l. q̄ diſiunctiū cōpoſitā ex p̄ibus p̄dicatorijs: v. grā
bec ppō ſor. nō currit pbā p̄ hāc diſiunctiā. hoc nō currit l. b.
nō eſt ſor. q̄ bec ppō ſortes currit: q̄ e ſua p̄dicatoria pbā per
hāc copulatiā b̄ currit l. hoc e ſor. et ita dicas de offiſialib⁹ expo-
nibiliſ et deſcriptibiliſ.

CNota q̄ oia verba p̄ter ſubſtantia dicunt adiecta. et p̄nt ad/
iectiā pbaſiſ ſeſolutorie p̄ ſum̄ es eſt; et p̄cipiū p̄portionatuſ
verbi grā: pbā ſic ſeſolutorie

Sortes eſt curreſs.

¶ ſor. currit. et seq̄.

¶ ſor. currit

¶ ſortes eſt curreſs.

CIn p̄ma arguit a reſoluentibus ad reſolutā in ſc̄a equeſto.

CPost oia p̄dicta debes diligenter aduertere cū pponit tibi ali-
qua ppō ſtatim debes videre an ſit mediata an imediata. **C**Si
ē imediata nō pot pbaſiſ: q̄ ad ſenſu vel intellectu ē pſe nota: et
nō negantes p̄ ſe nō nō ē apli dispuſandū. **C**Si vero ē mediata
debēs videre an ſit affir̄ vel neḡ. **C**Si ē negatio debes q̄ pba-
re p̄ cas ſeritatis: aut p̄ p̄dicatoriū: aut p̄ ſingulares: vt ſupi⁹ di-
ctum ē. **C**Si vero ē affir̄ tūc vide an ſit cathegorica v. ipotbe-
tica. **C**Si cathegorica vide p̄mū terminū mediatur et ab eo debes
inchoare propositionis probationes: quia a primo termino me-
diato ſemper inchoanda eſt propositionis probatio: et non per
ſaltum debes ppositionem pbaſiſ: quia ſiunt mulce deceptio-
nes exponendo ppositionem non exponibilem ſed reſolubilem
et concurſo. verbi gratia: iſta p̄positio aliquod album incipit
eſſe ſortes: eſt reſoluenta ratione de ly aliquod album: et non p̄
banda ratione de ly incipit per cauſas ſeritatis. **A**ppello au-
tem p̄num terminū non ſum ſitum: ſed ſum denominatōem:

ut in modis sepe modus sūm. sitū est utimis: et tamē h̄z de/
nominatione est p̄miss. **C**um in p̄dictis nota p̄dictis/
et sūm. quasi semper est media: et sūm. dēnominatione est sūma
Sed autem p̄batione p̄mi termini debet gradatim procedere
ad alium si quis est: et sic donec omnes termini mediati p̄posi/
tionis cathegorice fuerint sūm. exigentiam declarati. **C**um vero
ppositio facit p̄beticā nūc vide an si cathegorice v̄l p̄bete
rice p̄banda. **S**i cathegorice nūc p̄ba eam sicut dixi de cathego
rica. verbi gratia. Necessario tu curris. vel tu non curris. si ly ne/
cessario cadas in totū: licet ista sit p̄beticā disjunctiā cū i ea
coniungantur plures cathegorice per notam. disjunctiōis tamē
non est p̄beticā disjunctiā p̄banda: sed cathegorice exponi/
biliter hoc modo.

Contra. **N**ecessario tu curris vel tu nō curris

Tu curris vel tu nō curris **E**t nō p̄t eē qn. tu curris
vel tu non curris. **C**similiter ista: necessariū ē te moueri si tu curris: et si ly necel
sariū cadas in totū: h̄ sit p̄beticā p̄ditionalis tamen non est
p̄beticā conditionaliter p̄banda sed mōre cathegorico offi
cibiliter inferenda h̄c modo: hec p̄positio est necessaria:
tu moueris si tu curris q̄ adeq̄te significat te moueri: si tu cur/
ris. ergo r̄t. **C**um vero sit p̄beticā p̄beticā probandac
tunc aut copulatiōne aut disjunctiōne aut conditionaliter sūm. q̄ di
ctum est in capitulo de p̄beticis debet inferre p̄beticā esse
veram. vel falsam. possibilem. vel impossibilem. necessariam. vel
contingentem. verbi gratia. Altera pars principalis h̄mis dis/
junctiā affirmatiōne est vera. ergo hec disjunctiā est vera. et sic
nulla p̄pō erit q̄ tibi occurret si sit probabilis quā statim infer/
re non possis.

De pseguentiis tractatus quartus

¶ Consequentia est illatio pseguentiis ex antecedente: ut homo currit ergo animal currit. Antecedens est illud quod pcedit notam illationis. Consequens est illud quod sequitur. Ly ergo vel ly igitur est nota illationis.

¶ Consequentiaz alia

¶ Bona est illa in qua oppositum pseguentis repugnat. Bala est illa in qua oppositum pseguentis non repugnat. ergo alii currit: qui bene repugnat. ergo antecedenti siue stat cum bono currit et nullum aliud currit.

¶ eo: ut tu es bonus ergo tu es rex. qui non repugnat te esse bonum.

Bonaz alia

¶ Formalis est illa in qua oppositum pseguentis formaliter repugnat. antecedenti: ut tu curris ergo tu moueris. qui te currere et non moueri.

¶ Materialis est illa in qua oppositum pseguentis materialiter repugnat antecedenti: virginalis deinde. sed nullus homo est: qui nullum deum esse et aliquem hominem esse. inquit enim eum maliter repugnat.

¶ Illa dicuntur formaliter repugnare que nec realiter nec conceptibiliter possunt simul stare ab aliis predicatione manifesta: ut te currere et non moueri.

¶ Illa antedictum materialiter repugnare que in realitate non possunt simul stare: conceptibiliter tamen posse simul stare ab aliis predicatione manifesta: ut nullum deum esse et aliquem hominem esse: que non possunt simul stare realiter. quia nullum deum esse est impossibile. tamen apud intellectum non manifeste repugnant: si autem apud illos qui negant deum esse.

¶ Consequentie bone et mali sunt tunc regule:

Prima regula:

¶ Ex impossibili sequitur quodlibet: ut homo est asinus sed tu carnis;

Secunda regula 32

C Necessariū sequit̄ ad quodlibet: vt tu curris ergo bō est aial:
C P̄ò q̄ib̄ regulis nota q̄ impossibile cūlibz repugnat imo
 sibi ip̄i q̄ impossibile nō potest esse ergo cū libz illeꝝ pñaz op̄
 positiꝝ pñit̄ repugnat ānti: Et intelligant̄ iste due regule dñmō
 nō arguat bñ aliquē modū alicuiꝝ pñt̄ie bonis & formalis de qui
 bus modis inferioris dicet̄ v̄ ḡia bō est aſinꝝ bō est aial: illa pñse
 quentia est bona & formalis nō obstante q̄ aſinꝝ sit impossibile
 & pñs necessariū q̄ arguit̄ ab inferiori ad suū supériꝝ sine impe-

De divisione pñquentie bone et formalis dimet̄or

Bonam formalium

De forma est illa cui que-
 liber cōſilis in forma est
 ut bō currit & aial
 currit: q̄i sequit̄ albedo v̄/
 def & color: Tu cur/
 ris & tu moneris

De materia est illa cui nō
 quicq̄ pñſilis in forma ē bo-
 na: ut hoc est al. & hoc est
 bō dñmīan̄ dñmīe ſi nō
 sequit̄ ſic demando p̄ ly-
 ricis & tu moneris
C Ille pñc ſunt pñſimiles i forma q̄ bñt pñſimile modū arguendi
 & āntia & pñquentia diuīde denotatiōne nō quo ad verū v̄l falso
 pñſibile v̄l impossibile necessariū v̄l pñtingens ſi quo ad alias de/
 nominationes pñbñt ſicut qualitatē quantitatē de ſcō v̄l c̄rio
 adiacente de ſimpliſ v̄l composito ſubiecto v̄l pñdicato:

C Logiq̄entib̄: Omnis pñt̄ia bona de forma ē formalis & nō e/
 couenit̄. M̄i quidibz iſtaꝝ ē forma: & nō de forma: m̄i pñcipiū est
 ergo nō m̄i pñcipiū dīt: m̄i p̄t̄ e ergo nō m̄i p̄t̄ e ſic d̄ alijs
 conderint̄. Similiter tu credis pñſe q̄ alijs bō decipit̄ ergo ali/
 quis bō decipit̄: Tu credis pñſe q̄ tu deciperis ergo tu deciperis
 ſilit̄ tu ſcis te eſſe lepidē & tu nō ſcis te eſſe lepidē & ſic de alijs
 pñlib̄. **U** Generales regule pñt̄iaꝝ bonaꝝ & formalium.

C Si alicuiꝝ pñt̄ie pñdicatorū consequentia eſſet illat̄ m̄i pñdicatorū

(70)
antecedentis p̄ntia ē bona: vt bō currit. ergo aīal currit. q̄ bene
sequit̄ nullū aīal currit. ergo nūl q̄d ē bō currit.
Corclariū Si alicui⁹ p̄ntie p̄dictoriū p̄ntis nō ē illatm̄ p̄di i
ctoxi⁹ entis p̄ntia non valet: vt tu looperis ergo tu disputas. q̄
non sequit̄: tu nō disputas ergo tu non looperis.

Secunda regula

CSi alicius p̄ntie antecedēs est vēnū ⁊ p̄ns sūlē ē vēnū. Ex fal
sis vēnū ex vēris nil nisi vēnum: vt p̄z p̄ Aristotile in libro p̄p.
Prīmū cor⁹ **C**Si alicui⁹ p̄ntie bone p̄ns ē fālū ⁊ aīs sūlē ē fālū
vt tu es aīinus ergo tu non es bō: tñm̄ aīinus ergo tu non es bō.
Scđm corclariū **C**Si alicui⁹ p̄ntie aīs ē vēnū ⁊ p̄ns fālū:
p̄ntia non valet. iō nō seq̄ tu qui es deus non es bō: ergo tu n̄
es bono.

Tertia regula

CSi alicius p̄ntie bone aīs ē necessariū: ⁊ p̄sequēs sūlē ē ne
cessariū: vt bō est ergo animal est.
Prīmū corclariū **C**Si alicui⁹ p̄ntie bone p̄ns nō ē necessariū;
⁊ aīs non est necessariū: vt tu es bō ergo tu es aīal.
Scđm corclariū **C**Si alicui⁹ p̄sequēt̄ie aīs ē necessariū ⁊ p̄ns
non ē necessariū p̄sequēt̄ia nō valet: tñmo non sequit̄: oīs bō est.
animal: ergo iste homo est animal.

Quarta regula.

CSi alicius p̄sequēt̄ie bone antecedēs ē possibile ⁊ p̄ns ē pos
sibile: vt tu es papa: ergo tu es sumus sacerdos.
Prīmū corclariū **C**Si alicui⁹ p̄sequēt̄ie bone p̄sequēs non est
possibile: nec antecedēs: vt bō ē aīinus ergo bō ē modibilis.
Scđm corclariū **C**Si alicius p̄sequēt̄ie aīs est possibile ⁊
p̄sequēs impossibile p̄sequēt̄ia non valet. vnde nō seq̄: om̄e,
vigilans est aīinus: ergo sortes vigilans est aīinus.

Quinta regula

CSi aliqua p̄sequēt̄ia est bona ⁊ aliquid sequit̄ ad cōsequē
illud idem sequitur ad antecedēs. vnde bene sequitur bō currit
ergo aīal currit ⁊ sortes currit: antecedit ad illam homo currit.

ad quod sequit̄ q̄ corp̄ currit. ideo ad illud aīs bō currit: seq̄t̄
q̄ corpus currit.

Contra corollariū: Quicqd antecedit ad aīs p̄sequente. bo
ne antecedit ad p̄sequēs: q̄ sequit̄ bō currit: ergo al̄ currit: et sor
tes currit: antecedit ad illā bō currit. iō antecedit ad p̄sequēs: q̄
bonē sequit̄ sortes currit: ergo animal currit.

Contra corollariū: A p̄mo ad ultimū q̄n oēs p̄sequētie int̄medie sūt
bone et formales et nō variate ē bona p̄ntia et formal: ut homo
currit: ergo al̄ currit: al̄ currit: ergo corpus currit: sunt etiā p̄se
quentie bone int̄medie et non variate q̄n p̄sequens prioris p̄sc
quentie est p̄sē aīs posterioris p̄sequētie. iō non sequitur: si
in nullo loco es tu non es rome: si nō es rome et es alibi: ergo alib
i cubi es: alicubi es: ergo in aliquo loco es. et tamē non sequit̄ de
p̄mo ad ultimū: si in nullo loco es in aliquo loco es.

Sexta regula

Contra aliqua consequentia est bona: et aliquid stat cū antecedente
illud idē stat cū p̄ntie: verdi grā: oīs homo currit: ergo bō currit
cū p̄sequente stat q̄ nullus asinus moueat: ideo stat cū p̄ntie.

Contra corollariū: Quicqd repugnat p̄sequēti p̄ntie bōe repugnat
antecedenti: ut tu carris: ergo tu moueris: et nō moueri repugnat
p̄nti. iō repugnat antecedenti.

Contra corollariū: **Sexta regula**
Si aliqua p̄sequētie ē bona et scita a te ē bona et antecedēs
ē p̄cedendū p̄sequens sūt et p̄cedendū. Et notamē dī: scita a te
est ē bona: quia huīs p̄sequētie bonē luna eclipsatur: ergo ter
ra interponit̄ inter solem et lunam: antecedens est conceden
dum etiam a rusticis: et tamen consequens non est concedendū
nisi a sapientibus.

Contra corollariū: Si aliquis p̄sequētie bone scita a te ēse
telis consequens est negandum antecedens sumiliter est negan
dum: ut bō ē asin⁹. q̄ bō ē ridibilis.

Contra corollariū: Si aliquis consequētie antecedens est

concedendū et psequens negandū: psequentia non est bona vel
nescita:

Octava regula

CSi aliquā pñtia ē bona scita a te ēē bona et aīs ē scitū a te pñs
silt est scitum a te.

Prima corollariū

CSi alicuius psequentie bone scite a te esse bone psequens ē a
te nescitū et antecedēs ē a te nescitū: vt sortes ē pdestinat: s̄ mo
riet in gratia.

Scđm corollariū

Si alicuius psequentie antecedēs ē a te scitū et psequens nesci
tūm psequentia non est bona vel nescita.

CRegule particulares pñaz bonaꝝ formalitā

Prima regula

CAb inferiori ad suū superius affirmative et sine distributiōe et
sine signo pfusionis ipediente ē bona psequentia: vt bō currit.
ergo animal currit.

Secunda regula

CAb inferiori ad suū superius distributiōe non valet psequē
tia: vt nullus bō currit ergo nullū aīal currit.

Tertia regula

CAb inferiori ad suū superius cōfuse tñm mobilitē ē bona conse
quentia: q̄ bene sequit̄ oīs bō est al: ḡ oīs bō ē substātia. similiē
sequit̄ tñm bō currit ergo tñm al currit.

Quarta regula

CAb inferiori ad suū superius pfuse tñm imobilitē nō valct con
sequentia: vnde nō seq̄t: si tu es asin⁹ tu es rūdibilis. s̄ si tu es al
tu es rūdibilis. contingent̄ iste bō ē aīal. ergo contingēt homo
est animal.

Quinta regula

CAb inferiori ad suū superius negatione postposita cū debi
to medio est bouum argumentū: vt sortes non currit: e sortes ē
bō. ergo homo non currit. sed sine medio non valct argumentū
vnde non sequitur sortes non est animal. ergo bō nō ē animal.
q̄ antecedens est possibile et psequens impossibile.

Sexta regula

CA superiori ad suū inferi⁹ affirma⁹ et s̄ signo distributiōis n̄ valct

cōsequētia: q̄ non sequit̄ al̄ currīt: ergo bō currīt.

Septima regula

CA superiori ad suū īseri° distributivē affirmatiō: et cū debi/ to medio valer p̄ntia: vt ois bō currīt. sortes est bō: ergo sortes/ currīt. sed sine medio non valer q̄ non sequit̄ ois bō ē: s̄ iste bō/ est. Silt̄ tu diff̄ers ab asino: ergo tñ diff̄ers a binello: s̄ opo/ rct addere. et binellus est asinus.

Octava regula

CA superiori ad suū īseri° negative distributivē ē bonū argumē/ tū. vñ bene sc̄p̄ltur: nullus homo currīt. ergo iste bō non currīt. Nec bic opus ē medio: s̄; q̄ negatio distributat: q̄ non sequit̄/ non nullū al̄ currīt: ergo nō nullus homo currīt: sicut nō seque/ tor aliquod al̄ currīt ergo aliquis homo currīt.

Nona regula

CA superiori ad suū īseri° p̄faletm̄ mobilis nō valer argu/ mentū. vñ non sequit̄: tm̄ bō currīt ergo tm̄ sortes currīt.

Decima regula

CA superiori ad suū īseri° cōfūsc tm̄ imobilis nec ī medio: nec/ sine medio valer argumentū. vñ nō sequit̄: necessario bō ē aīal: sortes est homo: ergo necessario sortes est aīal.

Règle p̄nāx somaliū circa propōnes quantas

Prima regula

CAb universali ad suā subiectā ē bonū argumentū: vt omnē/ aīl currīt: ḡ alīqd̄ aīal cur̄. silt̄ nullū al̄ currīt: ḡ alīqd̄ aīl n̄ currīt

Seconda regula

CA particulari vñ indefinita ad suā universalem non valer ar/ gumentū n̄ si forte grā materie: quia nō sequit̄ aliquis homo/ currīt: ergo quilibz̄ homo currīt. similit̄ non sequit̄: aliquod aīal/ non est asinus: ergo nullū al̄ est asinus: semper tamen valer o/ sc̄o adiacente grā materie: vt alīqd̄ qđ ē bō ē: s̄ ois homo ē. silt̄/ alīqd̄ oīl̄ ē bō nō ē. s̄ n̄ibl̄ qđ ē bō ē. q̄ sic arguēdo s̄q̄ vñ cōf̄er/ quens erit necessariū vel antecedens ī possibile.

Tertia regula

¶ Ab vñ affirmatia ad oēs suas singulares ē bonū argumentū tam collectiue q̄ dñisive: et hoc cū debito medio. Exemplū collectiue: oīs homo currit: et isti sūt omnes boies; ergo iste homo currit et iste bō currit. et sic de singulis. Exemplū dñisive: omnis bō currit: iste est homo. ergo iste bō currit. sed sine medio nō valet nisi ḡra materic. vñ non sequit̄ oīs bō est al: ergo iste bō ē al: et iste bō ē al. quia aīs esset necessariū: et p̄s p̄tingens. Se quī tñ dē mā sine medio: vt oīs dē est: ḡ iste dē ē: q̄ p̄s ē sum plicit necessariū: et iā sequit̄ sine medio oīs bō ē asinus: ḡ iste bō est asinus: q̄ antecedens est impossibile.

Quarta regula

¶ Ab vñ negatiā ad quālibz suaz singulariū sine aī medio. sine absq̄ medio est bonū argumentū: vt nullus bō currit. ergo nec iste bō currit nec iste homo currit. et sic de singulis.

Quinta regula

¶ Ab oībus singularibus sufficienter enumeratis tā sh̄ inmatie q̄ negatiē cū debito medio ad suā vñem ē bonū argumentū: vt iste homo currit et iste bō currit: et sic de singulis: et isti sūt omnes boies masculi. ergo quilibet bō currit. Siū bene sequit̄ nec iste bō currit nec iste bō currit: et sic de singulis: et isti sūt oēs boies masculi: ergo nullus bō currit. sed sine medio p̄sequentia nō valit: q̄ non sequit̄: nec iste bō currit: nec iste bō currit. ergo nullus bō currit: q̄ post mille annos antecedens erit vñs: et p̄sequens falso. sed bene sequit̄. et isti sūt oēs homines masculi.

Sexta regula

¶ A particuliā ad suā inaequitā et econverso tam affirmatiōne q̄ negatiē ē bona p̄sequentia: vt al currit: ḡ aliquid al currit: et al non currit. ḡ aliquid al non currit et econverso.

Septima regula

¶ A particuliā vñ idefinita cū debito medio ad oēs suas singulares disiunctiōne sūptas ē bona p̄sequentia: vt bō currit: et isti sūt

omnes homines: ergo iste homo currit: vel iste homo currit. et sic de singulis. et sine medio non sequitur homo est animal ergo iste homo est vel iste homo est animal: quia animus est necessarium et consequens contingens: quod est una distinctio cuiuslibet patrum est contingens: et nulla alterius repugnat: nec opposita illorum patrum repugnat.

Regule de propositionibus non quantis

Prima regula
Ab exclusiva affirmativa ad vellem affirmativa de unius triplicitate est bona consequentia et conuersio: ut unius homo currit. sed non currit est homo et conuersio. **Secunda regula.**
Ab exceptiva negativa ad exclusivam affirmativam: propter extra corporia exceptiva fuit subiectum exclusivae et aggregatum ex subiecto: et propter exceptiva fuit prius exclusivae sic posse significando et opponendo est bonum argumentum: ut nullus homo per sororium currit: sed unius sororium est aliquis homo currans. sed non sequitur nullus animal per hominem intelligit: ergo unus homo intelligit: quia ex subiecto et propter exceptiva non sit prius exclusivae. sed bene sequitur quod unus homo est animal intelligens. Sed non sequitur nullus homo per sororium currit sed unus soror. est homo currans ratio quod de masculis non currat nisi sorores: et cum eo multe mulieres currant: quia animus est verum et prius falsum: quia non salvare est suppositio.

Tertia regula
Ab inferiori ad suum superius a parte subiecti dictio exclusiva addita subiectum est bona sententia: ut unus homo currit: sed unus animal currit: quia arguit ab inferiori ad suum superius compositione unius mobilium.

Quarta regula
Ab inferiore ad suum superius a parte predicatione exclusiva addita subiectum non valeret quantum ut unus homo currit: sed unus homo mouetur: quia arguit ab inferiori ad suum superius compositione distributio: At ex causa debito medio valeret argumentum: ut unus homo currit et hoc est currans: sed unus homo est hoc currans quia arguit a superiori distributione ad suum inferius sine ipedimento. **Quinta regula**

Ca unius state posse unius locutione ad eundem statum distributione

non valet argumentū; vñ non sequit̄ bō, ē alat ergo tñ̄ bō ē al
tu diff̄ers ab oī boī ergo tu diff̄ers ab homine.

Sexta regula

CA termino stante distributie ad eundē stantē determinate va
let consequentia: vñ bene sequit̄ oīs bō currit ergo bō currit.

Septima regula

CA termino stante confuse tñ̄ ad eundē stante determinate
respectu cuiusdē signit nota valet argumentū: vt oīs bō b̄z caput
ergo caput. b̄z omnis homo.

Regule pertinentium & impertinentium

Tertia regula

CAb affirmatio vñius desperati ad negatiā alteri ē bona cō
sequentia: vt tu es albus ergo tu non es niger: s̄z non econverso
qz ex negatiā non sequit̄ affirmatio: stat. n. te nō cē, & sic aīs cēt
terū & consequens falso.

Seconda regula

CQñcāz sūt due p̄pones quartū subjecta atqz p̄t̄ p̄vertūtur
nāiente cōsili: deniqzatōe se sup̄positōe ab vñia ad reliquā ē bo
na consequentia: & econverso: qz ab vñio convertibili: ad reliquā ē
bonū argumentū: vt bō currit ergo risibile currit. s̄z non sequit̄
quilibet homo currit ergo oīs bō currit: qz nō saluat sup̄positio
qz in vñia supponit ly bō p̄ masclō & n̄t̄ in alia vñ p̄ vitroqz sexu.

Tertia regula

CAb uno cordatimoz ad reliquā de scō adiacente & econverso
ē bona consequentia: vt duplū ē ergo dimidiat̄ esti & cōp̄. sed nō se
quis mundus est duplū ergo mundus ē dimidius. pat̄ ē barba/
tus ergo filius ē barbat̄ qz arguit̄ ab uno cordatimoz ad reli
quā de tertio adiacente.

Quarta regula

CA tñmō p̄actiō ad tñminū ifinitū ē bona cōsequētia & nō eco
verso: vt bō ē cōt̄ ergo bō ē nō videns & nō econverso.

Quinta regula

CAb affir̄de p̄to p̄uato l'ifinito ad negatiā d̄ p̄to sihiō ē bo
na p̄nā & nō cōp̄: vt tu es cōcas & tu nō es vides: cū seq̄ tñ es

nō vidēs ergo tu nō es vidēs: si sit tu es nō bō ergo tu nō es bō.
Sed eō nō valeret quod ex negatione non sequitur nisi argumentum a negatione puto finito ad affirmatiū de pto infinito cum debito medio quod bñ sequitur tu nō es bō et tu es ergo tu es nō bō.

Regule de probationibus propositionum

Prima regula Utrum bō currit et nō bō currit ergo tamen bō currit et eodem modo.

Ab omnibus exponentibus si sūptis ad suā expositā ē bona pñia

ut bō currit et nō bō currit ergo tamen bō currit et eodem modo.

Secunda regula

Ab omni exponibili ad qualibet suarū exponentiū diuisione ē bona cōsequētia et nō eō. Vnde bñ sequitur quilibet bō currit ergo nullus est bō quod ipse currit. Sed nō eō; quod ex negatione nō sequitur affirmando et dato quod nullus masculus est in mundo aīns eīt venit et cōsequētia falsū.

Tertia regula

Ex aīlibet exponētis pdcōm legi pdcōm expōiti et nō eō: nam bñ sequitur aliqd nō bō currit gōn tamen bō currit: sed nō eō quod ex negatione non sequitur affirmatiū.

Quarta regula

A resolutiōib ad resolutiā ē bona cōsequētia et nō eō. ut bō est bō et bō ē aliter et nō eō; quod aīns cōtinet necessarium et pñia cōtingens nisi fiat resolutio verbalis quod ibi sequitur et eō ut bō currit gōbō ē aīntes et eō;

Quinta regula

Ab officiātib ad officiātā ē bona pñia et nō eō: ut hec ē ha deī quod adequtus significat dū cē s̄. verē deū ee et nō eō quod aīns cōtinet pñia pñigens.

Sexta regula

A describētib ad descripētā ē bona pñia et nō eō: ut cognosco ali-

qd ea rōe q̄ s̄. ḡ cognosco s̄. et eō;

Sep̄ta regula

Ab una cā viratib ad ppōne bñtē illā ē bona pñia et nō eō: ut si bō currit risibile currit gōbō currit et risibile currit. Sed nō sequitur te exīte ego sū s̄ si tu es ego sū: aīns. n̄ ē venit. pp̄t trahere et pñis sum quod est pñditional impossibilitas.

Octava regula

A sc̄iū cōpōto ad sc̄iū diuisiū n̄ valit arguē nec eō: ut alibi pos-

sibile ē ē nigrū ḡ possibile est alibi ē cē nigrū: nec eō ut nō bō

ē aliter bō nō cē ē aīal.

XII. Nonna regula

Cub actua ad suā passū est bonū argumentū et eō: ut ego di
ligo vici ergo a me diligū deus et econtra.

XIII. Decima regula

Ca tertio adiacente ad sc̄m adiacens affirmatio et sine timio
distrabente est bona p̄ntia. vñ seq̄ tu es bō ḡ tu es. s̄i nō seq̄
negatio de non est lapis ergo de non est: nec cū timio distrabere
ut antīp̄s ē futurus ergo antiibristus est.

XIV. Regule yp̄otheticaꝝ

XV. Prima regula

Ca copularia affirmativa ad qualibet p̄tem p̄ncipalē est bo
na p̄ntia et nō eō nisi a pte autis ad qualibz p̄tem. vñ bñ seq̄ tu
curris et tu disputas ergo tu curris et non eō nisi mō p̄dictō verbi
grā: tu curris ḡ tu curris et tu moueris. et notant̄ dixi affirmati
o: q̄ nō seq̄ negatio nō tu es bō et tu es alius ergo tu es alius.

XVI. Secunda regula

Ca toto copulato diuisim tēto ad qualibet ei⁹ p̄tem est bonū
argumentū et nō eō: ut soxas et plato currūt ergo soxas currit et
non eō nisi vna p̄t aſcedat ad qualibz q̄ bene seq̄ tu es bō ḡ
tu es bō et aſal.

XVII. Tertia regula

Ca pte p̄ncipali diuisiuita affirmatio ad totā diuisiuitā est
bona p̄sequentia et nō eō: nisi ad p̄tem seq̄uētem ex qualibz pte
diuisiuita ut in curris ergo tu curris vel tu es albus: s̄i nō eō
nisi mō p̄dicto ut tu curris vel in moueris ergo tu moueris.

XVIII. Quarta regula

Ca pte diuisiūtē tētis ad totū diuisiūtū est bona p̄sequē
tia et nō eō ut bō currīt ḡ bō l' alius cur. et notant̄ dico diuisiūtē
tētis: q̄ n̄ seq̄ collectio alius ē alius ḡ istē bō l' alius ē alius tētē to
tū diuisiūtū collectiūtē p̄ subiecto: quia alius est verū et p̄nis falsū
nam significat q̄ ille qui est homo vel alius demonstrando for
te est alius.

XIX. Quinta regula

Ca diuisiuita affirmativa cū destructione unius p̄tis p̄nci

palis ad alterā ptem est bona p̄fia: vt tu es nō vñ tu es afi-
nus. sed tu non es asinus ergo tu es homo. tu non es bō vñ tu
non es asinus: sed tu es asinus ergo tu non es homo.

Sexta regula

CA copulativa negativa ad disiunctinā affirmatinā sc̄i de p̄t-
ibus ḥdicatorijs copulatiue negatiue ē bona p̄fia e e᷇. sūr a di-
siunctina negativa ad copulativā affirmatinā sc̄am de p̄tib⁹ ḥdi-
ctorijs disiunctinē negatiue e e᷇ est bonū argumentū.

CRō h̄az regulaz est q̄ copulativa e disiunctina cōposite ex
p̄ibus ḥdicatorijs ḥdicat h̄ negatiue p̄posita facit c̄poltore suo
ḥdicto⁹ ḡ regule ve. vñ bñ sequit̄. nō tu es bō e tu es asinus ḡ
tu n̄ es bō l̄ tu n̄ es asin⁹ e e᷇. sūr nō tu es asin⁹ vñ tu es capra
ergo nec tu es asinus nec tu es capra. seu tu non es asinus e tu
non es capra quod p̄ codem habeo.

De p̄ditionalibus

Prima regula

CA conditionalī affirmatio cū positōne antīs ad consequēns
est bona consequēntia: vt si tu curris tu moueris. sed tu curris
ergo tu moueris.

Secunda regula

CA conditionalī affirmatio cū destructione consequēntis ad de-
structionem antīs est bona cōsequēntia. vt si tu curris tu es. h̄
tu non es ergo tu non curris.

Tertia regula

CA conditionalī affirmatio ad disiunctinā affirmatinā
factam ex contradictorio entecedentis e consequēnte eiusdem
conditionalis est bona consequēntia saltem de matēria. quis q̄/
liber talis disiunctina est necessaria cum suum oppositū. sūr i/
possibile sc̄i copulativa facta ex antecedente e contradictorio
cōsequentis p̄fie bone. exemplū: vt si tu es bō tu es animal ergo tu
non es bō vñ tu es animal.

Quarta regula

CA pditionali negatio ad disiunctiuā affirmatiā factā ex aī te
et pditionio pntis cū nota possibiliter est bono. psequentia. vt
non si tu es bō tu vigilas ergo pntis in sis bono stat vñ pōt et
q̄ non vigilas.

Tractat⁹ quint⁹ de obligationib⁹

Obligatio ē oratio composita ex signis obligatois et obliga/
to vt pono tibi illā: tu es rome admittō. Signa obligatois sūt
ista tria. s. pono depono et admittō. Signa obligati sunt ppo/
no cōcedo nego dubito vd distinguo. Tota igit illa oīo dī obli/
gatio ly pono et admittō se signa obligatois pñmū ex pte opponē
tis ē. sc̄m ex pte respondentis ly tu es rome est obligatum.

Obligatio

Positio ē oīo cōposita ex signis positiois et posito
Depositio est oīo cōposita
ex signis depositois et deposito
Positionis sunt ix. regule

Prima regula

Omne possibile pñmū statū a te elīc̄ talc est a te admitten dū
aliū esset fuga bazanor.

Secunda regula

Omne tibi positū et a te admittiū est a te concedendū donec
obligatio durat: pñ quia est illud idem. durat autē obligatio ab
instanti admissionis vñq̄ quo opponēs dicat cedat tps obliga/
tionis seu obligatio vd transferat se ad aliā māz.

Tertia regula

Omnis sequēs ex solo posito et admisso aut cum concessō aut
cum concessis est concedendum. exemplum primi admisso q̄ o/
mnis homo currat est concedēdum q̄ omnis homo moneatur.
Exemplū sc̄i admisso q̄ omnis homo currat ē concessō q̄ tu es
homo est concedendū q̄ tu curris. Exemplum tertij admisso q̄

omnis homo studēs sit laudandus et concessis istis duobus quod
tu es homo et quod tu es studens concedendum est quod tu es laudan-
dus. Ratio regule est quod cuiuscumque consequentie procedende ante/
cedens est concedendum et sequens sibi est procedendum.

Quarta regula.
Quoniam repugnans posito solo aut posito et concessio aut pos-
itio et concessis est negandum propter quod si in predictiorum est procedendum per triaz
regularum. **Quinta regula.**

Quoniam sequens ex posito cum opposito bene negari vel oppo-
sitis bene negatorum est procedendum. **E**xemplum primi posita et aderit
sa bac omnis homo currit si ponatur tu curris est neganda: quod
falsa et impertinens. Deinde si ponatur tu non es homo est con-
cedenda quia bene sequitur omnis homo currit: tu non curris
ergo tu non es homo in baroco et antecedens est concedendum:
nam maior est posita et admissa et minor est opposita bene ne-
gati ergo conclusio est concedenda. **E**xemplum secundi ponor
tibi illam tu es servus vel rex vel episcopus quia admissa quia possibilis
pono tu es servus est neganda quia falsa et impertinens: dei/
de tu es episcopus est neganda per eandem causam tunc si ponitur illa tu
es rex est concedenda: unde sequitur tu es servus vel rex vel episcopus
sed tu non es servus nec episcopus ergo tu es rex. a disiunctio-
nem destructione durum prius ad tertiam.

Sexta regula.
Quoniam repugnans posito et opposito bene negari vel opposi-
tis bene negatorum est negandum propter quod si in predictiorum est con-
cedendum per quintam regulam.

Septima regula.
Ad hunc impertinens respondendum est secundum sui qualitatem
.i. si scitur esse verum concedendum si falso negandum: si du-
biuum dubitandum.
Cest quod impertinens quod non sequitur nec repugnat aliquo modo
prior dictorum. primum vero est quod sequitur vel repugnat aliquo modo

18
prius dico: vñ omne illud qđ pponit aut est p̄tinens sequens &
ita p̄cedēdū q̄tūcūq; falso: aut p̄tinens repugnās & sic ē negan-
dum q̄tūcūq; verū. Aut est imp̄tinens & sic debes ad eam li-
bere r̄ndere bñ sui q̄alitatē & si aut extra obligationē: iō nō seq̄it
tu negas verū & male respondes sed bene seq̄it tu negas verū
nō repugnans ergo male respondes. Similē nō seq̄it tu conce-
dis falso ergo male r̄ndes sed bene seq̄it tu cōcedis falso nō se-
quens & male r̄ndes. Similē seq̄it tu negas verū & nō es obli-
gatus & male resp̄des. Sūr seq̄it tu negas verū & imp̄tinens
ergo male r̄ndes. Similē seq̄it tu cōcedis falso & imp̄tinens &
male r̄ndes.

Otium regula

¶ Propter possibile tibi positiū nō ē impossibile cōcedendū nec
necessariū negandū patet q; nullū repugnans est cōcedendū ne/
q; sequens negandū. Si impossibile cūlibz repugnat & necessa/
riū sequit ad quodlibz g° & zc. Quotiens g° pponit aliqua illaz
deus est & bō est asinā p̄ma est semp concedenda: sc̄a hō sc̄mp
neganda.

¶ Sed nota q; duplex est necessariū. s. p se & p accīns. Necessariū
p se est cuius significatiū adequatū nō potest nec potuit nec poterit
nō cīc vt deus est. Necessariū p accidē est cui⁹ significatiū adeq-
tum nō potest nec poterit h̄ potuit n̄ cīc: vt cesar fuit. Et p op-
positū duplex est impossibile sc̄z p se & p accidens. Impossibile
p se est cui⁹ significatiū adequatū nō potest nec potuit nec poterit
nec esse vt nullus dñs est. Impossibile p accidens est cui⁹ signifi-
catiū adequatū nō potest nec poterit h̄ potuit esse vt cesar non
fuit. ¶ Et sc̄mp dñs dñctorioz s. vñ est necessariū reliqui ē
impossible & ecōverso si vñ est p se tale reliqui est p se tale & si
p accidens p accīns. Intelligit ergo regula de necessario & de im/
possibili p se & nō p accīns q; nō est incōueniens prop̄ possibile
positū. p̄de īpossible p accidēs ē negare necessariū p accidēs
vbi grā si mūc p̄mo sortes nascat pono tibi illā sol. nunq; fuit est
admittenda q; nō solū ē possibilis h̄ v̄ta: deinde ppono eadēz

certū est q̄ est concedenda: q̄ posita & statim ē sc̄a ipossibilis: q̄
in rei veritate tā sortes fuit p̄ hoc modicū spaciū t̄pis ab instāti
admissionis vñqz nūc & p̄sequēt̄ sua opposita: sortes fuit ē ne/
ganda: & tamē est necessaria: sed hoc nō iconuenit: q̄ ē necessa/
ria p̄ accidens: si sua opposita est ipossibilis p̄ accidens.

Nona regula

CQualibet pte copulatiue pcessa pcedenda est tota copulatiua
cui ille sūt pres. & pcessa vna pte disūctiue pcedenda ē tota dis
unctiua cui illa est ps. p3 a sili. nā sicut ad vritatē copulatiue re
quirit quālibet pte cē vera: & ad vritatē disūctiue sufficit vna
ptem esse veram: ita requirit ad hoc q̄ aliq illaz sit pcedenda.

CIn obligationib⁹ maxime ordo est attendendus: q̄ sc̄e vna
ppō vno ordine p̄posita est ptinens seqnens: q̄ alio ordine ess̄
repugnans vel imptinens. vnde posito & admisso q̄ ois bō sit
rome tūc quilibet istaz sortes ē bō & sortes ē rome imediata p/
posita esset imptinens. sed si post illā sor. ē bō pponere alia sor
tes ē rome et sequens: & cō si p̄ pposita illā & negatā sortes ē
rome pponere illa: sortes est bō: esset negāda tāq̄ repugnās.

CIsti termini pcedendū negandū dubitandū dupli sumi pos/
sunt. s. noialif. p digno pcedi negari vel dubitari. & pticipalit̄ p
eo qd concedit negatur dubitar: & multū differt alterū ab altero
nam sepe aliquid est concedendū nominaliter: quod est negan/
dum verbaliter & cō. & ita de dubitando. **S**i n. pponitur q̄ illa
rex sedet: sit posita in & a me admissa certū ē q̄ op̄ortet pceder
re q̄ illa ē pcedendo nominaliter: & tamen quotiensqz pponit
illa rex sedet est a me dubitanda participialiter. **S**imilē si po/
natur q̄ illa ppositio bono est asinus sic significando p̄cise sit
mibi posita & a me admissa si pponatur an si concedēde opor/
ter concedere nominaliter. & tamen quotiensqz pponit illa:
bō est asinus ē neganda pticipaliter.

Contra primam regulam

CPono tibi illam aliquid tibi positiū non est a te admittendū

si non admittis ꝑ hoc tibi positū est possibile cum sit possibile
ꝑ ponat tibi aliquid ipossible simpliciter et tu non admittis. ꝑ
non omne possibile est a te admittendum: quod est ꝑ regulā. si ꝑ ad/
mittis cōtra: aliquid tibi positū non est a te admittendum: et nibil
est tibi positū nisi possibile. ꝑ aliquid possibile non est a te ad/
mittendum. tenet cōsequētia a sili: aliquis homo currit: et nibil
est hō nisi eīs: ergo aliquis eīs currit. et aīs est concedendum
nā maior est posita et admissa et minor est vera et i pertinens. § 2.
concedenda et consequenter regula neganda cum sit sua ḥdīctio.

Responsio

Corespondet admittit̄ positiū cū ſepe ponan̄ nobis mīta ipof/
ſibilia que non ſunt admittenda: et concedit p̄ntia ſcā: et nego ꝑ
anteceſdens ſit concedendum p̄ minori: et cū dicit ꝑ eſt v̄a et im/
p̄thiens nego ꝑ ſit i pertinens hō tanq̄ verū ſz taḡ repugnās
Ista enim repugnant ꝑ aliquid tibi positum non ſit a te admittendū et nibil ſit tibi poſitū: niſi poſſible: et ſi dicitur quid
ergo eſt tibi poſitum quod nō eſt a te admittendū: dicunt ꝑ
eſt vñū im poſſible vel incōpoſſible. nec teneor te aliter certifi/
care. Si vero ponat caſus illo mō ꝑ aliquid tibi poſitū non ſit
admittendum: et nibil ſit tibi poſitum niſi poſſible: dī nō admittendo caſum: quia illa copulatina eſt im poſſibilis: quia vna p̄
repugnat alteri. nam omne poſitū aut eſt poſſible aut im poſſi/
ble et omne admittendum eſt poſſible ſicut non admittendum
eſt ipoſſible vel incompoſſible: repugnant ergo iſta duo ꝑ ſit
nibil poſitū niſi poſſible. et ꝑ id non ſit admittendum. quia ſi il
lud non eſt admittendum illud eſt ipoſſible et ex alia pte eſt poſ/
ſible: quia eſt poſitū ſolum poſſible. ergo idem poſitum eſſet
poſſible et ipoſſible. qđ eſt ipoſſibilis.

Contra eandem regulam arguit.

Cpono tibi omne poſſible ſi non admittis ergo non omne
poſſible eſt a te admittendum: quod eſt contra regulam: ſi ad/
mittis ꝑpono quolibet illa ꝑ tu es et tu non es eſt a te cōcedenda.

z patet q̄ sic: quia omne possibile est tibi positiū: z a te admissa
quilibet istarū est possibilis. igitur tibi posita z a te admissa et
omne a te admissum est concedendum a te. sed quilibet illarū
est a te admissa: ergo concedenda: tunc propono illam cōpula/
tinam tu es z tu non es est concedenda. si negas contra: quelibet
pars est concedenda ergo z tota si concedis. z est impossibili
le simpliciter. ergo propter possibile positum ē impossibile sim/
pliātē concedendū.

Responsio
Crespondetur multipliciter quidam dicunt cum dicitur pono
tibi omne possibile non respondeo: ita q̄ ad illam nō teneor re/
spōdere nisi ponat ppositione: vt illa tu curris vel sibi similis. vñ/
de si dicitur pono tibi ppositionem non respondetur nisi pona
tur ppositione aliqua: tu curris vel similis: ita in ppositione non
teneor respondere nisi ponatur ppo possibile.

Alitter dicunt alij z fare in idem redudent cum dicitur: pono ti/
bi omne possibile dicunt pone z respondebim⁹ z si dicit pono:
respoēt q̄ si ponentes libenter responderemus. z brevē. nū q̄
respondrent: nisi ponentur ppositione.

Alij vero dicunt q̄ omne possibile ē admittendum. sed nō ē
admittendū omne possibile: sicut omnis homo ē animal. sed nul/
lum animal ē omnis homo. Cum ergo dicitur pono tibi omne
possible: q̄ ly pono stat determinate q̄z non admittendū: q̄z negā
do cōsequentiā: sic nō sequit̄ nullū caput b; ois bō: ergo nō ois
homo b; caput.

Contra secundam regulam

Cpono tibi illam: reliquum istoz est homo demonstrando sor/
tem z brucellū q̄ admissa q̄ possibilis: ppono hoc istoz ē homo
demonstrando sorem certū ē q̄ ē concedenda: q̄ ha z impetrēs:
deinde ppono reliquum istoz ē bō si negas ergo p̄ regulā: q̄ ne/
gas positiū si concedis. p̄ reliquum istoz est bō: z non est reliquoz
istoz nisi brucellus ergo brucellus ē bō:

Responsio

Crespondens admissendo positum: concedo quod hoc istorum est
bono demonstrando sit. et cum dicitur propono reliquum istorum est bono nego: et
cum dicitur quod nego positum dicitur quod non est inconveniens negare positi/
tum: cum non est propositum in eadem forma sub qua fuit positum
Fuit autem positum primitive: quia in principio casus non potuit tene/
ri relative cum non haberet auctorem: postea fuit positum relative. sed non
inconveniens est ipsu[m] negare. Posset etiam distinguere cum proponit
illa reliquum istorum est bono an teneat primitive an relative: si primo modo
concedo: si secundo nego. **Contra tertiam regulam**

Omne sequens ex solo positio et admissio aut cum concessio aut cum
processis est concedendum. **L**etra Sit rei veritas quod tu sedes pono tibi
illam: tu sedes et illa proposito tu non sedes: sua predicatione sic precise si/
gnificando est tibi posita et a te admissa: casus est possibilis: quia
una pars istius copulativa obligat te ad propounding et alia ad rem
Si enim ambe partes pertinerent ad rem aut ad propounding casus
est impossibilis: quo ergo admissio arguo sic. Illa proposito tu sedes
non est concedenda et tamen est sequens exposito tanquam a copulativa
ad alteram partem. ergo non omnis sequens est concedendum quod est
contra regulam.

Crespondetur admissendo positum et concedo quod illa tu sedes non
est concedenda nominaliter cum ex casu sequatur quod sua predicatione
sit concedenda. et consequenter nego quod sequitur exposito et cum dicitur
quod sequitur ex illa copulativa concedo istud: sed nego quod illa copula/
tiva sit positiva: sed solus secundum primum est mihi posita. et hoc nego non
tanquam fallitur: sed tanquam repugnans. et si ponatur quod illa copulativa
sic precise significando sit mihi posita non admittitur casu. quod utramque
primum pertinet ad propounding et prius dicendum est. et in hunc casu quotiescumque pro/
ponit illa: tu sedes debes dicere concedere et negare quod tu non sedes
quod hoc spectat ad rem. Si vero queritur an illa negativa tu non se/
des est concedenda nominaliter dicitur quod sic: et consequenter quod illa
affirmativa tu sedes est neganda nominaliter. Et si arguitur sic: in proposito

tu sedes ē neganda et cū pponis tu non negas eā s̄ male respōdes: dicit̄ negando psequentiā q̄ non est inconueniens q̄ vna ppō sit concedenda noīaliter et tamen continuo dum pponit̄ sit neganda participialiter.

Contra quartam regulam

Cōmne repugnans posito solū aut posito et pcessu aut posito et pcessis ē negādū. Lōtra. Pono tibi illā tu nō es obligat̄ casus est possibilis q̄ possibile est q̄ nēmō te alloquat̄ et q̄ tu non repondas: quo admissō ppono tibi illā tu es obligatus si cōcedis babeo h̄ regulā: si negas h̄ tu es obligatus ad illā. s. tu nō es obligatus ergo tu es obligatus.

Responsio

R̄detur admittendo positiū et negando illā tu es obligatus et si dicit̄ quare negas: Hie sis cantus in responderido q̄ non debes dicere q̄ iō negas q̄ est repugnans q̄nibz hoc sit verū quia ex isto sequeret̄ q̄ es obligatus: sed dicas q̄ tu negas quia ē falsa q̄ non es obligatus. Et si dicat in rei veritate tu es obligatus vt p̄ ergo tu negas verū et non es obligatus ergo male respōdes. huic dicit̄ negando q̄ in rei veritate sum obligatus: nec hoc p̄ imo patet oppositū: similiē dicas ad istam pono tibi illā nibil ē tibi positiū aut tu nō es et similes h̄ dēs sūt admittēde q̄ possibles et cū pponit̄ aliq̄ illarū ego posui tibi illā. s. nibil ē tibi positiū aut tu respondes bñ aut male omnes sūt negādē nō tanq̄ repugnantes q̄ boc repugnant sed tanq̄ false l̄z non sint false in rei veritate: et in bac pte obligatōis oī pcedere id qđ ē rci falsitas p̄ rei veritate et negare illud quod est rei veritas p̄ rei falsitate et boc non inconuenit q̄ vbi esset ita q̄ nibil esset mibi positiū et q̄ ego non essem obligatus certū est q̄ tunc esset verum q̄ non essem obligatus et q̄ nō responderem bene nec male. ideo non est mirū si bene respondeo dicendo q̄ in rei veritate non sum obligatus: quia responsio debet fieri ac si foxt̄ ita q̄uis non sit ita.

f

Contra quintam regulani

Omne sequens ex positio cum opposito bñ negati vel cū op/positis bñ negatorū ē pcedēdū. Lōtra. Ex ista sequit̄ q̄ admisso quocūqz contingentī falso foret quodlibet aliud pñs quārūcūqz falsū cōccendū: pbaſ sic pono tibi illam tu es rome qua admis/la ppono illā copulatiuā tu es rome et tu non es papa et p̄ q̄ ē neganda q̄ falsa et ipertinens tūc ppono tu es papa si negas be/bco p̄ regulā: q̄ sequit̄ ex positio et opposito bene negati: nā bñ sequit̄ tu non es rome vel tu es papa: sed tu es rome ergo tu es papa: ista pñia ē concedenda et disiunctiva cū destruicione vni⁹ p̄tis ad alterū et aīnā est concedendū: maior est opposita bñ ne/gati et minor ē posita s̄ est concedendū pñs: si ergo pcedit q̄ tu es papa tūc habeo iterū: q̄ sicut pbaui q̄ tu es papa sic pba/retū quodlibet aliud ptingens non impossibile posito dūmō im/mediate p̄ positiū pponeret̄ copulatiua scā ex positio et opposito istius qđ vis pbarc.

Responſio

R̄ndetur pcedendo totū multotiens vna p̄pō p̄ se sola ē im/pingens alteri q̄ p̄ aliquid alind negatū vel conciliū est scā ptingens eiudē sicut in casu nro illa p̄pō tu es papa est ipertinens illi tu es rome p̄ se sola: sed post negatā copulatiuā scām ex positio et opposito isti⁹ tu es papa est ptingens scā sequens: Et posset illō br̄ciuīs deduci pponiendo immediate post positū illā disiunctivā tu non es rome vel tu es papa q̄ est pcedenda q̄ ipertinens vera ex qua statim sequit̄ q̄ tu es papa. arguendo vt prius et disiun/ctiva cū destruicōe vnius p̄tis sup̄ aliā.

Sed aduertere ne tibi pbc̄ p̄ banc viā q̄ tu es asinus sic pce/dendo admisso q̄ tu sis rome pponat hec copulatiua tu es ro/mie et tu non es asinus et p̄ q̄ est neganda q̄ falsa et impertinens et ex hoc sequit̄ q̄ tu es asin⁹ arguendo q̄ tu es asin⁹ ex opposito bene negati sic tu nō es rome vel tu es asinus: sed tu es ro/mie per positum ergo tu es asinus.

Quic dicit̄ admisso positio et concedo illā copulatiuā tu es ro/

me & tu non es asinus: & cu dī q̄ est ipsius hoc negat imo est
ptinens sequens q̄ arguit a pte copulatiōe antecedente ad quā/
libet ptem ad totā copulatiōē: & sic arguendo est bona psequen/
tia. hoc aut sic dolarat: nā bū sequit tu es rome ergo tu es rome
ab eodē ad idē. silt sequit tu es rome ergo tu nō es asinus: quia
sequit tu es rome ergo tu es a tertio adiacente ad fm adiacens
sine impedimento & ultra tu es ergo tu es tu: quia p̄dicitur p̄se/
quentis non est intelligibile cu ante: Et ultra tu es tu ergo tu es
iste bō a convertibile ad convertibile: & ultra tu es iste bō & tu
es bō ab iferiori ad suū sup̄ affirmatio: & cu oib⁹ p̄ditōib⁹ regi/
tis & ultra tu es bō & tu n̄ es asin⁹: ab affir⁹ vni⁹ dispari ad nega/
tina alterius: & sic p̄ ex illa tu es rome sequitur quidc̄ pars
illius copulatiōe tu es rome & tu non es asinus: & consequenter
tota copulatiōe p̄posita. & iō rāq̄ ptinens sequens est concedē
de non sic autem erat in casu superiori quia copulatiōe nō erat
sequens fm quālibet ptem exposito: & cum esset impertinēs falsa
ergo erat neganda vt p̄ consideranti.

Contra sextam regulam

Omne repugnans posito & opposito bene negati vd oppo/
sitū bñ negatorū ē negandū. Lōtra. Presupposita p̄imo cōmo/
ni regula q̄ oēs r̄missiones sunt retorquendē ad idē istas bñ h̄ate
Pono tibi illā disiunctiō tu curris vd rex sedet qua admissa q̄
possibilis ppono nullus rex sedet & patet q̄ est dubitāda quia
dubia est & impertinēs tunc ppono tu curris p̄ q̄ est negant/
da quia falsa & impertinēs: quia arguendo a disiunctiō cu du/
bitatione vñius partis super aliam non valer cōsequit̄ia s̄ bñ
cu de destruciōe tūc ppono illā rex sedet & p̄ q̄ ē cōcedenda q̄
sequens exposito & opposito bñ negati: nam sequit tu curris vt
rex sedet: sed tu non curris ergo rex sedet: tunc ppono ilū m nul/
lus rex sedet si negas cam: & prius dubitasti ergo male respon/
des t̄ p̄ regula p̄suppositā: si bñ dubitas bñ p̄ sextā regulā

H

nam illa nullus rex sedet est repugnans posito et opposito bene negati quod sicut predictoriū. scilicet rex sedet est sequens ut probatum est ergo per regulam esset neganda et non dubitanda.

Responsio

Si dicitur admittendo positum et dubitando illam nullus rex sedet cum primo ponitur quod est imputinens dubia: et cum postea perponitur tu curris negari quia est imputinens falsa et cum ponitur illa nullus rex sedet semper est neganda et sua opposita. scilicet rex sedet est concordanda: et hoc quia illa rex sedet est facta pertinens sequens et nullus rex si dicitur est facta pertinens repugnans: et cum dicatur quod hoc est per regulam dicitur quod non est quod illa regula eget duabus limitatibus primo quod intelligit divisionibus quo ad procedere et negare et non aliter quod non inconvenit unam positionem primo dubitare et postea concedere vel negare: et hoc quod primo fuit imputinens dubia et modo est facta sequens vel repugnans sicut in exemplo prius dicto admissa illa distinctionis tu curris vel rex sedet quidlibet illarum est dubitanda rex sedet et nullus rex sedet quia imputinens dubia: et dubitatio uno predictiorum est dubitare reliqui. Deinde proposita illa tu curris et negari quia falsa est et imputinens eorum deinceps procedere illa rex sedet tandem sequenti exposito vel opposito bene negari: quia bene sequitur tu curris vel rex sedet sed tu non curris ergo rex sedet et sequitur sicut opposita. scilicet nullus rex sedet eorum negare tandem repugnantem. Secunda limitatio est quod nulla fiat mutatio ex parte rati. unde si ponatur illa tu es romae quia admissa me admittente et hunc abas manus aptas tecum si ponatur ista nulla manus mea est dansa: dico quod est procedere quod vera et igitur dico deinde me claudere manus perpono manus mea est dansa et per quod est procedere et hoc per mutationem secundum ex parte rati. et si dicatur hoc repugnat procedere quod non est procedendum negari quia quod respugnat procedere hoc tamen non inconvenit quoniam illud concessum fuit pertinens et non est secundum aliud pertinens et secunda est mutatione ex parte rati et sic patet quod non est contra regulam propter primam limitationem.

Contra quintam regulam.

Cad omne imptinens in dictiorum est finis sui qualitatem. Et ostendit
pono tibi illa tu es rome et illa tu es rome est in pertinencia simple
casus est possibilis quod possibile est quod tu sis rome et sis obligatus
te curtere: et tunc illa propositum tu es rome est omnino imptinens: Ad
missum ergo casu propono tibi illa tu es rome si concedis vel dubi
tas ergo contra regulam quod non responderas ad imptinens finis sui
qualitatem; nam per casum illa est imptinens et extra casum ne
ganda quod falsa ergo non est dubitanda. vel concedenda sed ne
ganda: si ergo negas quod illa est sequens ergo est concedenda p[ro]p[ri]a
tenet et auctor probatur. nam sequitur tu es rome et ista tu es rome est im
pertinens simplex quod tu es rome illa p[ro]p[ri]a est concedenda a copula
tina ad alteram eius prem: et auctor est concedendum quod possumus quod illa
est concedendum.

Responsio.

Cui huic dicunt admittendo possumus et cum proponit illa tu es rome con
cedo illa quod in rei veritate est sequens: h[oc] non debet. videtur quod sic
sequens quod esset repugnans: et cum dicitur quod vario missione non respo
ndendo ad imptinens finis sui qualitatem hoc negatur immo dico quod
respondeo finis sui qualitatem: et cum dicuntur quod illa est imptinens
et extra casum falsa nego illa copulativa propter secundam parte immo dico
quod in rei veritate est vera: ideo concedo ipsam quod vera: et imptinens
et hoc oportet concedere: non tanquam vero et imptinens: Et cum dicitur quod ista
tu es rome est concedenda tanquam sequens: nego illud tanquam repu
gnans: nam ista repugnat illa: propositum tu es rome est imptinens sim
pliciter: et est sequens: et cum sicut p[ro]p[ri]a a copulativa ad alteram per
tem dicitur quilla p[ro]p[ri]a est concedenda: sed negetur quod auctor sit. con
cedendum tanquam possumus: sed bene sequitur quod est concedendum: tanquam
genus: et imptinens: et si dicuntur cedat tempus obligationis
admittatorum et cum queritur virtus sit vera tu es rome dicitur quod
non: unde non est inconveniens in obligatione negare rei veri
tatem cum sit repugnans: sed extra tempus obligationis semper

rei veritas est fatenda.

Alins casus hunc sillis posset fieri et eodem modo respondendum
ut si ponat quod tu sis rome et non sis obligans vel nihil sit tibi po-
sitem in quo casu elicias rationem et dictum est.
Hoc etiam alius casus cōis pono quod tu sis rome quo admissio qui pos-
sibile propono tu es rome in hoc instanti patet quod est neganda
quod falsa et impertinens quod sit falsa est manifestum et quod sit impertinens
probatur nam non sequitur nec repugnat: quod non sequatur patet quod non
sequitur tu es rome ergo tu es rome in hoc instanti qui potest stare
opposita consequentis cum antecedente: nam hinc ad unum annum
posset esse quod tu es rome et non in hoc instanti deminando propter hoc
instante quod est presens quod tunc hoc instans erit clapsam: nec etiam
repugnat quod stat te esse rome in hoc instanti patet ergo quod est in
pertinens falsa ergo neganda: Si ergo negas: omne quod est ro-
me est rome in hoc instanti sed tu es rome ergo tu es rome in hoc
instanti probatur maior: omne quod est rome est rome in aliquo instan-
ti presenti sed tu es rome ergo tu es rome in aliquo instanti pre-
sentis: et tunc ultra tu es rome in aliquo instanti presenti sed nol-
lum est instans presens nisi hoc ergo tu es rome in hoc instanti
quod erat probandum.

Respondetur admittendo positum et negando illam tu es rome
in hoc instanti qui est impertinens falsa ut probatum est: et negatur
quod omne quod est rome est rome in hoc instanti tanquam repugnans:
et ad probationem negetur ista: quod nullum est instans presens nisi hoc
tanquam repugnans: et si dicit ergo est aliquid instans presens: quod
non est hoc: dicit concedo: et si dicit quod est illud: dicit quod est a. vel b
et non determinetur aliter talis quod: sed non concedas quod est aliud
instans quod hoc quia ex hoc sequeretur quod hoc instans esset: quod est
repugnans et patet consequentia quia alienas et differentias non
cadunt nisi inter entia simul: quia alienas dicit relationem: rela-
tio autem extrema simul sicut paternitas exigit patrem et plen-
e iuxta hoc est concedendum quod tu nunc seu in hoc instanti non

babes oculos neq; pedes et nunc nibil sis immo nunc non e de
us neq; aliquid in rectum natura quod patet quia contra dictio
ria illorum sunt neganda: sed non propter hoc conceditur q
nunc sis cecus nec nunc oblitus sis omnibus propositionib; q
ille sunt affirmativa false. Et adverte q in casu isto posset ordo
variari ita q ~~et~~ concedendum q tu essem romae in hoc instan
ti ut si ponatur ~~quod~~ tu es romae quo admisso proponatur imme
diate post positum hoc instans est et patet q est concedendum
quia verum et impertinens tunc si proponatur tu es romae in hoc
instanti est concedendum tanq; sequens: nam bene sequitur tu
es romae et hoc instantia presens est ergo tu es romae in hoc instan
ti presenti quia non possunt esse plura instantia simul: et ideo
multoni debet attendi ordo in obligationibus ut prius dictum
est: nam admisso q omnis homo sit romae si immedieate propo
nitur tu es romae est neganda tanquam impertinens falsa et conse
quenter est negandum q tu es homo tanq; repugnans positio
et opposito bene negati: ubi vero fuisset ordo variatus et imme
diate post positum fuisset pposita ista tu es b; fuisset conceden
da tanq; vera et impertinens: et pnt fuisset procedenda illa tu es romae
tanq; sequens ex positio et processu ecce quid ordo e valde obsernat?
i obligationib; **Contra octauam regulam**
CProprius possibile tibi positiu; no est impossibile concedendu
nec necessariu negandu. **Contra:** Pono tibi illa impossibile sim
pliciter est tibi positiu et a te admissti si no admittis: q possibile est
q tu male admittas q potes in rridendo errare cum no sis de?
Ideo si admittat casus sicut est admittendus: propono impossibili
bile simpliciter est a te concedendu si negas tu negas sequens ex
posito nam omne tibi positiu et a te admissum est a te conceden
dum S; impossibile simpliciter est a te concedendu q est tibi po
situm et a te admissum si ergo concedis babeo intentu quia pro
pter possibile tibi positiu tu procedis q impossibile simpliciter est
a te concedendum.

Ad hoc dicunt quidā q̄ nō ē i conueniens q̄ p̄p̄t possibile po
sitū ipossible simplicē ē p̄cedendū noialit̄ sed nō p̄cipitalit̄: et sic
intelligit̄ regula. Alij ḥo dicit̄ q̄ nullo mō p̄p̄t possibile. positiū
impossible simplicē ē p̄cedendū neq; noialit̄ neq; p̄cipitaliter
et hoc r̄identer bene admittente sicut intelligit̄ regula: sed respō/
dente non bene admittente non est inconveniens sicut ē in casu
p̄dicto. nam cum ponitur impossible simpliciter respondēs be
ne respondendo nō debet admittere: et cū dī q̄ ipse non ē de⁹ et
pōt errare ergo pōt admittere ipossible simpliciter.

Responsio

Chuic dicit̄ concedo q̄ potest admittere sed non bene respon/
dendo sicut intelligit̄ regula: Sed si ponat q̄ impossible simpli
citer sit tibi positiū et a te bene admissū dici non admittendo q̄
hoc est impossible. Eodem mō r̄ideas ad illā pono q̄ ista bō
est asinus sit tibi posita et a te admissa sic p̄cise significando: et
ad silēs hāz respositionū p̄ma vadit magis ad verba: sc̄a autē
ad intellectū regule

Contra noniam regulam

Concessā qualibet p̄t copulativa concedenda est illa copula/
tiva cuius ille sunt p̄es et cōcessa vna p̄t p̄ncipali disiunctive cō/
cedenda est tota disiunctiva cuius illa ē ps. Contra. Pono tibi
istā omne vigilans est asinus quo admissō quia possibile ppo/
no illam copulativā omne vigilans est asinus et tu es vigilans si
concedis sequit̄ q̄ tu es asinus: si negas babeo intentum q̄ co/
pulativa est neganda et in quelibet pars est concedenda: p̄ma
tanq; posita et admissa: et sc̄a tāq; vera et imp̄tinēs.

Responsio

Rendetur admittēdo positiū et cū p̄ponit̄ illa copulativa nego
ipsā et p̄nē nego q̄ quelibet ps sit concedenda imo secunda pars
est neganda tanq; repugnans q̄ sua opposita est sequens ex po
sito et opposito bñ negati. nam bñ sequit̄ omne vigilās nō ē asi
nus: vel tu non es vigilans sed omne vigilans ē asinus p̄ pos/
si

tū ergo tu non es vigilas. **Contra regulam**
Cipono tibi illā ois bō currit q̄ admissa q̄ possibilis ppono
illā copulatinā tu es bō et tu curris et p̄z q̄ est neganda q̄ falsa et
imptinens: nō enī sequit̄ ois bō currit ergo tu es bō et tu curris
q̄ cum toto aīcidente stat te nō esse nec etiam repugnat vt p̄z:
et tñ quidibet eius pars est concedenda; p̄ma rāq̄ vera tu es bō
sc̄a tanq̄ sequens ex posito et p̄ma pte copulatiue ḡ ic.

Responsio
CRender admittēdo positiū et nego illā copulatiue imediate p/
posita rāq̄ falsa et imptinente; et nego q̄ q̄libet ps est p̄cedenda
imo dico q̄ p̄ma pars est neganda tanq̄ repugnans q̄ sua op/
posita est sequens ex posito et opposito bene negati. nā sequitur
formalē omnis bō currit tu non es bō vel tu non curris ergo tu
non es homo quia illa tu non es bō sequitur ex posito ex q̄libet
pte disiunctive pdicte ergo sequit̄ ex posito et tota disiunctiva.
Assumptū p̄z nā sequitur ois bō currit et tu non es bō ergo tu nā
curris et copulatina affirmatio ad alterā p̄tem: s̄līr sequit̄ omnis
bō currit tu non curris ergo tu non es bō: ergo sequit̄ formalē
ex copulatina disiunctiva ois bō currit et tu non es bō vel tu nō
curris ergo tu non es bō ergo sua opposita ē neganda rāq̄ re/
pugnans. **De convertibiliis**

CSub bac p̄ma spē sunt due aliae. i. convertibilem et similiū de
quibus est dicendū: et p̄mo de convertibiliis p̄ quibus sit hcc
prima regula. **Prima regula**

CSi ponant̄ dñe ppōnes converti sic adequate significādo sic
cōt̄ solēt̄ quarum vna ē necessaria et alia impossibilis: vt deus ē et
homo est asinus: vel vna necessaria et alia contingens: vt deus ē
et tu curris vel vna possibilis et alia impossibilis: vt tu curris
et homo est asinus: vel vna alteri contradictione repugnans ca/
sus est impossibilis et nullatenus admittendas: quia multa seq/
uentur inconvenientia: nam p̄mo quero utrum bec sit vera de ē
si dicitur q̄ sic ergo et alia homo est asinus secum convertibilē est

45

vera significans aequaliter boiem esse alium ergo bo est alius: et
seq̄t q̄ illa homo ē alius est falsa significans aequaliter. deū ē
ergo deus non est: quod est impossibile. Itē sequitur q̄ in p̄se
quentia bona ex vero sequit̄ sūn: nam facio istam consequentiā
deus est ergo bo est alius et p̄z q̄ est bona a convertibili ad cō
vertibile: et aīs est v̄tu q̄ sūn significatū ē v̄ez. s. deū ē et p̄ns
falsū cū significet aequaliter boiem estē alius. Item sequit̄ q̄ i cō
sequentia bona et formalis ex necessario sequit̄ impossibile. vt p̄z in
p̄dā consequentia cui⁹ aīs est necessariū q̄ significatū aequaliter
tū est necessariū: et cōsequens est impossibile q̄ sūn significatū est
impossibile. ¶ Sili p̄batur scđa p̄s regule: nā opposito dato sequi
tur q̄ in p̄ntia bona ex necessario sequit̄ contingens p̄z sic argu
endo deus est ergo tu curris et est bona cōsequentia a convertibi
li ad convertibile: et aīs est necessariū vt patuit et cōsequens p̄tin
gens q̄ significatū sūn aequaliter sūn contingens. s. te currere. Se
quit̄ cū q̄ illa deus est significans aequaliter deum esse est p̄tin
gens vel q̄ illa tu curris significas aequaliter te currere ē necessa
ria. ¶ Sili p̄bāt tercia p̄s regule q̄ dato opposito sequit̄ q̄ i cō
sequentia bona ex possibili sequit̄ impossibile et q̄ eadē p̄pō ē pos
sibilis et impossibilis. ¶ Sili p̄bāt quarta p̄s regule q̄ dato oppo
sito sequit̄ q̄ duo p̄dictoria sunt simul vera vel si falsa q̄ que
ro si illa duo convertunt̄ sic aequaliter significādo tu curris et tu
non curris v̄tu prima sit vera vel falsa: si vera ergo et alia ē ve
ra cū convertant̄: si falsa ergo et alia est falsa et sunt duo p̄dictoria
inīcē p̄dicentia ergo uno contradictoria sunt simul vera. vt fal
sa quod est impossibile. q̄ aut̄ sunt inīcēm contradictoria pat̄
quia ante casum erant contradictoria et tunc significabant p̄casē
sicut nunc ergo et nunc sunt contradictoria. ¶ Et notam̄ dicitur
in quarta parte regule contradictorie repugnans quia vbi due
p̄positiones contrariarent̄ in materia contingentia cū sic ade
quare significando casus debet admitti et negari v̄taq̄ illarum
tanq̄ falsum sicut si ponātur illa converti sic aequaliter significā

do quilibet homo est christianus nullus homo est christianus
casus debet admitti et viras illam negari non enim inconue
nit duo contraria esse simul falsa sed bene simul vera: sed duo
contradictones non possunt esse simul falsa nec simul vera et sic pr
tota regula quo ad quatuor partes eius principales.

Secunda regula

CSi ponatur aliisque propositiones converti non faciendo men
tionem qualiter ille significet casus est admittendis et quo ad
concedere et negare debes ad illas quandocumque proponuntur re
spondere intus sicut extra: sed quo ad verum vel falsum necessa
rium vel contingens possibile vel impossibile: ad prius debes re
spodere sicut ad impunes et ad secundum sicut ad prius tam sequens
verbi gratia si ponatur ista converti deus est et homo est alio non
facie aliqua mentione quod significat eum admittere et usque et quoties
cumque proponitur illa deus est deus et concedi et alio homo est assi
nus debet negari quis iste sunt impertinentes ut patet ergo non
debet variari responso aliter quam extra: si vero proponatur en illa
sit vera deus est conceditur tamquam verum et impertinentis: et con
sequenter quod illa est vera homo est assinus: et si arguitur sic hec est
vera deus est assinus ergo homo est assinus negatur consequen
tia: sed oportet addere quod adequate sic significet hominem: esse
assimum quod negatur. Si vero contra fuerit primo propositum
hec propositum homo est assinus est falsa et impossibilis conceditur
consequenter quod ista deus est est falsa et impossibilis: et si ex illo
concluditur quod sit falsum et impossibile deum esse negatur con
sequentia: sed oportet addere quod sic adequate significet quod negatur. Et si
dicitur quod ergo adequate significat dicitur quod significat falsum et impos
sibile: et si dicitur en illa sit concedenda deus est primo loco propositum
dicitur sic et probatur quod illa homo est assinus est concedenda et in quoties
cumque proponitur est a te neganda. et enim concedenda no
minaliter et neganda participialiter. Et si arguitur sic tu procedis

vnū pueribiliū z negas reliquū ḡ male r̄ndes dī negando q̄nāz
S̄z bñ s̄-quit tu p̄cedis vñū pueribiliū eē venū z aliud falsū aut
vñū eē possibile z aliud impossibile aut vñū necessariū z aliud con
tingēs aut vñū concedendū noialit̄ z aliud negandū noialit̄ ergo
male respondeſ: z ſic patet q̄ nō ſequunt̄ aliqua inconvenientia
q̄ ſequabant̄ in p̄ma regula q̄ non manet vna necessaria z alia
contingens: aut vna poſſiblitas z alia impoſſibilis nec remanet
dicitoria ſed ſiunt convertibiles p̄poſitiones: z ideo ratio regu
le ē q̄ ppōes in voce z in ſcripto ſignificant ad placitū: fatis enī
poſſibile eſt q̄ omnes convertant̄ non faciendo mentione de anti
qua ſignificatione autentica ipsarū: z ſi a p̄ma impoſitione iſta
bō ē aſin⁹ ſignificat deum eſte adequate continne fuſſet. vera

Tertia Regula.

Si ponantur due ppoſitiones impertinentes conterti etiā ſie
adequate ſignificando caſus debet admitti z ad p̄ma debet re
ſpondere intus ſicut extra z ad ſecundā coſequenter ſicut ad pri
mā v. grā ſi ponat̄ iſta pueri adequate ſignificando tu es epūs z
tu es albus admittiſ: z ſi pponitur tu es epūs debet negari z co
sequenter debet negari q̄ tu es albus z ſi pponatur an hec ſit
vera tu es epūs negatur z coſequenter concedit q̄ hec eſt falsa
tu es albus Si vō variaret̄ ordo: z p̄mo pponit̄ an hec ſit ve
ra in tu es albus concedit tanquam vera z impertinet ſe
coſequenter q̄ eſt vera tu es epūs cum convertatur cum illa z coſequen
ter oportet concedere q̄ tu es albus z epūs tanquam ſequens tñz
quidem illarū ſignificat ſicut cōmuniter ſoler. Ex predictis ſequit̄
q̄ ſi ponatur q̄ iſte terminus aſinus convertantur cum iſto termi
no homo adequate ſignificando caſus nō debet admitti ſed
nō facta mentione ſignificatiois autentice caſus dī admitti z cu
pponit̄ iſta bō ē aſin⁹ dī negari z pcedi q̄ eſt vera ſed nō ſigni
fiat adequate hominē eſte aſin⁹ ſed hominē eē hominē v̄l aſi
nū eē aſin⁹. Sūr ſi pponit̄ q̄ a ſi nomē tuū v̄l dī l' leo l' gallus
caſ⁹ dī admitti z dī pcedi q̄ iſta ē v̄a tu es a l' dī l' gallus l' leo

ex hisbus non sequit̄ q̄ tu sis a. Vel leo vel gallus q̄ nulla illa p̄
sic adequate significat: sed solū adeq̄te significat te eē te: Ita di/
cat si ponat q̄ nomen tuū sit sine noīe concedo q̄ hec est vā tu
es sine noīe et negando q̄ tu es sine noīe et sic de alijs infinitis

De similibus

Iusta regula

Si ponant̄ aliquc ppōnes esse similes sic adequate significā.
quaz q̄libet sit alī imptinens casus est admittendus. Et ad pri
mā r̄ndendū ē sicut ad i pertinens: et ad sc̄bz sicut ad pertinē
sequens et intelligunt̄ ppōnes eē siles in veritate falsitate necessi
tate contiget̄ possibilitate impossibilitate occidendo negā. dubitā
do noīalit̄ sed nō p̄cipitalit̄. Exemplū regule. Si ponant̄ ista
eē silia sic adequate significando tu es papa et tu es albus admitt/
endus est casus: et si pponit̄ p̄mo tu es papa est neganda tāq̄
falsa et imptinens et p̄nter ista alia tu es albus ē neganda tāq̄
sequēs. Si vero fuisse p̄mo p̄posita ista tu es albus conceditur
tāq̄ verē et imptinens: et p̄nter alia tu es papa: et vtraq̄ est ve/
ra tanq̄ sequens et p̄z.

Secunda regula

Si ponant̄ aliquc ppōnes esse siles sic adequate significando
quaz vna ē necessaria et alia impossibil: vel vna ē necessaria et alia
contingens: vel vna possibilis et alia impossibil. vel vna alī p̄di/
ctio repugnans: casus non est admittendus ppter inconvenie
ntia multa que sequit̄ sicut patuit i p̄ regula p̄nctibiliū. sō nō ō
replicare. vbi vō p̄rie repugnarent possit eē sūl false in mā p̄tin
genti ut ibidem patuit.

Tertia regula

Si ponantur due ppositiones esse similes non faciendo men
cionē de adeq̄ta significatiōe carū casus est admittendus: et ad
quālibz illarū quo ad concedere negare respondendum est itus
sicut extra. sed quo ad verū vel falsum possibile vel impossibile
contingens vel necessarium concedendum quibstandum nomi/
naliter sumptum.

Responsio

Ad p̄mū r̄ndendū ē sicut est veritas & ad sc̄m cōsequēt̄ sicut
ad p̄num duius rei. Exemplū h̄ab̄isti in sc̄o regula cōncretibiliū
vt si ponant̄ iste cē s̄iles de' est & bō ē asinus &c.

Quarta regula

Si ponantur due p̄ponēs cē s̄iles sic p̄cise significando q̄nu^r
vna sic se h̄ecat ad aliam sicut oppositū āntis ad consequens vt
tu non curris & tu moneris vel tu non es albus & tu es colorat⁹
vel tu nescis tibi condudi & tibi conduditur admittitnr casus :
& quilibet illarū ē concedenda eē v̄ra. possibile. n. ē q̄ tu nō cur
ras & tu mouearis: & q̄ nō sis albus & sis colorat⁹: & q̄ tibi con
cludatur l̄z q̄ tu nescis illud quia forte non intelliges argumen
tum: sed cane ne concedas q̄ aliquod istoz sit falso: q̄ si illa
cēt falsa tu non curris ergo sua contradictoria vera tu curris: &
tunc fieret illa consequentia tu curris ergo tu moneris illa con
sequēt̄ ē bona & āns est v̄ru p̄ responsionē ergo & cōsequēs
l. tu moneris & ex alia p̄te erat falsa quia ille erant similes i fal
sitate tu non curris & tu moueris ergo eadem p̄pō elz simul fla
& vera & sequit⁹ q̄ in cōsequēt̄ bona ex vero sequit⁹ falso qd ē
iposibile.

Contra regulam

Sed h̄ bane regulā arguit & pono q̄ sortes nō sit homo & sit
al' similia sic significando p̄cise casus per regulā ēt possibl⁹
& admittēd⁹ quo admissō p̄ regulā sunt abo v̄ra ḡbec est v̄a tu
es al' significās adequate te esse al' tunc v̄tra tu es al' ergo tu es
tu es & tu es tu tu es tu & tu es iste bō tu es iste bō & tu es bō.
oēs iste p̄ne sc̄e s̄t bone & formales & āns b̄ vltie p̄ne sc̄e ē v̄ez ḡ
& p̄ns ē v̄ez. l. tu es bō. & ex alia p̄te illa ē v̄a tu nō es bō: & sunt
p̄dictoria adiūcē ḡ duo p̄dicto⁹ adiūcē s̄t sil' v̄era.

Rāsio.

Unde ḡ q̄ regula nō inteligit q̄liēcūqz ponat̄ oppositū āntis
& p̄ns cē s̄iles sic significādo debere admitti: l̄z solū q̄n ex oppo
sito āntis & p̄nte sit copulatia possibl⁹: nā iste due sp̄es oblige/

tōis siliqz et pueribllū sūt spēs positōls. In positōe āt nibil debet admitti nisi possibile vt patuit supra:
¶ Si ponant plures ppōnes cē siles qnū vna se bz ad aliā sic oppositū cōsequentis ad aīs casus ē admittend⁹: et vtraqz illaz ē negāda: et cōcededa cē falsa: vt tu curris: et tu nō moueris: et tu es albus: et tu non es coloratus: tu scis tibi cōdudi et tibi non cōdudir. Prima p̄ regule p̄ dū bō suavitē deabulat vtraqz illarū est fia tu curris: et non moueris: et sic dicas de alijs. Scda pars regule p̄bat nā si bcc ē. Vt tu curris ergo: et ista tu non moueris sibi silū ē vera: tūc facio illā cōsequētiā tu curris ergo tu moueris illa cōsequētiā est bona: et aīs ē vtr̄ p̄missionē ergo: et cōsequēs ergo illa sunt simul vera tu moueris: et tu nō moueris sic signifi cando quod est impossibile cum sunt p̄dictoria. ¶ Sequitur etiā q̄ eadem p̄positio est vera: et falsa: nam ista est vera: tu moueris vt p̄batū ē: sed p̄bo q̄ est falsa: quia sua cōtradictoria est vera: ergo ipsa ē fia aīs p̄ p̄missionē. ¶ Et seq̄ 3⁹ q̄ i cōsequētiā bona ex vero sequit̄ falsū: nā isty⁹ cōsequētiā bone tu curris ergo tu moueris aīs est. Vt̄ p̄ p̄missionē et cōsequēns falsū: vt nūc p̄batum est ar̄: et contradicitoria: s. tu non moueris sit v̄a ḡ t̄c

De dissimilibus

¶ Dicuntur ppōnes dissimiles qnū vna ē vera: et rdiq falsa: vna necessaria ut ipossibilis alia contingens ut possibilis: vna cōcedenda alia neganda ut dubitanda noialit: et tūc hec sit p̄t⁹.

Prima regula

¶ Si ponant due ppōnes cē dissimiles sic adequate significā⁹ quanū vna est alteri imptinens casus debet admitti: Et ad pri mā r̄ndendū est int⁹ sicut extra cum sit imptinens: et ad aliāz dis similiter vt admissō q̄ ille sint dissiles tu es albus: et tu vigilas: et queāqz p̄ loco ppōniē debz p̄cedi et alia negari: et vbi vtraqz extra casū esset falsa tūc p̄ma debet negari et scda p̄cedi vt tu cur ris: et tu es papa.

CSi ponant̄ due ppōnes esse dissimiles sic adequate significando quaz vna antecedit ad altā et nō eō casus est admittend⁹ in materia cōtingenti et aīs vbiq̄ pponit̄ est negendū et p̄n̄ concedendū ut tu curris et tu moncris. In p̄na enī bona ex falso bñ sequit̄ verū s̄cane ne pcedas aīs q̄ tunc oportet cōcedere p̄n̄ et p̄n̄ qualibz illaz eē vērā nec nūc esset dissimiles qd̄ eō casu
CSi ponant̄ due ppōnes esse dissimiles sic adequate significando quaz vna ē necessaria et alia impossibilis vel contingens admissio casu semp̄ deb̄ negari ptingens impossibile et pcedi necessaria q̄ nō est inconveniens ppōnen ptingēt̄ esse falsa sed canēte cōcedas ppōnen cōtingentē p̄trumq̄ extra casu esset vēra q̄ tunc oportet negare ppōnen necessariā sic adequate significando et cōcedere ipsā esse falsa qd̄ est impossibile.
CSi ponant̄ due ppōnes dissimiles esse sic adequate significando q̄ cōueniāt̄ nō est admittend⁹ casus sicut sunt iste due bō currit risibile currit: aut vbi vna antecedit ad altā et eō vt deus ē bō ē q̄ necessariū sequit̄ ad quodlibz casus nō est admittend⁹ q̄ si cōcederes vna vērā oportet negare altā esse vērā et sic nō con̄vterēt̄ et ab uno queribili ad reliquū nō cēt bona p̄na et oportet cōcedere q̄ ppō necessaria sic p̄se significando esset falsa nā si illa esset vēra deus est altā esset falsa. s. bō est sic adequate significando cū sit sibi dissimilis et iī est necessaria cum suū significatiū adequatū sit necessariū sic significando p̄se.
CSi ponant̄ due ppōnes esse dissimiles nō faciendo mentionē de casu significatōe casus est admittend⁹ et quo ad cōcedere et negare ad qualibz casu respondet̄ intus sicut extra s̄c q̄o ad vērū vcl falsū ad p̄mā rindeat̄ sicut ad impt̄lēns et ad secundā dissimilē v. grā admisso q̄ iste sunt dissimiles deus est et bō ē tunc quidibz illarū extra casu est cōcedenda in casu iī q̄o p̄mo loco pponit̄ est cōcedenda esse vēra et que secundā neganda cū sit et iī casu dissimilis exemplū ē si stante casu q̄ iste sunt dissimiles deus est et bō est p̄mo loco pponat̄ ista deus cū pcedat̄ tanq̄. vērū et impt̄lēns

Et huiusmodi illa est falsa bona est cum sit subi dissimilis et vox est negare quod ad eum significatur bona et uno significatur adeoque unum falso si quis quod sit illud non est certificandum nisi hoc modo sit quod sit et vel bi: et sic de aliis significatis falsis. Et de dissimilibus bene dicta sufficiant.

Contra depositum et obligatio opposita positio non habet aliud quam opponere depositum et sua opposita latenter ponere. Quod cum opposito sit eadem disciplina facile est hac specie obligatio intelligi post prius ipsam. Et iste bene prima regula. Atque enim plausibiliter.

Contra depositum est admittendum nisi sit necessarium prout quod quilibet aliud apud logici non implicat esse negandum.

Seconda regula. Non concedatur nisi sit negandum.

Contra depositum et admittendum est concessio depositum et oppositum est negandum hoc potest deponens.

Tertia regula. Non concedatur nisi sit opposita bene.

Contra pse animi ad depositum aut cum concessio et concessio opposito bene negati aut oppositus bene negari et semper negandum verbi gratia depositum et admittendum istud tamen mouenda est negandum ista tamen quod ea concessio est concedere depositum quod est non sedam regulam.

Sed contra depositum et admittendum ista aliquis bona non currit: et concessio ista tamen non currit quod est ipertinens et vera: et ultra si opponitur ista tamen es aliquis bona est negandum quod cum uno concessio antecedens ad depositum non bene sequitur tamen non currit et cum ei aliquis bona ergo aliquis bona non currit.

Quarta regula. Non concedatur nisi sit oppositum bene sequens ex illo pro secum cum concessio et concessio oppositum bene negari vel oppositus bene negari et concessio et concessio depositum et admittendum ista tamen aliquis bono non currit: si opponatur sua pse dicitione quilibet bona currit est concessio cum suis pse dicitionibus sit negandum; et si opponatur ista quilibet bona mouetur est pcedenda ratiocinem sequens pro secum non bene sequitur quilibet bona currit ergo quilibet bona mouetur: et si opponatur tamen es aliquis bona est concessio.

precedenda tamq; va et impetrinca et sequens est precedendum qd tu amis
tamq; sequens ex opposito depositi cū uno accesso: nā bene seqē
quilibet bō currit tu es alios bō ergo tu amis.

Quinta regula

Omne repugnat ad dictorio depositi p se aut cū concessio l co/
tatis oposito bñ negari qd oppositus bene negator est negā/
dū vt si in casu pxiō pponatur ista alios bō nō mouet aut si p/
concessam illa tu es alios bō pponat illa tu non amis ambe sit
negande pma quia repugnat ad dictorio depositi p se et scis quia
repugnat cide cū uno accesso. Sexta regula

Ad omne sequens et ad omne imputiens intendendum est hī sui
qualitates vt deposita et admissa ista tu es albus si pponat ista
tu es coloratus est concedenda qd non est inconveniens in pna
bona negare aūs et concedere consequens: qd ex falso sequit verū et
si pponat ista tu amis est neganda tamq; imputiens sua: et in hac
spē obligatiō dī imputiēs qd non sequit ad depositū nec ante
dit ad ipsū nec eidē repugnat nec sequit ad oppositum depositi
nec eidē repugnat p se vel cum alijs sicut deposita ista sortes
curri: tunc ista papa currit ei erit omnino ipertinens.

Sicut imputinca Concedēs Negandū
Concedendum Ad dictio⁹ depositū negandū
Concedendum sequens sequens sic imputinca

¶ Hic ad exercitiū iuxtu aliquā exempla in mā depositōis vo
lo deducere. et pmo deposita tibi illa alio ppō non est vera quia
admissa ppono tibi illa quilibet ppō est vera et p3 qd est precedenda
postq; est negandū qd alio ppō non est vera tunc arguo sic: quilibet
ppō est vera illa ē ppō s. aliqua ppō non ē ha ergo. Ita est
vera: tunc ultra ista est vera et significat pōle qd aliqua ppō nō
est vera galio ppō non est vera illa pna est precedenda et aūs ē
concedendum s. e. pna: pna ē depositū s. depositū precedendū ē
s. tē.

¶ Responso:
Rendet admittendo depositū et negando qd ista sic pōle significat

quod est ipso libile casus et si ponatur in principio casus non admittitur ut patet in materia insolubili.

Credo depono tibi illa tunc hoc vel tu curris quia admissa quia est disiunctiva contingens propono tu es hoc et per quod procederet a tunc ipsius est ut quia possit propono tu es hoc vel tu curris et per quod procedenda a pecunia disiunctiva ad tota est depositum est concedendum.

Syndicatur admittendo depositum et cum proponitur ista tu es hoc negatur quod omne animus ad depositum est negandus per tertiam regulam et cum dicitur quod est imputatio hoc negatur quod in hac specie obligatorum dicitur imputatio quod non sequitur nec antecedit ad depositum nec quod repugnat nec sequitur ex opposito depositi ut prius dictum est. unde per regulam est obseruandum quod deposita aliqua disiunctiva quilibet eius principalis est neganda. In copulativa vera hoc non est necessarium quod potest negari copulativa et procedere et per nisi est copulativa et una pars est necessaria et altera contingens tunc enim negata copulativa potest negare primum contingente quantum forti vera.

Tertio depono tibi illa antichristus non est albus. sed antichristus non est coloratus casus est admittendus quod est disiunctiva contingens cum quibus pergitur contingens et nulla alteri repugnat eo igitur admissum propono est illa antichristus est coloratus si procedis per turpitudinem animus ad depositum est maleficus si negas per turpitudinem sequens ex opposito depositum est maleficus per quod contra regulam videtur animus habere benevoli sequitur antichristus est albus et antichristus non est coloratus quod antichristus est albus et videtur est albus et antichristus est coloratus quod de primo ad ultimum antichristus est albus et est coloratus et sic sequuntur vindicta agustine.

Responsio
Crespondere non admittendo depositum quod est necessarium cum suum oppositum sit impossibile et cum dicitur quod est disiunctiva contingens quod vituperatur per quod est contingens et nulla alteri repugnat videtur negando subsequentia quod ad contingentiis disiunctivis requiriuntur tria primo per quod vituperatur pars sit contingens scilicet quod nulla repugnet alteri tertio per hunc ostendit illa pars primum non repugnet adiuvante qualitate non est in proposito.

Tractat⁹ de insolubilib⁹ fœtus.

CInsolubile est ppō de qua sit mentio in aliquo certo casu q̄ si cum eodem casu ponat significare p̄se ut verba eius cōmuniē pretendunt ex sic esse sicut adequate significat p̄ ipsa sequit̄ non sic esse sicut adequate significat p̄ ipsam et eō.

Casus de insolubili

Casus vero de insolubili est ille in quo sit mentio de aliquo certa ppōne que si cum eodem casu ponat significare p̄se sicut v̄ba ei⁹ cōster p̄tendit ex sic eē sic adequate significat p̄ ipsa sequit̄ et eō. Exemplū vtriusq; si ponat q̄ sortes sit ea sortes et dicat illam et nullam alia sortes dicit sūm que sit a sic significante totus iste casus dī casus de insolubili: et illa ppō sortes dicit sūm v̄i insolubilis ppō: nam si ḡi toto casu ponere q̄ illa significaret p̄se ut cōiter solet sequit̄ q̄ sit ita et q̄ non est ita sicut adequate significat p̄ ipsa et eō: nā querō vtrū q̄ sit vera vel falsa: si v̄tra ḡ ita ē sicut p̄se significat; sed significat p̄se q̄ sortes dicit falsū ḡ sortes dicit sūm et non dicit nisi a ergo a est falsa: si v̄i q̄ ē falsa ergo significat ali⁹ q̄ est: sed illa significat p̄se q̄ sortes dicit sūm ergo non est ita q̄ sortes dicit falsū et non dicit nisi a ḡ a non ē falsum quod est ḥdictio. Ideo p̄ bona response in ista mā adverte cum sit casus de insolubili aut sit mentio qualiter insoluble significat aut non: si non tunc sit tibi ista p̄ima regula.

Morū regula
Quod ad insolubile p̄mo loco p̄positum respondendū ē oīo. Sicut extra casum et rō est q̄ tunc est imptinens verbi gratia: Si ponatur q̄ unus papa sit omnis papa et dicat istam et nullā aliam papa dicit falsum et non fiat mentio qualiter ista ppō significet tunc si p̄ponitur p̄mo loco papa dicit falsum est dubitanda quia est imptinens et extra casum dubia: non enim sequitur unus papa est omnis papa dicenda illā et nullā aliam papa dicit falsum ergo papa dicit falsum quia cum toto antecedente flaret

q̄ ista papa dicit falsū significaret deū eē adeq̄te nec etiā repu/
gnat q̄ staret illā signifcare boiem eē asinū adequate: et tūc di/
cendo istā diceret falsū: sīl si ponat q̄ adā dicat istā et nullam
aliā adam dicit falsū tūc si pponat illa p̄mo loco adam dicit fal
sū est neganda q̄ eō imptinens et falsa: si ponat q̄ ista sit sola in
mūdo falsū est tūc p̄posita illa p̄mo loco falsū est eō cōcedēda q̄
est iptinens et extra casum cōcederet. **U**Si vero fiat mentio q̄liē
illa significat tunc vel ponit q̄ significet p̄cise sicut v̄ba eius cōit
p̄tendunt: vel sic et non p̄cise si p̄mo mō sit bēc sc̄da regula q̄ ca/
sus nullo mō est admittendus: q̄ sequit ex illo formalit̄ dicitio
vt si ponat q̄ ista v̄bi sit ois p̄pō. s. omnis p̄pō est fia et signi/
ficer p̄cise sic: sīl q̄ ista indefinita sit sola in mūdo falsū est: sīl
ista indefinita sit sola i mūdo sic p̄cise significando p̄pō indefi/
nita non est vera: sīl ista singularis hoc e falsū vel hoc nō e ve/
rum seipso t̄ demonstrata sic p̄cise significando: Sīl ista exceptiā
nulla p̄pō p̄ter exceptiā e falsa sit sola exceptiā i mūdo sic p̄cī
se significando aut ista exclusiva t̄m exclusiva est falsa sit sola ex/
clusiva sic p̄cise significando nullus illoꝝ casuū est admittendus
q̄ quocūq; admissō sequit formalit̄ dicitio vt facile p̄z intuet̄.
USi vero ponat significare sicut verba eiō cōiter p̄tendut s̄z nō
p̄cise sic casus est admittendus: et insolubile v̄bi q̄z p̄ponit est
concedendū: et cōcedendū e ipsā eē falsū et negandū ipsū eē verū
vt si ponat q̄ sortes dicat illā et nullā aliā sortes dicit falsū sic si/
gnificando vt solit; s̄z non p̄cise et sit a admittit̄ casus et cōcedit̄
et q̄ncūq; p̄ponit; et dz q̄ a e falsū et neget q̄ a sit verū: Ista re/
gula habet tres partes p̄ma p̄batur sic: omne sequens est cōce/
dendum sed insolubile in tali casu est sequens ergo est conceden
dum p̄batur minor et facio istam consequentiam sortes dicit so/
lum illam sortes dicit falsum sic et non p̄cise sic significante er/
go sortes dicit falsum ista consequentia est concedenda et ante/
cedens est concedendum quia positum ergo et consequens est cō/
cedendum et consequens est insolubile ergo insolubile est conce/
dendum

dendū q̄ at p̄n̄a illa sit concedenda p̄z q̄ oppositū p̄ntis et āns
repugnat. s. q̄ sortes dicat illā sortes dicit falsū et nullā aliā sic et
non p̄cile sic significantē et sortes nō dicat falsū: nā si non dicit
falsū et dicit a ppōē ergo a ppō est vera ergo q̄liē illa signifi/
cat assertive ita est: h̄ ista significat assertive q̄ sortes dicit fīm
ergo sorte s dicit falsū qd̄ ē p̄dicō: et sic p̄z p̄ma ps regule q̄ in/
solubile est p̄cedendū tānḡ sequens.

CDeinde p̄bare sc̄ba ps regule facilē: nā sequit̄ sortes dicit fīm
et non dicit nisi a ergo a est falsa ista p̄n̄a est concedenda et āns
ē p̄cedendū: nā maior ē insolubile et minor ē casus ḡ et p̄n̄s ē p̄ce
dendū et consequens ē sc̄ba ps regule ergo etē.

Ex illa sequit̄ statim 3° ps regule: nā si ipsū insolubile cōoden
dū ē eē falsū ergo negādū ē ipsū eē vēx et sic p̄z tota regula quo
ad oēs partes eius que sūt tres: **C**Et si arguit̄ sic bē ē falsa sor
tes dicit falsū ergo significat aliter quā ē sed ista significat q̄ sor
tes dicit falsū ergo alit̄ est q̄ sortes dicit falsū: **C**huius d̄f negan^o
sc̄dam p̄n̄am sicut nō sequit̄ ista ppō bō ē alius significat alit̄
q̄ est: sed ista significat boiem esc̄ ergo alit̄ est q̄ q̄ bō sit: h̄ oī
addere q̄ p̄cile significet et si illud addit̄ p̄n̄a ē bona h̄ negatur
āns: et si querar̄ quid ergo significat p̄cile i⁴ q̄ sor. dicit falsū di
cit q̄ illa significat p̄cile q̄ sortes dicit falsū et q̄ ipsa est vera et
non est falsa p̄ p̄mo significato sed p̄ sc̄bo significato.

Contra predicta arguitur

Sed h̄ p̄dcā arguitur multipliciter: nā posito q̄ ista v̄lis sit
sola in mundo oīs ppō ē falsa sic significādo et nō ponendo p̄ci
sc̄ q̄ nō admittetur casus et sic a et bī regulā a est falsa. Sed vo
lo p̄bare q̄ a est vera et facio istā p̄n̄az hoc est falsū et hoc est a
ergo a est falsa. sed a est oīs ppō v̄lis ergo oīs ppō v̄lis ē falsa
Ita p̄n̄a est bona et resolutibns ad resolutā q̄ v̄lis ppō p̄t
resolvi q̄n̄ v̄lis h̄ v̄nū supposituz tūm et āns ē verū ḡ et p̄n̄s: et cō
sequens est a ergo a est verū. **S**ecundo arguit̄ ppō v̄lis ē falsa
et nulla est ppō v̄lis quin illa sit falsa ergo oīs ppō v̄niuersalis

est falsa: ista p̄na est bona ab exponentibus ad expositū et aīs
est v̄ez ergo et p̄ns q̄ est insolubile ergo et. Item t̄m falsū ē p̄/
positio vniuersalis ergo oīs ppō vniuersalis ē falsa: ista p̄na ē
bona ab exclusiva ad vniuersalem de t̄minis t̄mpositis et aīs ē
v̄ez vt p̄ p̄ exponentes ergo et consequens quod est a.

Secundo arguitur:

¶ Seco p̄ncipaliter arguitur de insolubili particuliari et de indefinito
dato q̄ a sit illa particularis vel indefinita aliqua ppō particula/
ris est falsa vel ista ppō indefinita est falsa et sit sola in mūndo sic
significando et docim est p̄ regulā q̄ a est falsū. ¶ Sed h̄ arguitur
sic hoc est falsum demonstrando a et hoc est p̄positio particu/
laris vel indefinita ergo aliqua p̄positio particularis vel indefi/
nita est falsa ista p̄na est bona a resolventib⁹ ad resolutā et aīs
est v̄erū vt p̄ ergo et consequens et cōsequens est a ergo a ē v̄ez
¶ Item omnis p̄positio particularis est falsa ergo aliquā ppō
particularis est falsa: consequentia est bona a subalternante ad
subalternatā et antecedens est v̄erū. Et patet per exponentes
ergo et consequens quod est a. ¶ Item facio istam consequentiā
omnis p̄positio particularis est falsa ergo aliqua ppō particularis ē
falsa ista consequentia est bona ab indefinita ad suam particu/
larem et antecedens est v̄erū per resolventes ergo et cōsequens
quod est a ergo et.

Tertio arguitur:

¶ Tertio p̄ncipaliter arguitur pono q̄ sortes dicat illam for/
tes dicit falsum et nullam aliam sic significantem que sit a et di/
ctum est q̄ a est falsum: Sed contra volo probare q̄ a est v̄erū
et arguo sic falsum dicitur a sorte ergo sortes dicit falsum ista cō/
sequentia est bona a passiva ad suam actinari et antecedens est
v̄erū vt patet resolviendo ergo et consequens quod est a.
¶ Item omne dictum a dicit falsum sed sortes dicit a ergo sortes
dicit falsum ista cōsequētia est bona in varijs et aīs ē v̄ez vt
p̄ s̄ et p̄ns quod ē a. ¶ Item p̄dictoriū a est falsū s̄ a est v̄erū

ista p̄na ē bona ⁊ aīs ē verū:nā ista est falsa sortes nō dicit fl̄m
q̄ p̄missionē sor. dicit falsū ergo ista ē vera sortes dicit falsū q̄ est
a ⁊ p̄z p̄na q̄ ista p̄dicit sor. dicit fl̄m ⁊ sor. nō dicit fl̄m q̄ i s̄in
gularib⁹ nō refert p̄ponere ⁊ posponere negatōem.

Quarto arguit

Quarto p̄ncipaliter arguit p̄no q̄ tu ⁊ sortes sitis oēs loquē/
tes ⁊ sortes dicat istā ⁊ nullā aliā deus ē ⁊ tu dicas istā boi tñ
sor. dicit verū ⁊ sit a sic significando ⁊ nō p̄cise ⁊ volo p̄bare q̄
a ē verū:nā oē dicēs verū ē sortes ḡtñ sor. dicit verū ista p̄na ē
bona ab v̄li ad suā exclusiū de tñmis tñspositis ⁊ aīs ē v̄c̄ er/
go ⁊ p̄ns q̄ ē a ergo a ē verū. Item sortes dicit verū ⁊ nibil nō
sortes dicit verū ergo tñ sortes dicit verū ista p̄na ē bona ab ex/
ponētibus qđ expositā ⁊ aīs ē verū ergo ⁊ p̄ns qđ ē a ergo t̄c̄.
Item nibil p̄ter sor. dicit verū ergo tñ sor. dicit verū ista p̄na ē
bona ab exceptiua negatia ad excludiā affirmatiuā sibi corre/
spondentē ⁊ aīs est verū ergo ⁊ p̄ns qđ est a ergo t̄c̄. Idē argu/
mentū possit fieri de exceptiua ponendo q̄ tu diceres solū istā
nullus bō p̄ter sor. dicit verū: ⁊ arguit ad ipsā suo mō sicut fa/
ctum est de exclusina.

Quinto arguit

Quinto p̄ncipaliter arguit sic nam ex istā positione sequit q̄
nullū ē isolubile sine casu p̄z p̄ diffinitōem isolubilis superi⁹ pos/
ta ⁊ tñ multa sūt isolubilia sine casu sicut v̄lia vt oīs p̄pō ē fia.
⁊ nulla est v̄a. Silt ista singularia hoc ē fl̄m hoc nō ē verū seipo
demonstrato ⁊ maxime ò ista ego vico fl̄m vbi nō oīz ponere q̄
p̄ ly ego demonstrer ego q̄ p̄nomē p̄me p̄one sūmit òmonstre/
tionē ex loquente fm̄ cōm̄ p̄suetudinē.

Sexto arguit

Sexto p̄ncipaliter arguit p̄ istā positōez q̄ ipsa ponit v̄olūtarie
q̄ q̄olibz isolubile significet v̄lra significatiū cōe q̄ ipsū ē verū ⁊
nullā cām addit q̄re sic significiz.

Septi⁹ arguit
Septi⁹ ⁊ vltio arguit q̄ mltā s̄t isolubilia alia q̄ ista q̄ p̄cer/
nūt v̄c̄ l̄ fl̄m: sicut s̄t ista b⁹ ē nesciūm demiatō seipso ⁊ nulla

ppō ē negatio et siā: et nō nulla ē scā de istis mentio.

P̄ro solutione

*C*pro solutōe boꝝ argumētoꝝ notāda sī aliꝝ: p̄mo qꝫ ppō ē a
non bꝫ aliquod significatū assertiuū sim pꝫ alī ex vero sequeret
sim in p̄nā bona et formali: sīl pꝫ in oībus ppōnibus veris: nā
ista deus ē bō est alī et sic de singulis non bñt aliquod significatū as
sertiuū sim: et si dicas ista ppō nullus bō ē asin⁹ ē vā et tñ signi
ficat boiem cē astnū qđ ē sim: huic dī qꝫ non significat assertive
boiem eē asinū sī solū rep̄nitatiue: qꝫ ex negatiua nō sequit̄ affir
matiua. voco at̄ significatū assertiuū illud qđ formalit̄ sequit̄ ex
aliꝝ ppōne: e᷑ vero ppō sīa pōt̄ bēc multa significata asserti
ua vā pꝫ de ista bō est asinus qꝫ significat assertive boiem cē et
boiem esse aial et̄ et̄ non inconvenit ex fio sequi vtrū in p̄nā bo
na et formali ut patuit in regolis p̄narum.

*C*Secūdo non sequit̄ ista ppō ē sīa ergo nō est ita sicut illa si
gnificat: nā ista bō est asinus est sīa et̄ inſest ita sicut illa signifi
cat qꝫ significat boiem esse: sī bñ sequit̄ ista ppō ē sīa ergo si
gnificat alī qꝫ est: sīl sequit̄ negatiue ista ppō ē sīa ergo non ē
ita sicut illa adeq̄te seu p̄cise significat: sīl non sequit̄ ista ppō
significat alī qꝫ est et̄ ista significat assertive sic ergo non est sic: sī
oꝝ i minori addat̄ p̄cise verbi ḡfa non sequit̄ ista ppō bō est asi
nus significat alī qꝫ est sed ista significat assertive qꝫ bō est er
go non est ita qꝫ bō est: sī oꝝ i minori addere qꝫ significat adeq
te vel p̄cise qꝫ bō est qđ est sim. bñ aut̄ sequit̄ ista ppō ē vā et
sic assertive significat ergo sic est sīue illud significatū assertiuū
sit adeq̄tū p̄ncipale vel sc̄atū: et hoc est qꝫ ppō vera non bꝫ alī
qđ significatū assertiuū sim: sī ppō sīa bꝫ multa significata asser
tiva vera lī p̄ncipale sit sim ut ponit p̄mū notabile.

*C*tertio notandū qꝫ q̄ntos sūt modi argumentandi! cōes q̄ vi
dēt̄ esse p̄uerribiles et̄ nō sūt et̄ duo illoꝝ sunt boni et̄ duo mali:
Primus bon⁹ est iste: Si aliꝝ p̄nā ē p̄cedenda et̄ aīs ē p̄cedēdū
ē et̄ p̄nā p̄cedendū sīl sic pꝫ i p̄nījs. Sc̄ds bon⁹ ē iste. Ista p̄nā

ē bona et aīs est verū ergo et pñs et ista ē ē vna de gñalib⁹ regn
lis pñarū. Alij vero duo sūt mali: ¶ Prūm⁹ ē iste: ista pñia ē pce
denda et aīs est verū ergo et pñs ē vez:nā vbi iponat q̄ ista p
positio bō ē aial significet adeq̄te boiem eē asinū tūc ista pñia ē
pcedēda bō ē risibilis ḡ bō ē aial q̄ extra casū pcedēt: et aīs ei⁹
ē vez cū nō mutet signm̄ et tñ pñs ē falsū cū suū signm̄ adeq̄tu⁹
sūt falsū vt pz. ¶ Scđs etiā mal⁹ ēst iste: ista pñia est bona et aīs ē
cōcedendū ḡ et cōsequens: nā vbi iponat q̄ ista de⁹ ē et bō ē asin⁹
conuertant antecedens est verū et psequens falsū vt patz; Laue
iḡ diligencē ab istis duobus modis malis arguendi.

¶ Quarto nō q̄ sic aliud est cōcedere ppōem et aliud ē pcedere
ip̄la eſc vcrā ita aliud est cōcedere cōsequētiā et alio cōcedē ip̄az
eſc bona: vñ si iponat q̄ ista ppō bō est asin⁹ significet adeq̄te
deū eſc tūc si ipponat ista bō est asin⁹ cōtinuo est negāda: et si
ipponat an sit vā cōcedit: et rō est ista q̄ boiem eſc asin⁹ est im
possibile: s̄ illā ppōez bō est asin⁹ esse verā nō est impossibile ita
dicas de pñia: vñ si ponat ista cōnerti de⁹ ē et bō ē asin⁹ tūc ista
pñia sp̄ ē negāda de⁹ ē ḡ bō ē asin⁹ sic extra casū cōtinuo negaret
et tñ cōcedenda ē eſc bona: q̄ arguiſ ab vno cōuertibili ad reli
quuni: Econtra vero si ponat q̄ ista bō ē aial significet adeq̄te
boiem eē asinū ista pñia bō ē ergo bō est aial sp̄ ē cōcedenda sic
extra casū et tñ ē bona ē negāda q̄ aīs est verū et cōsequēs sūt
Istis iḡ pñmis pñmo dñ in summa vñqz ad quintū argumentu⁹
pr̄cipale q̄ oēs iste pñtie sc̄e sūt cōcedende q̄ extra casū pcedē
renī: S̄ nūc in casu insolubili oēs sūt male sen nibil valēt neqz
sūt bone: sed scriatim nūdendo dicit ad pñmū pñmi argumenti pñ
cipalis q̄ a resoluentib⁹ ad resolutā qñ ppō est vñis nō valēt ar
gumentū nisi cū diab⁹ limitationib⁹. f. q̄ bēat vñicū suppositū
et q̄ catbegorice significet: vbi bō bēat plura supposita non est
pprie resolubilis sed exponibilis: vbi vero p̄pothetice significet ē
p̄pothetice probanda non resolubiliter: Eodem mō dicit ad se/

cūdū q̄ non arguit ab exponentib⁹ ad expositā q̄ ē v̄lis appa/
ren̄t: sed in rei veritate est ypothetica copulativa iō non ē expo/
nibilis ppter illa p̄nā nō valet l̄ sit cōcedenda. Sitr d̄ ad ter
tiū q̄ illa nō est exclusiva sua q̄ exclusiva mercatbegorice signi
ficat e v̄lis ypothetice iō nō valet p̄nā. Ad scdm p̄ncipale pa
riē r̄ndet q̄ p̄nā scā n̄ ē bōa nec arguit a resoluētib⁹ ad resolu
tā q̄ ista non est resolubilis cum non sit catbegorica: ita ad sc/
cūdū nō valet p̄nā a subalternatā ad subalternatā n̄ abe signi
ficat catbegorice: Et ad tertium ēt d̄ q̄ non valet p̄nā q̄ ista non
est sua idcfinita cū indefinita significat catbegorice p̄ncipalit̄ v̄o
ypohtetice cū sit insolubilis. Ad tertium p̄ncipale sitr r̄ndet cō/
cedendo p̄mā cōsequentiā t negando ipsa esse bonā q̄ illa nō ē
sua passiva cū passiva sit catbegorica t actia ypohtetica: Sitr se
cūda cōsequentiā nibil valet nec ē in dñij q̄ x. z. ix. silogismoz
catbegoricoz p̄fī d̄ significat ypohtetice l̄ solū catbegorice iō
d̄nr catbegorici sulli. Ad 3⁹ d̄ q̄ ḥdictio⁹ a nō ē illō sor. n̄ dic
slim: l̄ illō n̄ sor. dicit falsū ita q̄ p̄ponat negatio vel si ē p̄po
sita auferat mō illa ē v̄a nō sor. dicit falsū q̄ significat disuictie
ḥdic⁹ mō ad a:nā a sigt copulatię q̄ sor. dicit fun t q̄ a ē v̄ez t
sua ḥdic⁹ disuictie q̄ sor. n̄ dic slim l̄ q̄ a n̄ ē v̄ez t b⁹ significati
disuicti 2⁹ ps ē v̄a t p̄nt tō p̄pō c⁹ e illō sigm̄ ē v̄a: t bcc snia ē
tenēda in oib⁹ insolubil⁹ q̄ ḥdictoriū d̄ sp assignari p̄ negatōz
p̄posita vt hoc nō ē venū b̄z p̄ ḥdictio⁹ n̄ b̄ n̄ ē v̄ez t sic de alijs
t q̄n̄ dicis q̄ i singlib⁹ n̄ refert p̄ponere l̄ postponere negotiōcm
d̄ q̄ refert q̄n̄ p̄pō singularis significat ypohtetice sic ē i p̄pō:
t si dics ḥdictoriū isti⁹ aliq̄ p̄pō fl̄a v̄i ee illō nulla p̄pō ē falsa
q̄ per m̄isionē suā ḥdictoriū ē istud non aliqua p̄positio est fal/
sa sed illa equivalent per negationem p̄positam ergo z̄c.
Huius d̄ q̄ ista r̄eqpollētia p̄ nō l̄ nisi abe catbegorice signi
fici q̄l̄ n̄ nō ē i p̄posito q̄ v̄lis negatio significat catbegorice t
p̄ncipalit̄ ypohtetice iō z̄c. Ad q̄rtū p̄ncipale sitr d̄ q̄ i p̄nā n̄
ē bona q̄ ista v̄lis nō r̄ndet illi exclusive cum sit v̄lis catbegorica

z exclusiva ypothetica: si tunc sc̄a p̄na est bona q̄ iſta nō ē ex/
ponibilis exclusiva cū sit ypothetica copulativa iplicite: z ita dī
ad tertium q̄ iſta p̄na nihil valet q̄ exceptiva significat cathego/
tice z exclusiva ypothetice q̄ ē insolubilis z si dicas quō ergo est
probanda vel iprobanda dico q̄ iſto modo suū significatū adeq/
tum ē verū ergo est vera z p̄z q̄ aīs est falso q̄ significat adeq/
te copulatię falso p̄ sc̄a p̄e si vero vis p̄barc q̄ ē falsa: similit
p̄cedas vt sit in ypothetici

CAd quinū p̄ncipale dī q̄ nullū insolubile ē sine casu ex/
plicito vel implicito: vñ iſta insolubilia vñia oīs ppō ē fīla nlla pp̄
ē vba exigūt q̄ nō sit aliq̄ vñis nñi ipsa z illa singularia b̄ ē falso
hoc nō est vñz exigūt sc̄a demōstrari illud vñ insolubile ego di/
co sīm b̄ casū iſplicitū ex cōi mō loquendi q̄ vult q̄ p̄nomē de/
monstratū p̄ se p̄mo capiat significatōem ex loquente.

CAd sextū p̄ncipale dī q̄ non est voluntariū imo rōnale q̄ insolu/
bile nō significat p̄cise significet sicut vba illi⁹ cōi⁹ p̄tendit ēt
cū hoc q̄ ipsū ē vñz q̄ vbi insolubile significat p̄cise vt vba ei⁹ cōi⁹
p̄tendit tūc planū ē q̄ insolubile significat vt vba ei⁹ cōi⁹ p̄ten/
dit z etiā q̄ ipsū ē verū q̄ ppō significat q̄cqd seq̄ ad ea: z iō
nō ē admittēdū q̄ solū significet vt vba ei⁹ cōmunit p̄tēdū: h̄ si
ponat q̄ significet sic z cū hoc q̄ iſm ē vñz casus ē admittēdus
z iō rōnabile ē q̄ magis significet sicut solet z q̄ ipsū ēst vñz q̄
alit: Iſta rō ē ſatis p̄uafiu h̄ non demonstrativa.

CAd ultimum p̄ncipale dicit q̄ multa ſunt insolubilia non con/
certititia vñz ſim z oīa ſe in diffinitōe insolubilis accepta q̄ n̄
reſtrīngit ad vñz vel falso h̄ dī in gñali q̄ ex ſic eſſe ſicut p̄ ip̄z
adeq̄te ſignificat ſeq̄ non h̄c eē ſicut p̄ ip̄z adeq̄te ſignificat z
ex p̄ qđ dat intelligi multa eē insolubilia alia ſicut ſe iſta b̄ ē ne/
ſciū ſe demōstrato q̄ ſi ponit ſignificare p̄cise n̄ dī admitti q̄
ex eē ſcito ſequit iſm eē nesciū z ex: nam ſi eē ſcīum ergo eē
vñz ergo ita ē ſicut adq̄te ſignificat q̄ hoc eē nesciū ergo eē
nesciū q̄ ē h̄dictio: ſi dī q̄ eē nesciū contra tu p̄cedis hoc

et non es obligat⁹ ergo hoc est scitum ergo si est nescitum est scitum. Ide diccas de illo insolubili tu es piurus dato quod tu ipres te esse piorum et nihil aliud iurea tunc si ponit significare pise sequitur hdictio quod si es piurus non es perius et cetero. Ita diccas de istis que implicite circumstent verum vel falsum ut tu credas pise quod tu deciperis dato quod tu credas pise istam tu deciperis sic pise significando et nihil aliud credas et quod tu non decipiaris quod ex ea sequitur quod si tu deciperis tu non deciperis et cetero. Item dato quod quilibet dicens verum ptranscat pontem vel beatus autem vel solus talis sit absolutus a suis peccatis et quilibet dicens falsum non ptranscat pontem nec beatus autem nec sit absolutus a suis peccatis tunc si sortes dicat ista et nullum aliam licet pise significando ego non possumus poterit ista ego non beatus autem per illam ego non ero absolutus a me peccatis sequitur expesse hdictum et nullus id istorum casuum si ponit significare pise est admittendus psecundam regulam: si ponit sine pise casus debet admitti et concedi quod hoc est nescitum se demonstrato et quod tu es piurus et ceterum. Sicut dicit tertia regula. Et debet concedi quodlibet dictorum insolubili et negari ipsum esse vero et concedi ipsu est falsum quod significat copulatio ut duo hoc est se esse nescitum et se esse scitum: similiter ipsum non esse probatum et piurus et sic de alijs et est verum propter secundam premam quam de nono significat et falsum propter primam: et id significatum suum copulativum compositum ex his est falsum quod ad falsitatem copulativae sufficit una premere est falsam et semper hdictoriis his de assentiensi per negationem pposita toti et significabunt adquante disiunctio modo opposito hdictorio ad insolubile. Sed htertiad regula et h totum fundamentum insolubili arguitur sic: scilicet quod insolubile non significans pise est concedendum tanquam sequens nullum impossibile similitur est concedendum tanquam sequens cum quodlibet tale sit repugnans cuilibet: sed quodlibet insolubile non significans pise si cuius eius ostendit est impossibile simpliciter ergo non est concedendum minor probatur quod cuiuslibet talis insolubilis significatur et adequantur est impossibile similitur ut per singula discurrenti: nam

55
hoc est falsū significat adeq̄te hoc ē falsū et ipsū ē verū. sīt̄ b̄
ē nesciū significat adequate hoc esse nesciū et hoc ē sciū et sic
de singulis ut patnit: sed certū ē q̄ quodlibet tale significatū ē i/
possibile simpliciter ergo et quodlibet id significans adeq̄te ē im/
possibile simpliciter ergo non est concedendū s̄ p̄t̄ negandū
Chuic dī q̄ non est inconveniens q̄ impossibile sit concedendū
q̄d extra casū nō cēt tale vbi grā: si ponat q̄ ista p̄pō bō est al/
significet p̄cise boiem esse asinum certū ē q̄ ista bō ē al cēt p̄ce/
denda q̄ extra casū p̄cederet et tñ suū significatū cēt impossibile
simpliciter ut p̄z p̄ casū: sed hoc nō inconvenit q̄ extra casū cēt pos/
sibile ut p̄z p̄ casum q̄ significaret cathegorice simpliciter. Ad rōne
cū dī oē impossibile simpliciter negādū tanq̄ repugnās: dī q̄ ve/
rū est dūmō extra casū esset tale alit̄ non oportet.

Aliiter posset r̄nderi ad istud argumentū negādō istā p̄nāz hoc
ē concedendū et hoc ē impossibile simpliciter q̄ impossibile simpliciter ē p̄ce/
dendū nec ē silogism⁹ resolutio inus ino ē ex q̄uor t̄mis sicut nō
sequit̄ iste faber ē bonus et iste faber ē bō ergo iste ē bō bon⁹. s̄
solum sequit̄ q̄ iste homo est faber bonus: q̄ adicctū aliud si/
gnificat cū uno substantiuo et aliū cū alio: sed ex illis p̄missis seq/
tur solū q̄ bō est faber bonus. sed bñ sequit̄ iste faber ē bon⁹ et
iste homo ut sic est faber ergo bō est bon⁹ s̄ minor est fīa. Ita
in p̄posito sequit̄ hoc est concedendum: et hoc ut sic ē impossibile
simpliciter q̄ impossibile simpliciter est p̄cedendū s̄ minor falsa est q̄
alia rōne est p̄cedenda et alia rōne impossibile simpliciter: nā insolu/
bile est p̄cedendū q̄ sequens ut p̄batū fuit supra et est impossibi/
le simpliciter p̄p̄ significatū p̄p̄t̄ significatū copulatū.

CUel dicas q̄ insolubile h̄z duplex significatū. s. autenticū sine
cathegoricū et nouū sīnc p̄p̄t̄ significatū: et penes p̄mū cognoscit̄ im/
possibilitas vel possibilis insolubilis. Et penes scđm attendi/
tur veritas vel falsitas et h̄m significatū p̄t̄ vocari adequatum
ptiale. Ex quo p̄z q̄ non sequit̄ significatū adequatum insolubilis
ē impossibile simpliciter ergo insolubile est impossibile simpliciter: q̄

penes hoc non cognoscit̄ sua possibilitas vel impossibilitas. sed et sic argui suā significatiū autentiū ē impossibile simpliciter insolubilis est impossibile simplicit̄ sed aīns est falso. Et hec de insolubilib⁹ dicta sufficient: ad laudem virginis gloriose: *

CExplicit logica magistri Pauli pagani, brevis et vtilis.

Finis.

Jacobus Sentinus Kicinensis Juvenibus fidelitatem

Quid steriles musas colitis pboebūq; sorores?

Tempus e in nullo ponitis nūmē bono?

Linquite nunc cyrrbā iuuenes pmeſidōe vndas:

Et fontes musas aenioſaq; suas.

Atq; corimberi virides deponite frondes:

Linquite apollinec noīe vana lyre.

Serta ferent alij iuuenes quos vana innabūt.

Gloria: pieridū vanus e ipse dōm.

Ecce opus imp̄ressum pauli qui pergula nomen.

Dat tibi nunc magnum: sed dedit ante sibi:

In quo diuine cuncta eſt. complexas in vniuersitate.

Que in loqua a varijs scripta fuere viris.

banc loquā iuuenes menti mandate diserti:

Spernите cum musis nunc belycona suis.

Qua sine nemo mibi credas pfectus eſe

Philosophbus r̄bator grāmaticusve potest.

Credite nemo deum contemplare et astra:

Sin eſſet loqua doctis in arte prius.

Qua sine nemo aliiquid poterit se scire fatari.

Et dicet doctum pectus babere sum.

Secre eteni causam est veram cognoscere retum:
 Hac sine q̄s causam doctus habere potest?
Danic igit̄ rebor subtilis qui cupis esse
Manc eme nam Licerio callvit ante tuus:
Manc eme grāmaticus: vates tu siue disertus:
 Et legū interpres qui c̄pis ēē bonus.
Manc eme causiticus q̄ callidus ēē laboras:
 Hec docet incautos fallere nāq̄ viros.
Deniq̄ si quis erit verum discernere falso
 Qui velit: banc animo volvāt & vsq̄ legat:
Ast vbi ceperitis fructum metamq̄ cupiram
 Quid valet ingrat⁹ turpius ēē viro?
Ut mibi sūla neant queso exorate sorores
 Longa q̄ pressori sit quoq̄ vita dñi:

L. Joannes Lucilius santritter Juuenib⁹ sociitate

Si quid in hoc libro est turpi sine ordine factum:
 Sine sit obliquo littere sita modo.
Tum quia cōmuniſ concis p̄ſoribus error
 hic solc⁹ ēē frequens; pardite queso mibi:
Tum quia nos celerem p̄ſimq̄ venire libellā
 Iussimus ad vestras parcite queso manus.

Cum se penumero cogitarē nō mediocré uichib⁹
fructū afferre si cōpōis et diuisiōis māz dārissime
intelligerēt: hanc horā tibi petre de guidonib⁹ bo
die istiui ut breuissimo spacio: certosq⁹ odic̄ līni⁹ /
tam pene difficultatem tibi eripiam. Nō q̄ nouā
aliquid me agere bōderna die arbitritis: sed q̄ alioz dicta in
bac materia tum confuse tum disperte breui quadam tabella o;
dinatissimc collegi: que si memoriā cōmēdaueris omnīū sōbri/
smatiū pplexiones certissimis regulis q̄ p̄mū dissolutas vidēbis.
CScptē modis cōmitū fallacīa cōpōis et divisionis de quib⁹ p
ordinē vīdeam exēpla: **C**Primo medianis t̄minis modalib⁹
posse esse v̄l non posse ēē significantibus siue siuānt noialiter
siue verbali siue adverbiali sit sensus cōpositus aī aliquis dī/
ctorū mōz seu terminoz p̄cedit l̄ subsequit̄ dictū ppōnis: dīni/
sus v̄cro cū mediat inter ptes dicit̄ seu extremeroz: et cum ly potest
psonaliter tenet q̄ imponsaliter facit sensū cōpositū: Differt sē/
sus cōpositus a diuiso in hoc p̄mo mō tripliciter: Primo q̄ sen/
sus cōposit⁹ requirit verificationē instantaneā respectu totius
cōpōis sequentis: diuisus vero non. Scđo q̄ ppō de sensu com/
posito debet ponī in esse s̄z de sensu diuiso hoc nō requirit: et iō
cū dīz coīc possibili in esse posito nullū sequit̄ incontienens: hoc
intelligit̄ de sensu cōposito. Tertio q̄ ppō de sensu cōposito p/
baī officialit̄: s̄z de sensu diuiso s̄m exigentia t̄mini mediatis p̄ce/
dentis si q̄s fuerit talis. **A**s sensu diuiso ad sensum cōpositū in
hoc p̄mo mō et eō valet argumentū tribus cōditōibus obserua/
tis: Prima q̄ cōpositio sit verificabilis p̄ instatī et non exigat tē
pus lūmitatū: iō non sequit̄ tu potes p̄ferre a ppōem ergo pōt
ēē q̄ tu p̄scras a ppōem. Scđa cōditio q̄ relatiū implicās nō
aliud denotet in sensu cōposito q̄ in sensu diuiso: iō non sequit̄
pōt ēē q̄ tu sis bō qui sit romc ḡ tu potes esse bō qui est rome.
Tertia q̄ flat respectu t̄mini⁹ nullo mō repugnatū ideo nō
sequit̄ iustas pōt ēē iustus ergo pōt ēē q̄ iustus sit iustus: sed

bene sequit tu potes esse papa ergo potest esse quod tu sis papa.

Consecundo mediatis tuis fidetibus fusione tamen sit sensus copositorum
tum cōis supponit fusione tamen: divisus vero cū supponit determinate.
Differt sensus copositorum a diviso: quod sensus copositorum non requirit visus/
tum divisus cōiectuā respici suorum suppositorum: divisus vero sic. A sensu
copositorum ad divisum et cōmōdum valer argumētū de forma. tamen non sequitur
permittit tibi denariū ergo denariū tibi permittit: sēp fuit bō gō bō
fuit spō oīs bō est bō gō bō ē oīs bō: oīs bō currit gō currēs ē oīs
bō et cōmōdum sequitur ut aliqd incipit esse gō incipit cē aliqd: aliquis bō
desinit eē ergo desinit esse aliquis bō. aliquod cōtingentē ē ergo
cōtingentē est aliquod ens et sic de similibus.

Consecundo mediatis tuis relatis grammaticalib⁹. fit at sensus cō/
posit⁹ et divisus dupliciter: primo mediata relatio implicata sicut qui quod
quod. divisus vero mediata hac cōiectuā et cū hoc propositio demō/
stratio ille illud: sed cum solo relatio quod que quod et sensus
copositorum cū lyque p̄cedit verbum principale et unius suo aucti: divisus vero
cū sequitur. Differt p̄m⁹ sensus copositorum a diviso quod que quod refert et
non replicat copositorum sicut auctis cū sit i cadē catbegorica et dcpē
dentialia p̄structibiliū hinc bona grammatica speculatoriā. Sed sensus
divisus cū et ille illud refert replicando totā copositorum auctis
qui ē i diversa catbegorica sive hypothetica et replicant sepe implicat
multa iperimenta p̄ sensui. Sed sc̄s sensus copositorum vlt a diviso
sicut min⁹ distributū a magis distributo: ut dicendo oīs bō quod est
prudēs ē iustus et oīs bō ē prudēs quod est iustus et sicut oīs bō alib⁹
currit vlt ab hac propōe oīs bō currit: et vlt sicut minus distribu/
tus cū restrictōne vlt ab eodē tūmio distributo similitur et absolute
supto. A resolutōne de quod in et ille illud vlt argumētū quod
p̄ditōib⁹ obseruat: p̄ q̄ ion referat auctis stās fusione tamen tamen non
sequitur oīs bō ē alib⁹ quod ē rōnale gō oīs bō ē alib⁹ et illud ē rōnale quod 2⁹ re/
plicat implicat simili. sc̄s quod nō p̄cedat tūmio distributū tamen non sequitur tu dīs
ab aiali quod ē aīsin⁹ gō tu dīs ab aiali et illud ē aīsin⁹ quod bō copulatiō
p̄ p̄ es ē fala. 3⁹ quod verbum principale nō sit negatū tamen non sequitur tu nō es

bō ē qui ē sur ergo tu nō es bō z ille est sur qz h° copulatiē p° ps
ē s̄la. Quarta qz nō pcedat tī⁹ qui i differenti pōt teneri catbegō
remarice z sincatbegorematice: iō nō sequū ifinitas ptes bz s̄or.
qz se finite ergo ifinitas ptes bz s̄or. z ille sunt finite. Quinta qz nō
pcedat modalis de s̄elū cōposito. iō nō sequū possiblē ē qz anti
christ⁹ sit bō qui ē ergo possiblē ē qz antixps sit bō z ille est. A s̄e
su cōposito 2⁹ ad sensū dīuisū n̄ valet argumentū: sed bñ ēp. vñ
nō sequū ois ppō c̄ p̄dictoria est vera est s̄la ergo ois ppō est
falsa c̄ p̄dictoria ē vera: s̄z bñ ēp vñ bñ sequū ois ppō ē ta cui⁹
p̄dictoria ē falsa g° ois ppō cuius p̄dictoria est falsa ē vera.
¶ Quarto mediātib⁹ vñis qui aliquā sincatbegorematice z aliquā
catbegorematice tenet sicut tot⁹ tota totū: ifinit⁹ ta tū. Fit s̄elus
cōposit⁹ qñ tenet catbegorematice. dīuisus vero qñ tenet s̄i/
ratbegorematice z tenet catbegorematice qñ subsequit⁹ verbū
p̄ncipale vel dū pcedit aliquid determinabile. sincatbegorematice bō
qñ pcedit nullo determinabili pcedente. Differt aut̄ sensus cōposit⁹
tus a dīuiso qz ly ifinit⁹ catbegorematice significat aliquid det/
minatū else ifinit⁹. I. sine p̄ncipio z fine: sed sincatbegorematice
significat quoctqz ente dato dari pōt mal⁹ in oī p̄portōe possi/
bili z tot⁹ sincatbegorematice significat idē qz qlibet p̄s: s̄z catbe/
gorematice sigt idē qz ens cōpletū seu pfectū cui mbl̄ det. A s̄e
su cōposito ad dīuisū z ēp nō bz argm̄: vñ n̄ seq̄ ifinitū nūerū po/
tes nūerare g° potes nūerare nūerū ifinitū z ēp n̄ valet: vñ nō
seq̄ tu vides totū qd̄ d̄p̄ p̄ducē g° totū qd̄ d̄p̄ p̄ducē tu vides
¶ 5⁹ mediātib⁹ bis p̄nūatoib⁹ et z ul. fit at s̄elū cōposit⁹ qñ tenet col/
lectie: dīui⁹ bō cū teneri dīuisine. fit et̄ aliquā s̄elū cōposit⁹ qñ totū
cōplatiū l̄ dīisiūti s̄t̄ ex pte vñi⁹ extremi: dīui⁹ bō qñ vñ p̄s
cōplatiū l̄ dīisiūti s̄t̄ ex parte vñi⁹ extremi z aliq ex pte alti⁹ ex/
tremi. Differt s̄elus cōposit⁹ a dīuiso qñ sens⁹ cōposit⁹ requit b̄si/
catoez totū cōplatiū l̄ dīisiūti s̄l z nō seorsū. dīuisus v̄cro requi/
rit b̄sicatoez cuiuslibet p̄tis cōplatiū vel distanci seorsum vel di/
visim z p̄se. A s̄elū cōposito ad dīuisū z ēp⁹ foralē i b⁹ s⁹ mō z ēp

nō valer argumētū nec eō formalē vñ n̄ seq̄t̄ sor. z plato trabūt
navi ergo sortes trabit nauim. sor. z plato nō s̄ bic ergo sor. nō
ē b: nec sequit̄ pōt̄ eē q̄ tu sis salu⁹ z q̄ tu sis dānatus ḡ pōt̄ cē
q̄ tu sis salu⁹ z dāmatus. **C** Notandum q̄ diuīctū ē sp̄cius
ad q̄libet ci⁹ ptem: sequit̄ enī hoc ē bō ḡ doc ē bō vel. asin⁹ z nō
eō. s̄lt̄ sequit̄ hoc ē asin⁹ ḡ hoc ē bō vcl̄ asin⁹ z non eō sicut sequi
tur hoc ē bō ergo hoc ē al⁹ z non eō q̄ l̄ al⁹ ē sup̄ci⁹ qd̄ ly homo
Et ex hoc nōbili sequit̄ q̄ a pte diuīcti ad toūt̄ diuīctū cū t̄mio
distribuētē nō valer argumentū: vñ nō seq̄t̄ tu d̄s ab asin⁹ ḡ
tu diff̄ers ab boie vel ab asin⁹: sicut non sequit̄ tu nō es asin⁹ er
go tu non es bō v̄l̄ asin⁹: nā arguit̄ ab inferiori ad suū sup̄cius
distributie. Pr̄terea aduertēdū ē q̄ tales pp̄pones s̄t̄ distingue
de hīt̄ sensū cōpositū z diuīctū cū signo distributio. q̄re zc. Dis
pp̄o v̄l̄ ei⁹ p̄dicto⁹ ē v̄a bō ē asin⁹ ē pp̄o vel ei⁹ p̄dicto⁹ ḡ bō ē asin⁹
ē v̄a. maior ē fla. Dis pp̄o l̄ ei⁹ p̄dicto⁹ ē v̄a bō es asin⁹
ē pp̄o ḡ bō ē asin⁹ l̄ ei⁹ p̄dicto⁹ ē v̄a maior ē v̄a: Dis duo z tria
s̄t̄ q̄tuor s̄t̄ duo z tria ḡ q̄tuor s̄t̄ quiq̄. Omia duo z tria s̄t̄
quiq̄ duo s̄t̄ dno ḡ bō z tria s̄t̄ quiq̄: maior ēst̄ v̄a.
C Sexto mediāte illa dēminatōe ita fuit ita erit ita pōt̄ esse fit
sensus cōposit⁹ cū lūnīt̄ pp̄o cū dēcā dēminatōe. diuīctus v̄o cū
lūnīt̄ absolute. Differit sensus cōposit⁹ a diuīcto: q̄ sensus cōpo/
sit⁹ restringit̄ ad dēminatū ips⁹ vcl̄ inst̄as: diuīctus v̄o absolute.
C A sensu cōposito ad diuīctū fallit̄ argumētū trip̄r: Pr̄imo cū
t̄mio distributo vñ nō sequit̄ aliqui fuit ita q̄ adā ē ois bō ergo
adā fuit ois bō. Scđo mediāte fi⁹ p̄fudente p̄fuse tm̄: vñ nō se/
quit̄ aliqui erit ita q̄ aia antichristi necessario est ergo aia anti/
christi necessario erit. Tertio resp̄ci⁹ duplicitis cōpatōis: vñ nō se/
quit̄ aliqui erit ita q̄ tu es tant⁹ q̄ntus est plato ergo tu eris tan/
tus q̄ntus est plato z eō: vñ nō sequit̄ aia antixpi p̄tingent̄ erit
ḡ aliqui erit ita q̄ aia antixpi p̄tingent̄ est: scđ i t̄mis simplicib⁹
z sine distributōe z sine t̄mio p̄fudente resp̄ci⁹ duplicitis cōpa/
tōis a sensu cōposito ad sensu diuīctū z eō valer argumētū: vñ

bene sequit' aliq̄s erit ita q̄ tu es papa ergo tu eris papa et cō: sūl seq̄t aliquādō erit ita q̄ tu es maior v̄l minor plōne ḡ tu eris maior v̄d minor platone et cō. q̄ dec̄ est cōparatio simplex deduc̄ta ad vñā dñam t̄p̄s. vnde nō sequit' tu eris maior platone ergo tu eris maior q̄ erit platone necē. ppōlēa enī simglīcīs et tu plicis cōpatōls sūl sib̄ iūicēm iūptūnētēs.

CSeptimo et ultimo mediantebus tēmētis mentalib⁹ fū sens⁹ cōpositus cū t̄i⁹ mentalis pcedit vel sequit' dñm ppōis: diuisus vero cum mediat inter p̄t̄s illius dicti. Differit sensus cōposit⁹ a diuiso q̄ sensus cōpositus est aptus nat⁹ ad p̄fusionē et appellationē rōnis dūmō t̄i⁹ fuerit capax. diuisus v̄o boc n̄ exigit sum p̄t̄. In boc mō pp̄t̄ m̄ltiplices fallacias pono nouē reglas.

CPrima regula ē ista a sensu cōposito ad sensum diuisū et cō: n̄ valet argumētū: vñ n̄ seq̄t̄ scio alterū istoꝝ cē vñ ḡ alterū istoꝝ scio cē verū: nec seq̄t̄ alterū istoꝝ dubito c̄sc̄ verū ergo dubito alcum istoꝝ cē verū nisi in tribus casib⁹: p̄mo cū t̄mī oemō / stratio simplicit̄ sup̄to vt hoc scio cē vñ ḡ scio hoc cē vñ q̄ nec p̄fusio ipedit nec appellatō rōis: 2° cū p̄nōi dem̄atio addit̄ deſtitutio palā p̄t̄ib⁹ cū p̄t̄ iō bñ seq̄t̄ hoc albū scio cē albū ḡ scio b° albū cē albū et cō: 3° cū p̄nōi dem̄atio addit̄ oem̄atō palā su perior p̄t̄ vt hoc coloratū scio cē albū ḡ scio b° coloratū cē albū. Sallit m̄ r̄ resp̄t̄ boꝝ v̄boꝝ dubito credo Imaginor suspicor ap parco. A sensu cōposito ad diuisū nō v̄z argumentū: vñ n̄ seq̄t̄ appetet q̄ boc sit bō ergo hoc appetet bō q̄ stat appetē hoc c̄st̄e līc̄s hoc nō sit verūm cū oī t̄mī mentali i dictis trib⁹ casib⁹ valet argumentū a sensu cōposito ad diuisū:

CPro sc̄da regula notandū q̄ t̄ioꝝ aliq̄ s̄c̄ oīno noti aliq̄ oīno ignoti et aliqui medio modo noti. Ex⁹ p̄mi vt Ens aliqd̄ et boc: ex⁹ t̄r̄di vt A.b.c. t̄c: exemplū itij vt Substātia corp⁹ al bō s̄c̄. A t̄mī magis noto ad min⁹ notū l̄ oīn⁹ ignotū i t̄is mentalib⁹ nō v̄z argumentū nec a min⁹ noto ad magis notū: vñ n̄ seq̄t̄ scio q̄ bō est al ergo scio q̄ boc est bō. Sūl n̄ sequit' scio q̄ s̄c̄. ē bō

g° scio q̄ s̄or. est a q̄uis p̄ ly b° d̄mōstrat a. s̄ilr n̄ seq̄t e᷑ cū istis
v̄bis dubito ignoro nescio vt dubito an hoc sit s̄or. ergo dubito
an hoc sit bō z sic de similibus non valet argumentū:
I Tertia r° casus de t̄mis oīo ignotis t̄pl̄r p̄t fieri: p̄mo gnaliū
vt pono q̄ a sit aliq; ppō z nescias q̄ tūc oēs iste sūt dubitande
a ē v̄cz a est fīm a est scitu a est dubitādū a est nescitū q̄ forte a
est ista deus est vd ista bō est asinū vel ista rex sedet. 2° minus
gnaliū vt pono q̄ a sit alia istaz de'ē bo: no ē asin'z nescias q̄
tūc ēt ille ppōnes s̄t dubitāde a est v̄cz a est falsū a est scitu a ē
nescitū: h̄ ista est negāda a te a est a te dubitādū q̄ nullā istanū
est a te dubitādū. Ter° magis spālit vt pono q̄ a sit alia istaz de'
est z bō est asin'z s̄t ista dc'ē h̄ nescias q̄ istanū sit a tūc iste n̄
sūt dubitāde a est verū a est nescitū imo p̄cedende z ille negāde
a ē falsū a ē nescitū a ē dubitādū q̄uis sit negādū scias a esse
verū. In bis tñ oib° casib° est p̄cedendū q̄ scio a esse a. z in p̄z°
z r° casu nibil scio esse a q̄ nec hoc nec b°: sed in p̄z z r° casu ista ē
dubitāda a scio a se aliqd vel v̄cz z in tertio ē p̄cedenda.

Quartā regula posponendo t̄minū oīo ignotū resp̄tū verbi
significantis sciam quocūq; ex̄nti subcō in sensu diuiso tal; ppō
est negāda vt aliqd scis esse a ergo a scis esse a q̄uis sit p̄ceden
dū q̄ scis a esse a h̄ ppōneō t̄minū oīo ignotū. Sp̄cū b° v̄bi scis
aliqñ ppō ē p̄cedēda aliqñ negāda aliqñ dubitāda: vt dato q̄ a
sit alia istanū de'ē z bō est asin'z lateat te q̄ istanū sit t̄si sit ista
de'ē z tūc ista est p̄cedēda a scio esse aliquid. h̄ bec a scis esse a ē
tibi dubium: ē neganda. v̄bi vero ppōnerē i gnali q̄ a et aliq
ppō vel altera istaz z nescias q̄ tūc ille sunt dubitāde a ē verū a
est scitu a est nescitū a est falsum.

Quita regula a sensu cōposito ad sensu diuisu de forma nō v̄z
argumentū: vnde nō valet a scio eē verū ergo verū scio eē a. s̄or.
cognosco eē ep̄z g° cognosco cpm eē s̄or. z si v̄z argm v̄z p̄ quer/
sionē s̄plicē v̄z q̄ n̄ bñ querit: h̄ sic dz querit g° scitu eē v̄cz ē a

Sexta regula ex malori de sensu cōposito cū mōxi d̄ i eē simile
ad sensu compositū nō valet argumentū: vt scio q̄ oīis mula c̄t

sterilis ista est mula ergo scio q̄ ista est sterilis. Sed ad cōclūdē
dā p̄pōnem vō sensu cōposito. oī sūmēre maiore de sensu com/
posito cū eodē tñino modali & minorē cū hoc verbō scio: vñ bñ
sequit̄ scio q̄ oīs mula ē steril & scio q̄ ista ē mula ḡ scio q̄ ista
ē sterilis & adhuc iste mod⁹ arguendi nō valit de forma nisi i mi
norū addat̄ ista dictio tm̄ vñ nisi: vnde nō sequit̄ dubito an iste
christian⁹ saluabit̄ & scio q̄ ille christian⁹ ē aliq̄s bō ergo dubito
an aliquis bō saluabit̄: sed minor d̄z eē talis: & scio q̄ tm̄ iste est
christianus vēl scio q̄ iste ē oīs christianus vēl scio q̄ nullus est
christian⁹ nisi iste ergo tc̄. argumentū ē optimū cū oīb⁹ vñ regi/
tis & pertinētib⁹ ad cognitōem. Fallit iste modus arguendi sic
limūtūs cum verbis pertinētib⁹ ad voluntatē: vnde non
sequitur odio illam & scio q̄ tm̄ ille est papa ergo odio papā: va
let tñ arguendo hoc mō volo q̄ iste moriat̄ & scio q̄ iste ē papa
& volo q̄ sū papa ergo volo q̄ papa moriat̄.

¶ Septim⁹ regula ex maiori de sensu diuisio cū minori de in eē
simplici optime sequit̄ p̄pō de sensu diuisio: vnde bñ seq̄ hoc
scio currere & hoc est a ergo a scio currere. omne mula scio & ste
rilem a est mula ergo a scio esse sterilē q̄ p̄m̄ ē filogifm̄ retolu/
torius scđs est in darij.

¶ Octava r⁹ pulcherrime isert̄ p̄pō d̄ sc̄su cōposito formā p̄nāz
bonā de in eē simplici & modificando aīs d̄cīmīatōe q̄ vis mo/
dificare p̄nā dūmō p̄nītē sūt̄ bonē non p̄dīctēt̄ regulis. v:grā
Si vis p̄bare q̄ sc̄as sōz currere inseras de in esse sōtē currere
b° mō l̄ quonūs allo mō ex quo sc̄ap̄ sōz currere hoc currit̄ & b°
est sortes ergo sōz currere. tu procedas vñct̄us sic: ista p̄nā ē bo
na sc̄ita a te cīle bona & antecedens est sc̄itum a te ergo & p̄nā si
gnificās adquāte sortem currere ergo sc̄is sōz currere. Itē si vis
p̄bare istam potest cīle q̄ antichristus sit homo qui est: argue
sic antichristus est aliquis homo ergo antichristus est homo q̄
ē ista p̄nā ē bōa aīs est possibile ḡ & p̄nā est possibile significās
adeq̄ie q̄ antīxps p̄t̄ cē bō q̄ cīt̄ ergo p̄t̄ cē q̄ antīxps sit bō
q̄ cīt̄: sūr si vis p̄bare ista q̄ alīq̄ sūt̄ ita q̄ adū ē oīs bō: argue

sic adā ē bō et nibil ē bō quin adā sit illud ergo adā ē oī abō ista
p̄nā ē bōa et aliquā fuit ita sicut adeqte significat p̄ans ergo nūc
fuit ita sicut adeqte significat p̄nā suā significās adeqte. q̄d a
dam fuit oīs bō ergo aliquā fuit ita k̄ adā ē oīs bō. S̄z caue ne
assūmas modū arguendi nisi formale q̄ nos est regula q̄ s̄ali/
qua p̄nā sit bona et aīs sit cōtingens q̄ p̄sequēs sit cōtingens v̄
si aīs sit dubiū q̄ p̄nā sit dubiū q̄ntūcūq̄ p̄nā sit bona et scita
ē bona. Et ista octava r̄gula d̄seruit plurib̄ modis sc̄ns cōpo
siti et diuisi et p̄certi p̄mo sexto et septi mō. Nona regula.

¶ In hoc septimo mō sensus cōpositi et diuisi maxie odo. ppo.
sitionū notand⁹ est et qd̄ sit p̄tinens et ipertinens. Nam in h̄ mō
fere oīs difficultas r̄ndēdi est p̄ casū obligatorii et h̄m variatōe;
casus alīs et alīs est varianda r̄nūlo ad p̄ponem p̄positam de se
su composito ut dīnūlo et patrūt in tertia r̄gula b̄ seprimi mō
di. Et ideo nō p̄d̄ iste tractat⁹ p̄fecte intelligi: nisi post artēm
obligatoriā alīs nemo sentiet quid dicāt ir. hae materia. H̄m̄s

¶ Jacobus Sentinus. Klānchsis ad lectorem
Emendata manu sunt exemplaria dext̄ra

P̄centis Jacobi lector vbiq̄ tui.

¶ Eiusdē Jacobi in auctoris laudem.

Qui timet argutos loxos pulchriq̄s tueri

Se: dīp o et tectum querit habere caput:

Qui cupit ambiguos loxos dissoluere nodos:

Pergula que genuit scripta diserta legat: Gustensis

¶ Eiusdē Jacobi in impressoris landem Erbardi rādot au-

Quod frustra iuverēs qurebant semper vbiq̄:

Qd̄ poterat chartis tingere nemo suis:

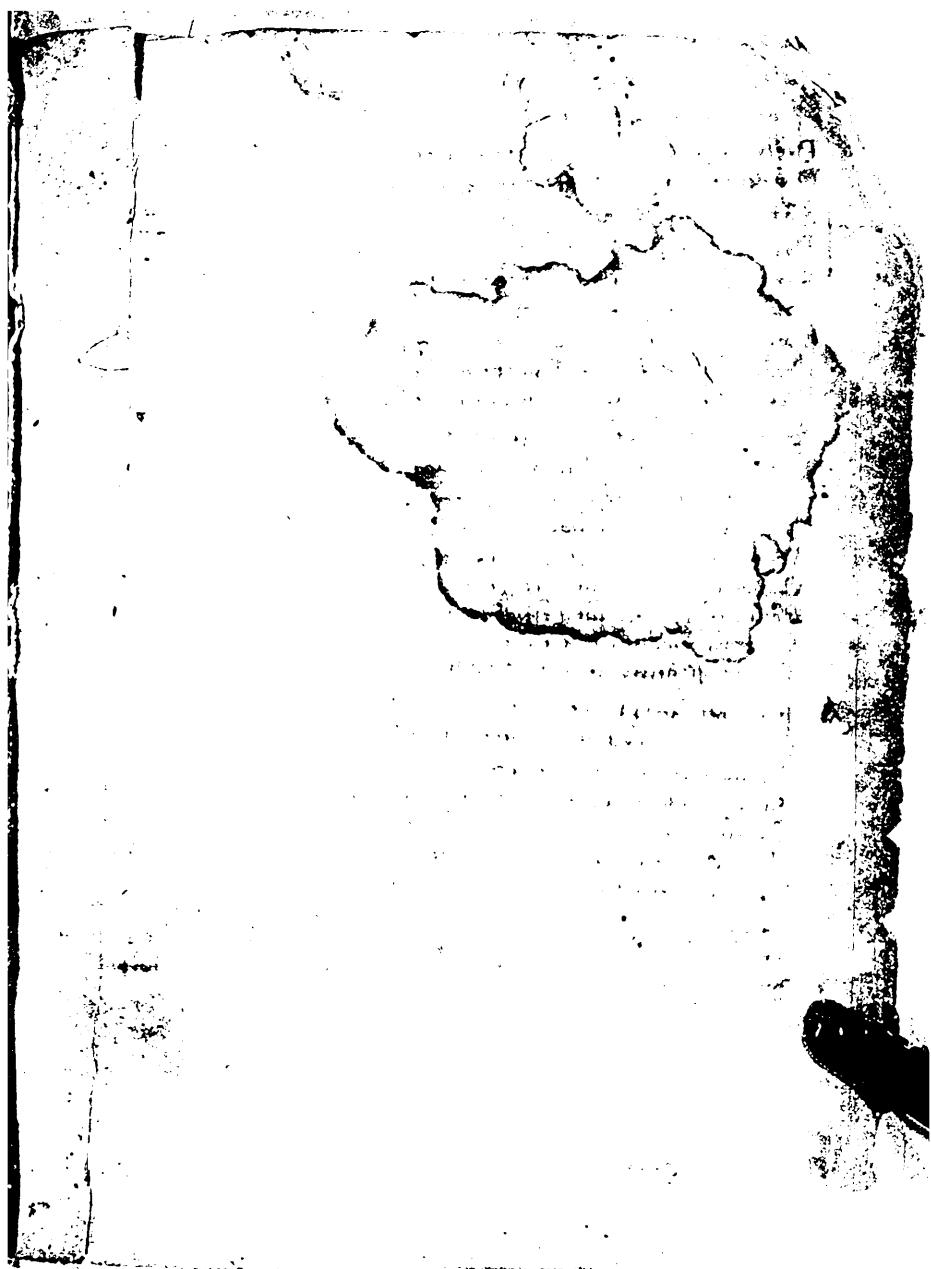
Hocce opus imprecisit mira nunc arte Hyardus.

Aspersum varijas quas facit acre notis.

Landida nūc isti oībes studiosa iuuentus:

Debet in genio quilibet vīq̄ suo.

Imp̄ssū vnetijs idib̄ septemb̄is Anno salutis M̄. ccc. lxxx.

pre opūdū distribuit ib
Destruit et roti, utruq; destinat,
Opū distribuit, qd sentit mota manebit.
Cōpās et supās, ut sic aliud q.
Differt nō p̄tē, egeo, caro, i dico q.
Sint et absq; casu posit regime posse
Distribuit tñ ḡfundit cōpā caus
(Excessus) sic s̄t excludit distribuit pre.
Ordic si p̄ma fuerit Excep̄tio sūm
Cōfundit caus. sic reduplicatio sūm.
Et p̄ ḡfū i mōr facit (p̄dicta mouet.)
Cōcernit mett adūbia nūa quoq;
Cōpula diuīsim adūbiū i mediat
Cōfundit tñ mobiliq; manet
Modus cōposit⁹ desinit et īcipit atq;
Qd obligat ubi adūio rō simul
Cōfundit tñ tacitura imōr semp
Cōponit modus rō ḡditio p̄se
Et p̄ se ḡfundit cetera posse.
A si negati puritas destinat ambo
Qd nequit i mediat negati destinat abo
Si mediat tñ ḡfundit posita posse
Si sup̄ cūdem cadit hec diuīta manebit
Cōfundit tñ si puritas distribuit
At huc distribuit manet ut mo, ul nō
Et mult ḡfundit hec p̄ ex manebit.

line

